

V svojih prostorih

Leto 2018 je hitro minilo, kar pomeni, da je bilo dobro leto, da smo veliko delali, ustvarjali in se veselili ter se manj spoprijemali s težavami, problemi in žalostjo. Pritoževali smo se seveda kljub temu, saj je jamranje nacionalna značilnost in nemara jo prekaša le zavist.

V središču pozornosti so bile volitve, naprej parlamentarne, nato lokalne. Marjan Šarec se je zavihtel na premierski položaj in spretno strl prve politične orehe, zato so hitro potihnila ugibanja, kako dolgo bo zdržal na vročem stolu. Lokalne volitve so v nekaterih občinah prinesle nove župane, mnogi so ostali na položajih, ponekod sploh niso imeli konkurence.

Slovenija je na pobudo Boštjana Noča s čebelami segla na vrh sveta, 20. maja smo prvič praznovali svetovni dan čebel, zato jim v letopisu posvečamo posebno pozornost. Upajmo, da bo svet pod Karavankami znal izkoristiti čebelarSKI naboj; dober zgled so že gostilne, ki ponujajo nove jedi z medom, ki ni samo zdrav, temveč vsestransko uporaben.

Sredi oktobra smo se preselili v poslovno hišo na Nazorjevi ulici 1 v Kranju, zato spet pišemo o sebi. Prvič smo leta 2013, ko smo zaposleni postali lastniki družbe, in drugič ob lanskem praznovanju 70-letnice časopisa. Pomembno je, da smo končno v lastnih prostorih in da ima Gorenjski glas prvič v svoji dolgi zgodovini lastne prostore na eni lokaciji.

Srebrni jubilej letos praznuje letopis Gorenjska, ponosni smo, da je zdržal toliko časa, kar je edinstven primer v Sloveniji.

Spoštovane naročnice in naročniki

Z letopisom se vam zahvaljujemo za zvestobo, z željo, da Gorenjski glas berete še naprej. Skupaj ohranjamo žlahtno tradicijo gorenjskega resnega časopisa in upajmo, da bo še dolgo kljuboval poplavi lažnih novic. V imenu Gorenjskega glasa vam voščim vesele božične praznike in srečno novo leto.

Marija Volčjak

Letopis Gorenjska izhaja enkrat letno kot priloga časopisa Gorenjski glas, ki v nakladi 19.000 izvodov izhaja ob torkih in petkih. **Izdajatelj:** Gorenjski glas, d.o.o., Kranj, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. **Direktorica/odgovorna urednica:** Marija Volčjak; **namestnika odgovorne urednice:** Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir; **novinarji/uredniki:** Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir; **fotoreporterji:** Tina Dokl, Gorazd Kavčič; **zunanjí sodelavec:** Miha Naglič; **tehnični urednik:** Grega Flajnik; **oblikovanje:** Matjaž Švab; **oglasno trženje:** Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj; Gorenjski glas, d.o.o., Kranj, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si, http://www.gorenjskiglas.si. **Letopis Gorenjska 2018; tisk:** Delo, d. d., Tiskarsko središče Ljubljana; **distribucija:** Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor. Za naročnike Gorenjskega glasa je priloga letopis Gorenjska sestavni del časopisa, izšel je kot brezplačna priloga. Letopis Gorenjska 2018 je priloga 102. številke Gorenjskega glasa, ki je izšla 21. decembra 2018. Fotografija na naslovnici: Tina Dokl

JANUAR – PROSINEC

Čas za presajanje je od 1. 1. ob polnoči do 5. 1. ob 19. uri in od 20. 1. ob 2. uri do 31. 1. ob 24. uri.

Če delamo z rastlinami ob pravem času, bo pridelek večji, rastline pa bolj zdrave.

1	tor.	ново leto	●	-----	Presajanje
2	sre.	ново leto	●	----, list od 13 ⁿ	
3	čet.	Genovefa	●	list	
4	pet.	Angela	●	list	
5	sob.	Simeon	●	plod	Konec presajanja ob 19 ⁿ
6	ned.	Gašper		plod	2 ⁿ ●
7	pon.	Zdravko		korenina	
8	tor.	Severin		korenina	
9	sre.	Julijan		cvet	
10	čet.	Gregor		cvet	
11	pet.	Pavlin		cvet do 10 ⁿ , -----	
12	sob.	Tatjana		list	
13	ned.	Veronika		-----	
14	pon.	Srečko		-----	
15	tor.	Pavel		-----	
16	sre.	Marcel		plod do 14 ⁿ , korenina od 15 ⁿ	
17	čet.	Anton		korenina	
18	pet.	Marjetka		list	
19	sob.	Marij		cvet	
20	ned.	Boštjan	●	cvet	Začetek presajanja ob 2 ⁿ
21	pon.	Neža	●	list do 9 ⁿ , -----	7 ⁿ ○
22	tor.	Cene	●	----, plod od 11 ⁿ	
23	sre.	Rajko	●	plod	
24	čet.	Felicijan	●	plod	
25	pet.	Darko	●	list	
26	sob.	Pavla	●	korenina	
27	ned.	Janez	●	korenina	
28	pon.	Peter	●	cvet	
29	tor.	Franc	●	cvet do 11 ⁿ , list od 12 ⁿ	
30	sre.	Martina	●	list	
31	čet.	Janez	●	list do 15 ⁿ , -----	

Dan za korenino – je pravi čas za setev ali sajenje, nego in spravilo rastlin, ki razvijejo plod v območju korenin: krompir, korenje, pastinak, repa, rdeča pesa, zelena, česen in čebula, koreninski peteršilj ...

FEBRUAR – SVEČAN

Čas za presajanje je od 1. 2. ob polnoči do 2. 2. ob 1. uri in od 16. 2. ob 11. uri do 28. 2. ob 24. uri.

1	pet.	Ignac	●	plod	Presajanje
2	sob.	Marija	●	----, plod od 11 ⁿ	Konec presajanja ob 1 ⁿ
3	ned.	Blaž		----, korenina od 12 ⁿ	
4	pon.	Andrej		korenina	22 ⁿ ●
5	tor.	Agata		----, cvet od 10 ⁿ do 14 ⁿ , korenina od 15 ⁿ	
6	sre.	Dora		cvet	
7	čet.	Egidij		cvet	
8	pet.	Janez <small>slovenski kulturni praznik</small>		list	
9	sob.	Polona		list	
10	ned.	Viljem		list	
11	pon.	Marija		plod	
12	tor.	Damijan		plod	
13	sre.	Katarina		korenina	
14	čet.	Valentin <small>valentinovo</small>		korenina	
15	pet.	Jurka		korenina do 14 ⁿ , cvet od 15 ⁿ	
16	sob.	Julijana	●	cvet	Začetek presajanja ob 11 ⁿ
17	ned.	Silvin	●	----, list od 15 ⁿ	
18	pon.	Simeon	●	list	
19	tor.	Julijan	●	-----	17 ⁿ ○
20	sre.	Leon	●	-----	
21	čet.	Irena	●	korenina	
22	pet.	Marjeta	●	korenina	
23	sob.	Marta	●	korenina	
24	ned.	Modest	●	korenina do 9 ⁿ , cvet od 10 ⁿ	
25	pon.	Matija	●	cvet	
26	tor.	Sergij	●	list	
27	sre.	Andrej	●	list	
28	čet.	Gabrijel	●	-----	

BI SE TUDI VI RADI NAUČILI VEČ?

**PRAVI ZAKLAD POMEMBNIH NAPOTKOV JE
SETVENI PRIROČNIK**

GA RES ŠE NIMATE?

www.zalozba-ajda-vrzdenc.si

MAREC – SUŠEC

Čas za presajanje je od 1. 3. od polnoči do 7. ure in od 15. 3. ob 19. uri do 28. 3. ob 13. uri.

1	pet.	Albin	●	plod	Konec presajanja ob 7 ^h
2	sob.	Janja	-----		
3	ned.	Martin		korenina	
4	pon.	Kazimir		cvet do 15 ^h , korenina od 16 ^h	
5	tor.	Janez <small>pust</small>		cvet	
6	sre.	Nika		cvet	17 ^h ●
7	čet.	Tomaž		list	
8	pet.	Janez <small>dan žena</small>		list	
9	sob.	Franciška		list	
10	ned.	40 mučenikov	-----	plod od 8 ^h	
11	pon.	Krištof		plod	
12	tor.	Gregor <small>gregorjevo</small>		korenina do 15 ^h , -----	
13	sre.	Kristina	-----		
14	čet.	Matilda	-----		
15	pet.	Klemen	●	cvet	Začetek presajanja ob 19 ^h
16	sob.	Hilarij	●	cvet do 14 ^h , -----	
17	ned.	Jerica	●	list	
18	pon.	Edvard	●	list do 8 ^h , plod od 9 ^h	
19	tor.	Jožef	●	plod do 9 ^h , -----	
20	sre.	Srečko	●	----, plod od 10 ^h do 16 ^h , korenina od 17 ^h	
21	čet.	Benedikt	●	korenina	3 ^h ○
22	pet.	Vasilij	●	korenina	
23	sob.	Jože	●	korenina	
24	ned.	Gabrijel	●	cvet	
25	pon.	Minka <small>materinski dan</small>		list	
26	tor.	Maksima	●	list	
27	sre.	Rupert	●	list do 12 ^h , plod od 13 ^h	
28	čet.	Janez	●	plod	Konec presajanja ob 13 ^h
29	pet.	Ciril	-----	plod od 16 ^h	
30	sob.	Bogo	-----		
31	ned.	Benjamin	-----	korenina od 13 ^h	

Dan za list – je pravi čas za delo z rastlinami, ki oblikujejo plod v predelu listov. To so: solate, kapusnice, kolerabica, cvetača, listnati peteršilj, radič, endivija, motovilec, blitva in špinača pa tudi trata pred hišo.

APRIL – MALI TRAVEN

Čas za presajanje je od 12. 4. ob 2. uri do 24. 4. ob 23. uri.

1	pon.	Hugo		cvet	
2	tor.	Franc		cvet	
3	sre.	Ljuba		cvet do 12 ^h , list od 13 ^h	
4	čet.	Izidor		list	
5	pet.	Vinko		list	11 ^h ●
6	sob.	Viljem		list do 14 ^h , plod od 15 ^h	
7	ned.	Darko		plod	
8	pon.	Albert		plod do 11 ^h , korenina od 12 ^h	
9	tor.	Tomaž		korenina	
10	sre.	Metilda		korenina	
11	čet.	Leon		cvet	
12	pet.	Lazar	●	cvet do 16 ^h , -----	Začetek presajanja ob 2 ^h
13	sob.	Ida	●	list	
14	ned.	Valerij	●	list	
15	pon.	Helena	●	plod	
16	tor.	Bernarda	●	plod do 12 ^h , ----	
17	sre.	Rudi	●	----, korenina od 13 ^h	
18	čet.	Konrad	●	korenina	
19	pet.	Leon	●	-----	13 ^h ○
20	sob.	Neža	●	-----	
21	ned.	Simeon	●	cvet do 13 ^h , list od 14 ^h	velikonočna nedelja
22	pon.	Leonida	●	list	velikonočni ponedeljek
23	tor.	Vojko	●	list	
24	sre.	Jurij	●	plod	Konec presajanja ob 23 ^h
25	čet.	Marko		plod do 12 ^h , ----	
26	pet.	Marcelin		plod do 8 ^h , korenina od 9 ^h	
27	sob.	Jaroslav		korenina	dan upora proti okupatorju
28	ned.	Pavel		korenina do 12 ^h , cvet od 13 ^h	
29	pon.	Robert		cvet	
30	tor.	Katarina		cvet	

Ajda ● mlaj
○ ščip

----- z rastlinami se ne dela

● čas za presajanje

MAJ – VELIKI TRAVEN

JUNIJ – ROŽNIK

Čas za presajanje je od 9. 5. ob 9. uri do 22. 5. ob 8. uri.

Čas za presajanje je od 5. 6. ob 16. uri do 18. 6. ob 17. uri.

Če delamo z rastlinami ob pravem času, bo pridelek večji, rastline pa bolj zdrave.

1	sre.	Jože <small>praznik dela</small>	list
2	čet.	Boris <small>praznik dela</small>	list
3	pet.	Aleksander	list
4	sob.	Cveto	plod
5	ned.	Angel	plod do 18 ^h , ----- 1 ^h ●
6	pon.	Janez	korenina
7	tor.	Stanko	korenina
8	sre.	Viktor	korenina do 10 ^h , cvet od 11 ^h
9	čet.	Gregor	● cvet do 16 ^h , ----- <small>Začetek presajanja ob 9^h</small>
10	pet.	Izidor	● cvet do 11 ^h , list od 12 ^h
11	sob.	Žiga	● plod do 15 ^h , list od 16 ^h
12	ned.	Pankracij	● plod
13	pon.	Servacij	● plod do 12 ^h , -----
14	tor.	Bonifacij	● ----, korenina od 12 ^h
15	sre.	Zofka	● korenina
16	čet.	Janez	● korenina do 13 ^h , plod od 14 ^h
17	pet.	Jošt	● korenina do 15 ^h , cvet od 16 ^h
18	sob.	Erik	● plod do 11 ^h , cvet od 12 ^h do 18 ^h , ---- 23 ^h ○
19	ned.	Ivo	● -----
20	pon.	Bernard	● list
21	tor.	Feliks	● ----, plod od 8 ^h do 12 ^h , -----
22	sre.	Milan	● plod do 17 ^h , ----- <small>Konec presajanja ob 8^h</small>
23	čet.	Željko	----, plod od 9 ^h do 17 ^h , korenina od 18 ^h
24	pet.	Suzana	korenina
25	sob.	Gregor	korenina
26	ned.	Zdenko	cvet
27	pon.	Janez	cvet
28	tor.	Avguštin	list
29	sre.	Magdalena	list
30	čet.	Ivana	list
31	pet.	Angela	plod

1	sob.	Fortunat	plod
2	ned.	Erazem	korenina
3	pon.	Pavla	plod do 9 ^h , korenina od 10 ^h 12 ^h ●
4	tor.	Franc	korenina do 17 ^h , cvet od 18 ^h
5	sre.	Valerija	● cvet <small>Začetek presajanja ob 16^h</small>
6	čet.	Norbert	● cvet do 17 ^h , list od 18 ^h
7	pet.	Robert	● list do 12 ^h , ----
8	sob.	Medard <small>dan Primoža Trubarja</small>	● ----, plod od 13 ^h
9	ned.	Primož <small>binkošti</small>	● plod
10	pon.	Marjeta	● plod do 15 ^h , korenina od 16 ^h
11	tor.	Srečko	● korenina
12	sre.	Janez	● korenina
13	čet.	Anton	● korenina
14	pet.	Vasilij	● cvet
15	sob.	Vid	● list
16	ned.	Beno	● cvet do 18 ^h , list od 19 ^h
17	pon.	Dolfe	● list do 15 ^h , plod od 16 ^h 11 ^h ○
18	tor.	Marko	● plod <small>Konec presajanja ob 17^h</small>
19	sre.	Julijana	----, plod od 16 ^h
20	čet.	Silverij	korenina
21	pet.	Alojz	korenina
22	sob.	Ahac	korenina do 9 ^h , cvet od 10 ^h
23	ned.	Kresnica	cvet
24	pon.	Janez	cvet do 11 ^h , list od 12 ^h
25	tor.	Hinko <small>dan državnosti</small>	list
26	sre.	Stojan	----
27	čet.	Ema	----, plod od 13 ^h
28	pet.	Hotimir	plod
29	sob.	Peter, Pavel	plod do 11 ^h , korenina od 12 ^h
30	ned.	Emilija	korenina

Dan za cvet – k cvetnim rastlinam štejemo vse rastline, pri katerih želimo doseči bogato in dolgo cvetenje, to so enoletne cvetlice in trajnice, cvetoče grmovnice, nekatere zdravilne rastline pa tudi brokoli.

Ajda

JULIJ – MALI SRPAN

Čas za presajanje je od 3. 7. ob 1. uri do 15. 7. ob 24. uri in od 30. 7. ob 11. uri do 31. 7. do 24. ure.

1	pon.	Bogoslav	korenina	
2	tor.	Marija	cvet do 19 ^a , ----	22 ^a ●
3	sre.	Irenej	● ----, cvet od 13 ^a	Začetek presajanja ob 1 ^a
4	čet.	Urh	● ----	
5	pet.	Anton	● ----	
6	sob.	Bogomila	● plod	
7	ned.	Ciril, Metod	● plod	
8	pon.	Špela	● korenina	
9	tor.	Veronika	● korenina	
10	sre.	Ljubica	● korenina	
11	čet.	Olga	● cvet	
12	pet.	Mohor	● cvet do 12 ^a , list od 13 ^a	
13	sob.	Evgen	● list	
14	ned.	Franc	● list	
15	pon.	Vladimir	● plod	Konec presajanja ob 24 ^a
16	tor.	Marija	----	24 ^a ○
17	sre.	Aleš	plod do 8 ^a , korenina od 9 ^a	
18	čet.	Miroslav	korenina do 12 ^a , cvet od 13 ^a	
19	pet.	Vincenc	korenina do 16 ^a , cvet od 17 ^a	
20	sob.	Marjeta	cvet	
21	ned.	Danilo	cvet do 19 ^a , ----	
22	pon.	Majda	list	
23	tor.	Branislav	list	
24	sre.	Kristina	list	
25	čet.	Jakob	list do 18 ^a , plod od 19 ^a	
26	pet.	Ana	plod	
27	sob.	Sergij	korenina	
28	ned.	Zmago	korenina	
29	pon.	Marta	korenina do 12 ^a , cvet od 13 ^a	
30	tor.	Julita	● cvet do 15 ^a , ----	Začetek presajanja ob 11 ^a
31	sre.	Ignac	● cvet do 11 ^a , list od 12 ^a	

AVGUST – VELIKI SRPAN

Čas za presajanje je od 1. 8. ob polnoči do 12. 8. ob 6. uri in od 26. 8. ob 21. uri do 31. 8. ob 24. uri.

1	čet.	Peter	● list	Presajanje 5 ^a ●
2	pet.	Alfonz	● ----	
3	sob.	Lidija	● plod	
4	ned.	Dominik	● korenina	
5	pon.	Marija	● korenina	
6	tor.	Ljubo	● korenina	
7	sre.	Kajetan	● list do 13 ^a , cvet od 14 ^a	
8	čet.	Miran	● cvet do 15 ^a , list od 16 ^a	
9	pet.	Janez	● list	
10	sob.	Lovrenc	● list	
11	ned.	Suzana	● plod	
12	pon.	Klara	● plod do 9 ^a , ----	Konec presajanja ob 6 ^a
13	tor.	Lilijana	plod do 14 ^a , korenina od 15 ^a	
14	sre.	Demetrij	korenina do 16 ^a , ----	
15	čet.	Marija	● ----	Marijino vnebovzetje 15 ^a ○
16	pet.	Rok	cvet	
17	sob.	Pavel	● cvet	združitev prekmurskih Slovencev z matičnim narodom
18	ned.	Helena	list	
19	pon.	Ljudevit	list	
20	tor.	Bernard	list	
21	sre.	Ivana	plod	
22	čet.	Timotej	plod	
23	pet.	Filip	korenina	
24	sob.	Jernej	korenina	
25	ned.	Ludvik	korenina	
26	pon.	Viktor	● cvet do 10 ^a , plod od 11 ^a	Začetek presajanja ob 21 ^a
27	tor.	Jože	● cvet	
28	sre.	Avguštin	● plod do 16 ^a , list od 17 ^a	
29	čet.	Janez	● ----, plod od 8 ^a	
30	pet.	Roza	● ----	13 ^a ●
31	sob.	Rajko	● plod do 15 ^a , korenina od 16 ^a	

Podatki so vzeti iz Setvenega priročnika Marije Thun za leto 2018, ki ga v Sloveniji izdaja v neskrajšani obliki založba Ajda, Vrzenec, tel.: 01/754 07 43.

SEPTEMBER – KIMAVEC

Čas za presajanje je od 1. 9. ob polnoči do 8. 9. ob 11. uri in od 23. 9. ob 5. uri do 30. 9. ob 24. uri.

Če delamo z rastlinami ob pravem času, bo pridelek večji, rastline pa bolj zdrave.

1	ned.	Tilen	● plod	Presajanje
2	pon.	Štefan	● korenina	
3	tor.	Dora	● korenina do 17 ^h , cvet od 18 ^h	
4	sre.	Zalka	● cvet	
5	čet.	Lovrenc	● list do 8 ^h , plod od 9 ^h do 18 ^h , ----	
6	pet.	Zaharija	● list do 14 ^h , plod od 15 ^h	
7	sob.	Marko	● plod	
8	ned.	Marija	● plod do 13 ^h , ----	Konec presajanja ob 11 ^h
9	pon.	Peter	----, plod od 8 ^h	
10	tor.	Nikolaj	korenina	
11	sre.	Milan	korenina	
12	čet.	Gvido	cvet	
13	pet.	Filip	cvet do 11 ^h , plod od 12 ^h	
14	sob.	Rasto	----, list od 8 ^h	7 ^h ○
15	ned.	Nikodem	list	vrnitev Primorske k matični domovini
16	pon.	Ljudmila	list	
17	tor.	Frančiška	list do 11 ^h , plod od 12 ^h	
18	sre.	Irena	plod	
19	čet.	Suzana	plod	
20	pet.	Svetlana	korenina	
21	sob.	Matej	korenina	
22	ned.	Mavricij	----	
23	pon.	Slavojko	● ----, cvet od 13 ^h	Začetek presajanja ob 5 ^h
24	tor.	Nada	● ----, list od 8 ^h	
25	sre.	Gojmir	● list do 18 ^h , ----	
26	čet.	Justina	● plod	
27	pet.	Damijan	● plod do 16 ^h , ----	
28	son.	Venčeslav	● ----, korenina od 17 ^h	21 ^h ●
29	ned.	Mihael	● korenina	
30	pon.	Sonja	● korenina	

Dan za plod – je pravi dan za setev, nego in spravilo vseh naših žit pa tudi naših plodovk, kot so paradižnik, paprika, fižol, grah, kumarice, buče in bučke, leča, soja pa tudi jagode, vse sadno drevje in jagodičevje.

OKTOBER – VINOTOK

Čas za presajanje je od 1. 10. ob polnoči do 5. 10. ob 17. uri in od 20. 10. ob 10. uri do 31. 10. ob 24. uri.

1	tor.	Julija	● cvet	Presajanje
2	sre.	Bogumil	● cvet do 9 ^h , list od 10 ^h	
3	čet.	Terezija	● list	
4	pet.	Franc	● list do 17 ^h , plod od 18 ^h	
5	sob.	Marcel	● plod do 17 ^h , ----	Konec presajanja ob 17 ^h
6	ned.	Vera	plod do 9 ^h , ----, plod od 15 ^h	
7	pon.	Marko	korenina	
8	tor.	Brigita	korenina	
9	sre.	Abraham	korenina do 11 ^h , cvet od 12 ^h	
10	čet.	Danijel	cvet	
11	pet.	Milan	cvet do 13 ^h , list od 14 ^h	
12	sob.	Maks	list	
13	ned.	Edvard	list	23 ^h ○
14	pon.	Veselko	list do 17 ^h , plod od 18 ^h	
15	tor.	Terezija	plod do 15 ^h , cvet od 16 ^h	
16	sre.	Jadviga	plod do 16 ^h , korenina od 17 ^h	
17	čet.	Marjeta	korenina	
18	pet.	Luka	korenina	
19	sob.	Etbin	korenina do 12 ^h , cvet od 13 ^h	
20	ned.	Irena	● ----, cvet od 14 ^h	Začetek presajanja ob 10 ^h
21	pon.	Urška	● cvet	
22	tor.	Vendelin	● list	
23	sre.	Severin	● plod	
24	čet.	Rafael	● ----	
25	pet.	Darija	● ----, korenina od 18 ^h	dan suverenosti
26	sob.	Lucijan	● ----	
27	ned.	Sabina	● korenina	
28	pon.	Simon	● korenina do 13 ^h , cvet od 14 ^h	5 ^h ●
29	tor.	Ida	● cvet do 18 ^h , ----	
30	sre.	Marcel	● list	
31	čet.	Bolfenk	● list	dan reformacije

NOVEMBER – LISTOPAD

Čas za presajanje je od 1. 11. ob polnoči do 2. 11. ob 1. uri in od 16. 11. ob 16. uri do 29. 11. ob 11. uri.

1	pet.	dan spomina na mrtve ●	plod	
2	sob.	Dušanka ●	----, plod od 12 ⁿ	Konec presajanja ob 1 ⁿ
3	ned.	Silva	plod do 9 ⁿ , korenina od 10 ⁿ	
4	pon.	Drago	korenina	
5	tor.	Zahar	korenina	
6	sre.	Lenart	cvet	
7	čet.	Engelbert	cvet	
8	pet.	Bogomir	list do 10 ⁿ , cvet od 11 ⁿ	
9	sob.	Teodor	list	
10	ned.	Andrej	list do 14 ⁿ , ----	
11	pon.	Martin	----	
12	tor.	Emil	plod	15 ⁿ ○
13	sre.	Stanislav	korenina do 14 ⁿ , cvet od 15 ⁿ	
14	čet.	Nikolaj	korenina	
15	pet.	Polde	korenina do 16 ⁿ , ----	
16	sob.	Jerica ●	----, cvet od 13 ⁿ	Začetek presajanja ob 16 ⁿ
17	ned.	Gregor ●	cvet	
18	pon.	Roman ●	list	
19	tor.	Elizabeta ●	plod	
20	sre.	Srečko ●	plod	
21	čet.	Marija ●	plod	
22	pet.	Cilka ●	korenina	
23	sob.	Klemen ● <small>dan Rudolfa Maistra</small>	----	
24	ned.	Janez ●	korenina	
25	pon.	Katarina ●	cvet	
26	tor.	Konrad ●	list	16 ⁿ ●
27	sre.	Vigil ●	list	
28	čet.	Jakob ●	cvet do 13 ⁿ , plod od 14 ⁿ	
29	pet.	Radivoj ●	plod	Konec presajanja ob 11 ⁿ
30	sob.	Andrej ●	----, plod od 9 ⁿ	

● mlaj ---- z rastlinami se ne dela

○ ščip ● čas za presajanje

Ajda

DECEMBER – GRUDEN

Čas za presajanje je od 13. 12. ob 23. uri do 26. 12. ob 20. uri.

1	ned.	Marijan	korenina	
2	pon.	Blanka	korenina	
3	tor.	Franc	cvet	
4	sre.	Barbara	cvet	
5	čet.	Savo	cvet do 9 ⁿ , list od 10 ⁿ	
6	pet.	Miklavž	list	
7	sob.	Ambrož	list	
8	ned.	Marija	plod	
9	pon.	Valerija	plod	
10	tor.	Smiljan	korenina	
11	sre.	Danijel	korenina	
12	čet.	Aljoša	korenina	6 ⁿ ○
13	pet.	Lucija ●	cvet do 12 ⁿ , ----	Začetek presajanja ob 23 ⁿ
14	sob.	Dušan ●	cvet	
15	ned.	Kristina ●	plod	
16	pon.	Albina ●	list do 12 ⁿ , plod od 13 ⁿ	
17	tor.	Lazar ●	plod	
18	sre.	Teo ●	plod do 10 ⁿ , ----	
19	čet.	Urban ●	----	
20	pet.	Julij ●	----, korenina od 11 ⁿ	
21	sob.	Tomaž ●	korenina	
22	ned.	Mitja ●	cvet	
23	pon.	Viktorija ●	cvet do 13 ⁿ , list od 14 ⁿ	
24	tor.	Eva ●	list do 13 ⁿ , plod od 14 ⁿ	
25	sre.	božič ●	list	
26	čet.	Štefan ● <small>dan samostojnosti in enotnosti</small>	----	Konec presajanja ob 20 ⁿ 7 ⁿ ●
27	pet.	Janez	plod do 13 ⁿ , ----	
28	sob.	Živko	korenina	
29	ned.	David	korenina	
30	pon.	Evgen	korenina do 10 ⁿ , cvet od 11 ⁿ do 14 ⁿ , plod od 15 ⁿ	
31	tor.	Silvester	cvet	

Jože Košnjek

DECEMBER 2017

Sneg, vihar in poplave

Narava nam vedno pogosteje kaže svoj kruti, neprijazni obraz. Sredi decembra je silovito udarila z rušilnim vetrom, nalivi in poplavami. Najhuje je bilo na Jezerskem, ki je bilo odrezano od sveta, v Železni Kapli na avstrijski strani meje, Bohinju, Tržiču in Kranjski Gori. Škoda je bila velika. Dodatna nadloga je lubadar, ki povzroča vedno večjo škodo.

Lanski december je bil za nekatere gorenjske občine tudi prazničen. V Kranju so za častna občana imenovali fizika svetovnega slovesa dr. Dušana Petrača in zdravnika ter navdušenega športnika dr. Milivoja Veličkoviča Perata. Gorenjskemu glasu, ki je praznoval sedemdesetletnico izhajanja, pa je občina Kranj podelila plaketo. V Žirovnici so za častnega občana izbrali Edvarda Kavčiča, pobudnika odmevne vseslovenske akcije Starejši za starejše. Ob radovljiškem prazniku so plakete podelili Mešanemu pevskemu zboru Anton Tomaž Linhart, slikarju Nikolaju Mašukovu in Antonu Potočniku iz Podnarta za delo v kulturnem društvu, v Tržiču pa so za častno občanko izbrali Jožico Koder za delo v vzgoji in izobraževanju, v kulturi in pri ohranjanju bogastva slovenskega jezika. Praznovali so tudi v občini Gorenja vas - Poljane. Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je ob šestdesetletnici delovanja podelil ravnateljcu Osnovne šole Prežihovega Voranca na Jesenicah Robertu Kerštajnu slovensko zastavo. Učenca te šole sta bila tudi sedanji jeseniški župan Tomaž Tom Mencinger in hokejski as Anže Kopitar.

Mojstri dramske igre

Dramska igralka Darja Reichman je prejela nagrado za najboljšo igralsko stvaritev v Prešernovem gledališču po izboru

Direktorica Gorenjskega glasa Marija Volčjak s plaketo Mestne občine Kranj, ki jo je našemu časopisu za jubilej podelil kranjski župan Boštjan Trilar

Festivalna dvorana Bled je bila preurejena v moderen center za proslave, konference in koncerte.

Posledice neurja na Gorenjskem

gledalcev in bralcev Gorenjskega glasa. V Škofji Loki so podelili 47. Severjeve nagrade za izstopajoče igralne dosežke. Prejeli so jih poklicna igralca Jure Henigman in Blaž Šef, ljubiteljski igralec Alen Mastnak in študenta dramske igre Timon Šturbej in Škofjeločanka Tamara Avguštin, ki je igralsko pot začela na Loškem odru. Občine Kranj, Kamnik, Radovljica, Škofja Loka in Tržič so bile izbrane za branju prijazne občine. V Radovljici so nadaljevali gradnjo nove knjižnice. Dijakinja Gimnazije Škofja Loka Mina Mica Hribar je na mednarodnem natečaju na Finskem prejela nagrado za ilustracijo. Na Bledu so obnovili Festivalno dvorano, ki je bila zgrajena leta 1961. Obnova je bila vredna 750 tisoč evrov. Lucija Šušteršič z Dovjega je prejela nagrado socialnega varstva in rejniške dejavnosti. Od leta 2007 je bivalo pri njej že osem otrok.

Svetovni dan čebel

Zasluge, da je generalna skupščina Organizacije združenih narodov izbrala 20. maj, rojstni dan čebelarja Antona Janše z Breznice (1734–1773), za svetovni dan čebel, si lahko lastimo tudi Gorenjci, še zlasti gorenjski rojak, predsednik Čebelarke Slovenije Boštjan Noč. To je bila za mnoge nora ideja, ki pa je bila uresničena. Na Breznici pa so popolnoma obnovili čebeljak Antona Janše, najbolj prepoznaven znak čebelarke dediščine Slovenije. Med dosežke lanskega decembra je treba uvrstiti zgraditev novega

mostu čez Ločnico v Sori in obnovljeno Medvoško cesto, urejevanje krožišča v Ratečah pri odcepu za Planico, ureditev nove ambulante v Zdravstvenem domu Škofja Loka, podelitev pet tisoč evrov vredne pomoči tovarne Iskra Mehanizmi Šolskemu centru Škofja Loka in zgraditev prizidka k gasilskemu domu na Olševku. Dom dr. Janka Benedika v Radovljici je praznoval štiridesetletnico delovanja. Bohinjski gorski reševalci so kot ena najstarejših gorskih reševalnih služb v državi praznovali sedemdesetletnico delovanja. Policijska priznanja za hrabrost in požrtvovalnost so prejeli gorenjski policisti Benjamin Džafič, Gašper Franc in Sašo Kovač ter občana Aljaž Gams, ki je rešil utopljenko, in Sašo Gorjanec, ki je pomagal ponesrečenki na avtocesti. Med nagrajenimi je bil tudi Andrej Ristič.

- Naša smučarja – skakalec **Jernej Damjan** in biatlonec **Jakov Fak** – sta odlično začela sezono.
- V Ljubljani so počastili 25. obletnico konstituiranja prvega slovenskega parlamenta.
- Za novega selektorja slovenske članske nogometne reprezentance je bil izbran dosedanji Katančev pomočnik **Tomaž Kavčič**.
- Umrl je slovenski gledališki in filmski igralec **Jernej Šugman**, rojen 23. decembra leta 1968.
- Alpska smučarka **Ilka Štuhec**, košarkar **Goran Dragić** in košarkarska reprezentanca so bili v glasovanju slovenskih športnih novinarjev izbrani za najboljše športnike v letu 2017.
- Zaradi pomanjkanja snega v Mariboru je bila ženska tekma za svetovni pokal prestavljena v Kranjsko Goro.
- Slovenija je pri določitvi meje s Hrvaško vztrajala pri razsodbi arbitražnega sodišča, ki jo Hrvaška zavrača. V Piranskem zalivu so se vrstili incidenti.

Znana gostinca Sonja in Franci Jezeršek sta v Rimu spekla osem orehovitih potic, med drugim tudi za papeža Frančiška in kardinala dr. Franca Rodeta. Država Slovenija je zaščitila potico kot nacionalno posebnost, kar je pogoj za zaščito na evropski ravni.

Lov za Krvavcem in banko

Decembra je bil končan lov za lastništvom Rekreativsko-turističnega centra Krvavec, v katerem je bila najuspešnejša Alpska investicijska družba podjetnika Janeza Janše, in Gorenjske banke, ki jo je prevzemala AIK Banka iz Srbije. Na Krvavcu se je pokvarila sedežnica Zvoh. Več kot petdeset smučarjev je tri ure na žici čakalo na rešitev. Vodenje Domel Holdinga je po Jožici Rejec prevzel Matjaž Čemažar. Tomaža Roglja, ekonomista in turističnega vodnika, je blejski občinski svet imenoval za direktorja Turizma Bled.

Predsednik republike Borut Pahor je podaril ravnatelju Osnovne šole Prežihovega Voranca slovensko zastavo.

Roboti in nova cesta

Blejski župan Janez Fajfar in milijonti gost James Barrington na novoletni dan na Blejskem gradu

Januar je bil na Gorenjskem kar živahen, čeprav je bil prvi mesec po božično-novoletnih praznikih. Januar je bil tudi začetek leta, v katerem se spominjamo stote obletnice smrti Ivana Cankarja. Začelo se je leto Cankarjevega spomina. Le gripa nam je nagnala nekaj strahu v kosti in povečala zanimanje za preventivno cepljenje. Znova so se pojavile tudi skoraj pozabljene ošpice. Na prvi dan novega leta se je v jeseniški in kranjski porodnišnici rodilo kar devet otrok: štirje na Jesenicah in pet v Kranju. V Kranju je bil prvi Lovrenc, ki ga je morala

mamica Urška Valjavec roditi kar doma. Na srečo je bila porodnišnica blizu in so bili reševalci z babico hitro pri njih. V jeseniški porodnišnici pa je prva rodila Tamara Azinovič sina Tineta Babiča. Zgodile so se tudi reči, ki bodo vplivale na naše življenje. Župani občin Gorenja vas - Poljane, Kranj, Medvode, Železniki, Škofja Loka in Žiri so podpisali dogovor o urejanju kolesarskih poti. Stanovanjski sklad Republike Slovenije bo do leta 2021 na območju nekdanjega barakarskega naselja Koreja v Kranju zgradil dvesto najemnih stanovanj, veli-

kih od 35 do 75 kvadratnih metrov. Sklepljen je bil dogovor o začetku obnove dotrajanega cestnega odseka od Trebije do Sovodnja v Poljanski dolini. Zahteven načrt naj bi bil končan do leta 2020 in bo vreden skoraj devet milijonov evrov. Mimo letališča Brnik so odprli novo 5,5 milijona evrov vredno cesto, ki bo omogočila nadaljnjo širitev letališča. Tako je postalo uporabno 35 hektarov veliko zemljišče, na katerem bosta zgrajena nov potniški terminal in poslovno-logistični center Aeropolis. Uspešno podjetje Polycorn se je preselilo v novo tovarno v industrijski coni Dobje v Poljanski dolini. Naložba v t. i. pametno tovarno, ki je v celoti avtomatizirana in v njej dela nad šestdeset robotov – en robot na štiri zaposlene – je bila vredna 12 milijonov evrov. Novi lastniki so žičničarske naprave na Španovem vrhu usposobili za obratovanje in so lahko mirno čakali na sneg. Združenje Manager je podelilo priznanje za življenjsko delo upokojeni predsednici uprave Domela Železniki Jožici Rejec.

Na Bledu milijon prenočitev

O čemer so na Bledu v preteklosti le sanjali, se je decembra lani tudi zgodilo. Dosegli so magičnih milijon prenočitev v enem letu. Milijonti gost je bil Britanec James Barrington. Blejski župan Janez Fajfar mu je na gradu izročil posebno listino. Na Bled so prihajali že Jamesovi predniki. Blejska Kmetijska in gozdarska

Tamara Azinovič z malim Tineto

Urška Valjavec je Lovrenca rodila kar doma.

Odprtje nove ceste mimo letališča Brnik

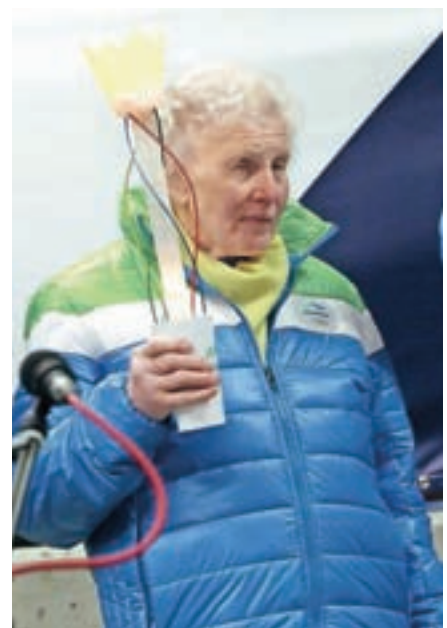
Nova Polycomova tovarna v industrijski coni Dobje v Poljanski dolini

zadruga pa je poskrbela za novo kulinarčno poslastico – za Blejski sir, ki je napravljen iz lokalno pridelanega mleka. Sirarstvo ima na Blejskem dolgoletno tradicijo. V to kategorijo novic sodi tudi vpis jajc izpod Kamniških planin v register prehranskih izdelkov z zaščiteno geografsko označbo. Rejci Slavko Studen iz Zaloga pri Cerkljah, Matej Purgar iz Podbrezij, Matjaž Rozman iz Zadrage, Nada Jamšek iz Most pri Komendi, Mirko Rimahazi iz Spodnjih Gorij, Tomaž Mis iz Zavrha pod Šmarno Goro, Barbara Roblek iz Povelj in Nejc Dolenc iz Vrbenj so bili izbrani za najboljše rejce črno-bele pasme.

Gorenjske stoletnice iz Bohinja

Olimpijska bakla je prišla na Gorenjsko, najprej v Mojstrano, kjer je doma

več kot dvajset olimpijcev. Sta pa Mojstrana in Dovje tudi kraja, kjer je bilo pred devetdesetimi leti ustanovljeno Planinsko društvo. Ob jubileju so njegovi častni člani postali Janez Brojan, Klavdij Mlekuž, Janko Ažman in Franci lakota. Tekma deklet za svetovni pokal Zlata lisica je bila znova v bližnji Kranjski Gori. Januar je bil uspešen za nekatere naše zimske športnice in športnike, še posebej za Jerneja Damjana, Anžeta Semeniča in brata Domna in Petra Prevca, za telemark smučarja Jureta Aleša z Brega ob Savi, ki je po 13 letih znova prinesel zmago Sloveniji v tej panogi, tekačico Anamarijo Lampič in mlado alpsko smučarko Meto Hrovat. V Zavodu svetega Martina v Srednji vasi v Bohinju je 103. rojstni dan praznovala najstarejša Bohinjka Angela Hodnik iz Stare Fužine. Je sli-

Nekdanja odlična tekačica na smučeh in olimpijka Mara Rekar iz Mojstrane z olimpijsko baklo

karski talent, saj nanjo spominja marsikateri bohinjski spominek. Sto leta pa sta dočakali Marija Vraničar, ki je žive-la v kranjskem domu upokojencev in je kmalu po jubileju umrla, in Marjana Lavrič, rojena v Trbojah, ki živi v Domu Taber v Šmartnem pri Cerkljah. Marjana je bila prva stoletnica v tem domu. Manj srečna pa je bila družina Šenk z Mlake pri Kranju, ki ji je eksplozija plina hudo poškodovala komaj obnovljeno hišo. Mama, 83-letna Ivana Šenk, je bila poškodovana.

- **Simon Velički**, nekdanji direktor Policijske uprave Kranj, je bil imenovan za vršilca dolžnosti direktorja Slovenske policije, radovljiški občinski svet pa je soglašal z razrešitvijo direktorice Doma dr. Janka Benedika **Sonje Resman**.
- Zaradi nezadovoljstva s plačami je bila v začetku januarja stavka dela javnega sektorja.
- Novi poskus prodaje blagovne znamke Peko za izključno ceno 220 tisoč evrov ni uspel.
- Zaradi pomislekov, da bo Hrvat nosil slovensko zastavo na odprtju olimpijskih iger v Pjongčangu, se je biatlonec **Jakov Fak** odpovedal tej časti. Tako je bila za nošenje zastave izbrana smučarska tekačica **Vesna Fabjan** iz Besnice.

FEBRUAR 2018

Turisti so padli v jezero

Tovornjak je strmoglavil z mostu na parkirišče pri Supernovi.

Kar nekaj dramatičnih, celo nevarnih dogodkov se je februarja zgodilo na Gorenjskem. Tovornjak je na prvi dan v mesecu zaradi prehitre vožnje in spolzkega cestišča prebil varovalno ograjo na kranjski obvoznici in strmoglavil na parkirišče pri Supernovi. Na srečo življenja niso bila ogrožena. To je bil že tretji padec avtomobila z mostu. Jeseni se je začela dolgo pričakovana obnova obvoznice. Druga nevarna nesreča se je pripetila v Medvodah, kjer je cisterna z 21 tonami utekočinjenega plina zdrsnila s ceste. Plin so uspešno prečrpali, zaradi

nevarnosti eksplozije ali zastrupitve so evakuirali šestdeset okoliških prebivalcev. Medvoški klanec je bil zaradi nesreče zaprt skoraj 15 ur. Nad vasjo Belca se je na terenu, na katerem pogosto plaz, sprožil zemeljski plaz. Proti potoku se je zvalilo okoli dva tisoč kubičnih metrov kamnja in skal. Še večji in nevarnejši plaz se je sprožil leta 1990. Veliko srečo pa je imelo deset korejskih turistov in njihova nizozemska vodnica, ki so s pletne padli v mrzlo Blejsko jezero. Ugotovili so, da je eden od turistov padel v jezero, v čolnu je nastala zmeda, potniki so se

Prevrnjena cisterna na cesti v Medvodah

gnetli na eni strani, da bi pomagali padlemu, in čoln se je zaradi prevelike obtežitve na eni strani prevrnil. Na področje varnosti sodi zahteva krajanov Tupalič v občini Preddvor po varnejši glavni cesti.

Gorenjcem olimpijski kolajni

Gorenjci smo bili februarja zaradi zimskih olimpijskih iger v korejskem Pjongčangu bogatejši za dve olimpijski kolajni. Deskar Žan Košir iz Tržiča je bil tretji v paralelnem veleslalomu, biatlo-

Jakov Fak je postal Gorenjec in se preselil v novo hišo v Lesce, kjer se, kot pravi, odlično počuti.

Žan Košir je z bronom dopolnil svojo zbirko kolajni.

Prevrnjeno pletno so iz vode potegnili blejski gasilci in potapljači.

nec Jakov Fak, ki je po preselitvi v Lesce postal pravi Gorenjec, pa je bil srebrni v teku posameznikov na dvajset kilometrov. Izjemne uvrstitve so dosegli še nekateri drugi gorenjski olimpijci. Žan Kranjec je bil četrti v veleslalomu, Anamarija Lampič in Alenka Čebašek sta bili šesti v ekipnem sprintu, Lampičeva pa sedma v sprintu klasično. Sedma je bila tudi Nika Križnar v skokih na srednji skakalnici. Tudi Planinska zveza Slovenije je nagradila najboljše v alpinizmu, športnem in lednem plezanju ter turnem smučanju. Najuspešnejša alpinista v letu 2017 sta bila Anastazija Davidova in Aleš Česen, med prejemniki priznanj pa so tudi France Zupan, Rado Kočevar, Nejc Kuhar, Domen Škofic in Janja Garnbret. Na Pokalu Loka na Starem vrhu so bili mladi slovenski smučarji ekipni zmagovalci, Martin Križaj pa je

bil najuspešnejši slovenski smučar. Blovdkovi nagradi pa sta z Gorenjskega preloma smučarska skakalka Ema Klinec iz Poljan in ledni plezalec Janez Svolfšak iz Škofje Loke. Manj vzpodbudna pa je vest, da je bil naš hokejist Žiga Jeglič iz Podbrezj pozitiven na protidopinškem testu. Pregrešil se je, ker je pozabil napisati, da jemlje zdravila zaradi astme.

Prešerna ne pozabimo

Gorenjci smo se na različne načine in na različnih krajih poklonili spominu na našega slavnega rojaka pesnika dr. Franceta Prešerna. Na njegov praznični dan se običajno zbere največ ljudi v Kranju in Vrbi. Prešernovo nagrado za življenjsko delo pa sta prejela pesnik Boris A. Novak in baletnik Janez Mejač. V sfero kulture, omike in medčloveških odnosov

Na Prešernov dan je bilo posebej slovesno v Vrbi.

Hokejist Žiga Jeglič se je oktobra že smel vrniti na led.

sodijo urejanje in preselitev 120 tisoč knjig in drugega gradiva v novo radovljiško Knjižnico Antona Tomaža Linhartar. Začelo se je zbiranje pomoči za Ivano in Suzano Šenk z Mlake, ki jima je eksplozija uničila hišo. Na Brdu se je začela obnova gradu in hotela, ki bo trajala deset mesecev, stala pa bo 3,6 milijona evrov. Slovenija bo tako tudi glede objektov pripravljena na predsedovanje Evropski uniji leta 2021.

- Bohinj je bil izbran v deseterico najboljših turističnih destinacij v Evropi. Prvi je bil poljski **Wroclaw**.
- Prvi waldorfski vrtec na Gorenjskem **Sončnica na Jesenicah** je praznoval desetletnico delovanja.
- Žirovsko podjetje **Alpina** je za sto tisoč evrov kupilo blagovno znamko Peko, kopita in sekalne nože. Peko je najstarejša obutvena blagovna znamka v Sloveniji.
- Vlada je razrešila načelnika generalštaba Slovenske vojske **dr. Andreja Ostermana**.
- **Smučišče Krvavec** praznuje letos šestdeset let obratovanja. Žičnica je sicer začela obratovati avgusta leta 1958, vendar so jubilej slavili že februarja.
- Konec meseca je Slovenijo zajel mraz. V nekaterih delih Slovenije je temperatura padla pod minus dvajset stopinj Celzija.

MAREC 2018

Gregorjev sanjski polet

Planiški dnevi poletov na smučeh, največja športna prireditev na Gorenjskem in v Sloveniji, so se začeli sanjsko. Avstrijski veteran Gregor Schlierenzauer je na uvodni tekmi finala poletel 253,5 metra daleč in izenačil svetovni rekord. Žal je podrsal. Od naših sta bila še najboljša Robi Kranjec in Jurij Tepeš. Uspešna je bila tudi slovenska ekipa, ki je bila tretja. Vse pa je zasenčil poljski zvezdnik Kamil Stoch, ki je dobil obe tekmi in svetovni pokal. Na planiškem tekmovanju je Poljak dosegel tudi najdaljši stoječi skok, dolg 248,5 metra. V Planici je bila tudi uradno napovedana menjava glavnega trenerja skakalcev Gorana Janusa. Sicer pa je v štirih dneh Planico obiskalo 58.400 ljudi.

Drugi športni vrhunec je bila tekma svetovnega pokala v smučanju za moške v Kranjski Gori. Pokal Vitranc je bil znova izvrstno organiziran, prvo ime pa je bil avstrijski smučar Marcel Hirscher. Od naših je bil najbolje uvrščen Žan Kranjec, ki je bil peti v veleslalomu. Od tekmovalnega smučanja se je poslovil Andrej Šporn. Njegov največji uspeh je drugo mesto na smuku s Petelinjega grebena v Kitzbühelu. Med gorenjske športne vrhunec meseca marca uvrščamo zmago košarkaric Triglava iz Kranja v pokalnem tekmovanju, odlično igro jeseniških hokejistov v državnem prvenstvu in v Alpski ligi in zmago balinarjev Trate v državnem prvenstvu. Za najboljša kamniška šport-

Andrej Šporn in Jure Košir

Nova restavracija v kampu Šobec v Lescah

Gregor Schlierenzauer je izenačil svetovni rekord, vendar je podrsal.

nika sta bila izbrana atletinja Agata Zupin in odbojkar Sašo Štalekar.

Slavljenec iz Lesca

Turistično društvo Lesce, največje tovrstno društvo v državi, je praznovalo šestdesetletnico delovanja. Društvo, za katero je bilo lansko leto rekordno po prenočitvah in naložbah, ima 2659 članov, že od leta 1984 pa ga vodi Zlatko Kavčič. Šestdesetletna jubileja sta bila tudi Fakulteta za organizacijske vede v Kranju in Osnovna šola Staneta Žagarja Lipnica. V Mojstrani so se začele prireditve v spomin na 240.

obletnico prvega vzpona na Triglav, ki so ga zmogli štirje srčni možje iz Bohinja Luka Korošec, Matevž Kos, Štefan Rožič in Lovrenc Willomitzer. Priznanja Civilne zaščite je prejelo tudi 38 posameznikov in organizacij z Gorenjskega. Nagradenci so primer temeljne človeške solidarnosti, ki za marsikoga pomeni pomoč, upanje ali rešitev. V Kamniku so praznovali občinski praznik v spomin na rojstvo generala in pesnika Rudolfa Maistra. Zlato občinsko priznanje je prejelo Čebelarско društvo Kamnik. Uredili so tudi prtiličje v Maistrovi rojstni hiši. Praznovali so tudi v občini Jesenice.

Reševanje Starega vrha

Občini Škofja Loka in Gorenja vas - Poljane ter loško gospodarstvo so začeli reševati problem dolgov Smučarskega turističnega centra Stari vrh in s tem omogočili njegov razvoj. V poslovni coni v Komendi načrtujejo gradnjo centra za obdelavo nevarnih odpadkov, vendar so zaradi dvomov okolja naložbo ustavili. Ker ni soglašal z načinom prodaje, je odstopil dolgoletni direktor RTC Krvavec Srečko Retuznik. Za graditev druge cevi predora Karavanke je prišlo devet ponudb. Najugodnejša naj bi bila ponudba turškega podjetja. Med najnižjo in najvišjo ponudbo je kar petdeset milijonov razlike. Podjetje Filc bo širilo proizvodnjo na Trati. V bližini Voklega so čez avtocesto namestili kovinski nadvoz, težak 58 ton, ki omogoča pešcem in kolesarjem varno pot med Šenčurjem in Voklim. Projekt je bil vreden šeststo tisoč evrov.

- Zaradi zapletov pri gradnji drugega tira in nesoglasij v vladajoči koaliciji je odstopil predsednik vlade **Miro Cerar** in tako omogočil začetek postopka za predčasne volitve.
- V Radovljici se je začela selitev knjig v **novi knjižnici**. Sodelovali so tudi šolarji.
- Štirinajstega marca je minilo osemdeset let, odkar so pri regulaciji struge Nevljice našli **okostje mamuta**. Najdba, ki krasí Prirodoslovni muzej v Ljubljani, je razburkala domišljijo. Najdišče so varovali žandarji.
- V Podbrezjah so začeli postopek za zaščito **Podbreške potice** kot zajamčene tradicionalne posebnosti. Nadev je iz suhih krljev, saj je za kraj značilno sadjarstvo.
- Na Tednu slovenske drame v Kranju je Združenje dramskih umetnikov Slovenije nagradilo igralca Prešernovega gledališča **Aljošo Ternovška**.
- V svetu so najbolj odmevali zastrupitev nekdanjega ruskega agenta **Sergeja Skripala** in njegove hčerke v Londonu s strupom, izdelanim v Rusiji, srečanje ameriškega predsednika **Donald Trumpa** s severnokorejskim predsednikom **Kim Džong Unom** in rokovanje predsednikov obeh Korej ob mejni črti.

Nameščanje 58 ton težkega nadvoza čez avtocesto pri Voklem

Praznik lipniške osnovne šole

Skavtom in tabornikom so se pri čistilni akciji v Kranju pridružili tudi gimnazijci.

APRIL 2018

Plazovi grozili Koroški Beli

Jeseniški hokejisti, zmagovalci državnega prvenstva in pokala ter polfinalisti Alpske lige

Pregled aprilskih dogodkov začenjam v zgornjem delu Gorenjske. Na Koroški Beli sta začela nevarno groziti plazova Urbas in Čikla. Urbas je premikal več kot devetsto tisoč kubičnih metrov zemlje, Čikla pa 140 tisoč kubičnih metrov. Sicer pa je bilo nad Koroško Belo aktivnih dvajset plazov in podorov. Država je ukrepala počasi, kar je jezilo domačine. Jeseniška splošna bolnišnica, ki je kot najmodernejša bolnica tistega časa začela z delom 11. aprila leta 1948, dela dobro in posluje pozitivno. Šest tisoč operacij letno, 120 tisoč ambulantnih posegov in 14 tisoč hospitalizacij je skrajna meja za 688 zaposlenih, med katerimi je 122 zdravni-

kov. Zgraditev nove bolnice je nujna. Na Hrušici so odprli novo krožišče, ki je nadomestilo nevarno križišče brez semaforjev. Poskrbeli so tudi za pešce, kolesarje in čakajoče na avtobus. Država je za krožišče prispevala 636 tisoč evrov, na odprtju pa je bila tudi evropska komisarka za promet Violeta Bulc. Med jeseniške dosežke meseca sodi tudi uspešna sezona hokejistov SIJ Acroni Jesenice, ki so po pokalni zmagi in uvrstitvi v polfinale Alpske lige zmagali še v državnem prvenstvu. Že ob zmagoslavju je sililo v ospredje vprašanje financiranja moštva v novi sezoni in možnosti za ponovno igranje v razširjeni avstrijski ligi EBEL. Na eni od

tekem Alpske igre je prvi plošček vrgel paraolimpijec Jernej Slivnik. Zgornjegorenjski pregled aprilskih dogodkov zaključujem z vestjo o novem lastniku turističnega in gostinskega kompleksa Jasna v Kranjski Gori, ki ga je leta 2006 poškodoval požar, in o odprtju prvega gorenjskega Repair Cafeja, tovarniške popravilnice. Ta je tretja v Sloveniji, po svetu pa jih je že več kot 1500.

Nova knjižnica v Radovljici

Aprila je bila v Radovljici na Vurnikovem, trgu po več letih težav odprta nova knjižnica. Kot zadnjo so v nove prostore prenesli Linhartovega Matička – in sicer z živo verigo. Knjižnica ima pet etaž s skupno površino 2520 kvadratnih metrov. Z opremo in parkirišči vred je vredna okrog pet milijonov evrov. V Kampu Šobec so odprli novo restavracijo. Za Radovljičani je že sedmi Festival čokolade, ki se ga je udeležilo petdeset tisoč ljudi, atrakcija pa je bila lešnikova čokolada Gorenjke, težka 96 kilogramov. V Kranju se je končal tradicionalni, letos že 48. Teden slovenske drame. Velika Šeligova nagrada je ostala doma. Podeljena je bila za projekt Stenica in izvedbi Prešernovega gledališča in gledališča s Ptuja. Grumovo nagrado je prejel Vinko Möderndorfer za dramsko delo Romeo in Julija sta bila begunca, nagrada za mladega dramatika pa je bila podeljena Maši Pelko za dramo Kraljevi otroci. Med negovanje tradicije

Na posameznih delih vršiške ceste so bili tudi do šest metrov visoki zameti.

Bralci so v novo radovljiško knjižnico z živo verigo prenesli še zadnjo knjigo.

Maša Pelko in Vinko Möderndorfer, nagrajenca Tedna slovenske drame

V Kopačnici bodo sedaj lahko uresničili načrte za gradnjo novih bazenov in hišk.

in narodne kulture štejemo tudi oživitve običaja »šivanja kovtrov« v Železnikih. Pred tem je bil običaj pozabljen kar 39 let. Medobčinsko društvo Sožitje iz Kranja je bilo staro petdeset let.

Voda, prihodnost Kopačnice

Ker je vlada izdala uredbo za izdajo koncesije za rabo termalne vode za ogrevanje in potrebe kopališča v Kopačnici, je dobil ta kraj novo možnost za razvoj. Za črpanje in zgraditev kopališča ni več ovir. Občini Medvode in Vodice sta bili vključeni v največji okoljski kohezijski projekt v Sloveniji za območje ljubljanskega vodonosnega območja. Projekt je vreden nad 130 milijonov evrov, od tega bo 69 milijonov evropskih. Bled je praznoval občinski praznik, dramska igralka Milena Zupančič in zdravnik Branko Brodnik pa sta bila izbrana za častna občana. Komendsko podjetje RSI je bilo izbrano za najboljšega zaposlovalca med srednje velikimi podjetji.

- V New Yorku je v 92. letu starosti umrla **Barbara Bush**, soproga nekdanjega ameriškega predsednika Georgea Herberta Walkerja Busha, s katerim je bila poročena 73 let. Bila sta najstarejši predsedniški par v Ameriki. Imela sta pet otrok. Tudi sin George je bil predsednik ZDA.
- V Ljubljani je umrla Prešernova nagrajenka leta 2017, slikarka **Metka Krašovec**. Leta 1979 se je poročila s tudi že pokojnim pesnikom Tomažem Šalamunom. Njena dela so bila na ogled na več kot petsto razstavah.
- **Štefanija Mervič**, ki živi v Domu Taber v Šmartnem pri Cerkljah, je bila stara sto let.
- **Lions klub iz Škofje Loke** je podelil sedem donacij v skupni vrednosti 7920 evrov. Denar so zbrali na dobrodelnem koncertu.
- V akciji **inštituta Utrip** so ugotovili, da v kranjskih gostinskih lokalih mladoletniki zlahka dobijo pijačo. Od 150 poskusov nakupa jih je bilo neuspešnih le pet! Alkohol so prodali celo 14-letnici.
- Na kmetiji **na Praprotnem** so veterinarji našli 14 poginjenih krav, 16 pa jih je bilo še živih. Vzrok pogina je bilo pomanjkanje hrane in vode.

MAJ 2018

Planici je četrtrič uspelo

Veselje Ratečanov in planiških organizatorjev ob novici, da bodo organizatorji svetovnega prvenstva leta 2023

Planica je doslej že trikrat kandidirala za organizacijo svetovnega prvenstva v nordijskem smučanju, vendar ji nikdar ni uspelo. V četrtem poskusu je bilo drugače. Na kongresu Mednarodne smučarske zveze FIS na Peloponezu v Grčiji je bila našemu nordijskemu smučarskemu središču zaupana organizacija svetovnega prvenstva leta 2023. Od Rateč do Planice so začeli graditi kole-

sarsko stezo, ki bo razbremenila sedanjo cesto. Žirovniški župan Leopold Pogarčar je že tretje leto zapored ob dnevu Zemlje podelil malčkom, rojenim preteklo leto, sadike dreves. Skupaj 56, kar kaže, da število občanov narašča. V Naklem so odprli novo krožišče Naklo sever, športni park s pokritim objektom in progo za kolesarjenje ter rolkanje. Odprli so tudi moderno krožišče na

Razstava o Antonu Janši v Čebelarstem muzeju v Radovljici

Hrušici pri Jesenicah. Podjetje Domel iz Železnikov je v Industrijski coni Trata uredilo nove prostore, v tem delu Škofje Loke pa je podjetje Messer odprlo prvo kisikarno, obrat za predelavo tehničnih plinov, v Sloveniji. Vanjo je vložilo dvajset milijonov evrov. V Sloveniji je več kot 3500 kupcev tehničnih in specialnih plinov. Med nagrajenimi inovatorji so tudi Gorenjci. Pet zlatih priznanj so prejeli Domel, Iskraemeco, SIJ Acroni in Razvojni center Jesenice, Iskratel in Innbox G 69.

Plazovi in neurja

V Dražgošah je zemeljski plaz s površino 4,5 hektara ogrozil šest hiš. Plaz je grozil že lani, za sanacijo pa bo treba

Znamenita bohinjka bukve na Veglju ob Bohinjskem jezeru

zagotoviti več kot milijon evrov. Konec meseca pa je nad delom Gorenjske divjala huda ura. Največ škode je bilo na območju Cerkelj, v vaseh pod Krvavcem, v šenčurski in nakelski občini in v delih občine Kranj. Prebivalci Štude, Male Loke in sosednjih vasi so bili ogroženi zaradi odpadkov, ki jih je podjetje Publikus navozilo na deponijo v Suhadolah. Še posebno moteča sta bila smrad in nevarnost pogostih samovžigov. Na

Torovem na avtocesti Kranj–Ljubljana so začeli rušiti cestninsko postajo. Sledile bodo še druge postaje. Gorenjski kriminalisti so izsledili četverico, ki jo sumijo, da je zagrešila najmanj deset vlomov na območju Bleda in Radovljice ter ukradla več kot sedemsto predmetov. Gasilci s Suhe pri Predosljah so obnovili dom in dobili novo vozilo.

Svetovni praznik čebel

Po zaslugi Slovenije je generalna skupščina Organizacije združenih narodov 20. maj izbrala za svetovni dan čebel. Še posebno slovesno je praznovala Gorenjska. V Čebelarstvu muzeju v Radovljici so pripravili razstavo o čebelarju Antonu

- Umrl je eden najbolj znanih slovenskih karikaturistov **Miki Muster**. Star je bil 93 let. Njegovi najbolj znani liki so lisjak Zvitorepec, volk Lakotnik, želvak Trdonja in znameniti televizijski zajčki.
- Kolesar **Matej Mohorič** iz Podblice je zmagal na etapi znamenite Dirke po Italiji.
- Na Gorenjskem so opazili **klavžarja** – zelo redko in ogroženo ptico selivko. Na osnovi GPS-oddajnika predvidevajo, da je priletel iz Avstrije.
- Na rojstni hiši **Antona Hafnerja** na Godešiču so odkrili ploščo v njegov spomin, saj je bil kot voditelj upora slovenskih vojakov v Judenburgu pred stotimi leti skupaj s 16 tovariši obsojen na smrt in ustreljen.
- V Kranju so praznovali osemdesetletnico **Osnovne šole Simona Jenka** in obnovili kegljišče.
- Radovljiški občinski svet je za častnega občana imenoval skladatelja in zborovodjo **Egija Gašperšiča**
- Gorenjski glas je bil izbran za vodilnega partnerja v čezmejnem projektu **Smart Tourist**. To je že njegov drugi čezmejni projekt. Projekt ima kulturno in turistično vsebino. S klasičnimi in sodobnimi tehnologijami bomo predstavljali kulturno in naravno bogastvo Karavank.

Ugledni gostje so se udeležili odprtja krožišča na Hrušiči. Krožišče bodo hortikulturno uredili.

Podjetje Messer je v gradnjo kisikarne na Trati vložilo dvajset milijonov evrov.

Janši, na Breznico pa sta prišla tudi predsednik republike Borut Pahor in predsednik Svetovne čebelarstva Apimondie Philip McCabe. V Radovljici so uradno odprli novo bivalno enoto Centra za usposabljanje, delo in varstvo, v kateri bo prostor za 12 oseb v motnjami v duševnem razvoju. Dr. Nika Leben iz kranjskega Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije je prejela Steletovo nagrado Slovenskega konservatorskega društva. Tržiški muzej je bil nagrajen z Valvazorjevimi priznanjem za stalne

muzejske zbirke. Jezersko je prvi slovenski kraj, ki je postal član mreže Gornjskih vasi. Jezerjani so uspeli ohraniti okolje, ki jim je v ponos. Zavezo k nadaljevanju tega dela sta podpisala predsednik Planinske zveze Slovenije Jože Rovani in župan Jezerskega Jurij Rebolj. Bohinjci so začeli reševati bohinjsko bukev, eno najbolj znanih dreves v občini, ki raste na Veglju ob jezeru. Med vzroke propadanja štejejo ureznine na lubju in luknjo, v katero so se nastanile glive in paraziti.

JUNIJ 2018

Na Gorenjskem zmaga SDS

Janez Janša je s svojo stranko SDS dobil na volitvah največ glasov.

Na predčasnih volitvah v državni zbor je tako kot v državi tudi na Gorenjskem zmagala Slovenska demokratska stranka predsednika Janeza Janše. V prvi volilni enoti, ki obsega Gorenjsko in občini Idrija in Cerklje, je bilo izvoljenih enajst poslancev, med katerimi pa ni bilo voditeljev dveh strank, ki sta sicer prestopili parlamentarni prag: Alenke Bratušek iz stranke z njenim imenom in Karla Erjavca iz stranke DeSUS. Volilna udeležba je bila

pičla, nekaj več kot 51-odstotna. Na Gorenjskem je bila najboljša v Kamniku, v delu Kranja in Škofje Loke (nad šestdeset odstotkov), najslabša pa na Jesenicah, dobrih 44,3 odstotka. Več o volitvah in izvoljenih pišemo v posebnem članku.

Obnovljen Blejski grad

Junij je bil po številu dogodkov izjemen mesec, zato je najbolje, da jih naštevamo

kar po vrsti. Na Bledu so končali skoraj desetletno blizu deset milijonov vredno vlaganje v obnovo gradu. Sedaj se pripravljajo na nove naložbe, tudi na gradnjo dvigala. Država je brezplačno prenesla lastništvo stavb na mejnem prehodu Jezerski vrh na domačo občino. Na Jesenicah so pred upravno stavbo Acronija postavili obnovljeno malo Peltonovo kolo. Uporabljali so ga do leta 1979. Kolo je težko 38 ton in ima 35 korcev. Veliko kolo pa stoji na Hrušici. V tovarni so tudi obnovili napise Očka, vrni se zdrav domov. V kranjskem podjetju Iskraemeco so odprli novo proizvodno linijo trifaznih števecv, name-

Alpinist Andrej Štremfelj je zlati cepin prejel septembra na Poljskem.

Kamniška godba je bila stara stosedemdeset let.

njenih predvsem nemškemu trgu. V vsaki izmeni izdelajo 550 števecv, letno pa od tristo do 350 tisoč. V jeseniškem potniškem prometu so začeli voziti prvi hibridni mestni avtobusi v Sloveniji. Proizvaja jih MAN, porabijo pa trideset odstotkov manj goriva in ne povzročajo toliko hrupa. V Mengšu so obnovili Ropretovo cesto, v Domžalah pa cesto skozi vas Turnše. V tovarni Elan so v prisotnosti smučarskih legend Ingemarja Stenmarka in Bojana Križaja odprli Alpski smučarski muzej. Stenmark je prejel prve Elanove smuči, ko je bil star 13 let, leta 1976 pa je z njimi dosegel prvo zmago v svetovnem pokalu. V Lescah pa je prvič v zgodovini letališča pristalo reaktivno letalo. Sedanja asfaltirana letališka steza omogoča pristajanje in vzletanje letalom z razponom kril do 24 metrov. Nekdaj so letala DC-3 iz Lesc lete-

Ingemar Stenmark in Bojan Križaj v Elanovem muzeju

Obnovljeno malo Peltonovo kolo na Jesenicah. Obnovo je vodil mladi inženir Luka Novak s sodelavci.

la v Beograd in Nemčijo. Člani gorenjskih lions klubov so v Škofji Loki odprli drugi sadni park na Gorenjskem. Prvi je v Kranju. V Škofji Loki so med Podlubnikom in Novim svetom stare hruške nadomestili z novimi.

Prazniki in jubileji

Ni jih bilo malo. Ob prazniku občine Predvor v spomin na Josipino Turnograjsko je veliko plaketo občine prejel športni delavec Lojze Grašič. Gorenjsko lekarništvo je bilo staro 230 let. Takrat je bila odprta prva lekarna. Državne lekarne so bile ustanovljene pred sedemdesetimi leti, javni zavod Gorenjske lekarne pa pred 25 leti. Kamniško godbeništvo je bilo staro 170 let

Ožgani motorji pred blokom

in je četrto najstarejše v Sloveniji za Idrijo, Postojno in Novim mestom. V Ljubnem so praznovali 150-letnico tamkajšnje šole, ki jo je nekdaj obiskovalo tudi sto učenk in učencev. Danes jih je pol manj. Gasilsko društvo Bitnje je bilo staro devetdeset let, Gasilsko društvo Zgornji Brnik pa 110 let. Za praznik so dobili novo vozilo. Zlati zvon Občine Gorje je prejel Dušan Zaločkar za zasluge pri ohranjanju vaškega življenja in delo pri zaščiti in reševanju. Osemnajstega junija je minilo 65 let, odkar je zaradi izgradnje pregrade v Medvodah in zalitja doline med Zbiljami in Brezovcem nastalo Zbiljsko jezero. Prineslo je tudi turistični razcvet krajev ob njem.

- **Blaž Cof** iz Spodnjih Pirnič je postal svetovni prvak v spustu kanuistov na divjih vodah.
- Alpinist **Andrej Štremfelj**, osvajalec številnih himalajskih in drugih vrhov, vzornik mladim alpinistom ter prvi slovenski osvajalec Mount Everesta skupaj z **Nejcem Zaplotnikom**, je prejel zlati cepin za življenjsko delo, najvišje priznanje svetovnega alpinizma.
- Proga kolesarske dirke je potekala tudi po Gorenjskem. Najtežjo etapo s ciljem v Kamniku je dobil **Primož Roglič**, up slovenskega kolesarstva **Matej Mohorič** iz Podblice pa je bil drugi.
- Policajska uprava Kranj je podelila zlate, srebrne in bronaste ščite. Zlate so prejeli **Robert Šebenik**, **Primož Donoša**, **Apolonija Orehar Jeglič** in **Matjaž Lauseger**.
- **Grad Strmol** je bil izbran za grad leta 2018, tudi zaradi vključevanja krajevnih posebnosti v ponudbo.
- Naš najboljši biatlonc **Jakov Fak** in njegova partnerica Matea sta se preselila v novo hišo na Plani pri Lescah. Nad novim domom in sosedih sta navdušena.
- **Anže Pogačar** se je odločil, da bo še naprej vodil Hokejsko in drsalno društvo Jesenice. Napovedal je nove uspehe jeseniškega hokeja.
- V stanovanjskem bloku na Trgu Prešernove brigade v Kranju je izbruhnil požar. Poškodovanih je bilo sedem stanovanj in trije poslovni prostori. Trinajstim stanovalcem so morali najti začasno nastanitev.

JULIJ 2018

Nova cesta mimo Bleda

Julij je bil praznični mesec, saj smo se spominjali 160. obletnice rojstva Ignacija Borštnika, 70. obletnice ustanovitve organizacije Zveze borcev, 120-letnice gasilstva na Bohinjski Beli in v Mošnjah, v obeh krajih so dobili gasilci nova vozila (v Mošnjah so gasili prvi požar že aprila 1899) in osemdeset let gasilskih društev v Gozdu - Martuljku in Tunjicah. V Medvodah, Škofji Loki in Železnikih pa so praznovali julija občinski praznik. V Železnikih so bili tudi Čipkarski dnevi, ki se jih je udeležilo več kot šest tisoč obiskovalcev, na tekmovanju pa je sodelovalo kar 58 čipkarjev,

Pet štokljinih mladičev v gnezdu pri Planinčevih na Olševku

med njimi 39 otrok. V Preddvoru so ob 110. obletnici njegovega prihoda v kraj umnemu čebelarju in župniku Franu Lakmayerju postavili spomenik. V Preddvoru je ostal 25 let in je napisal tudi knjigo Umni čebelar, ki je izšla v 84 tisoč izvodih. Jubilejna, že petdeseta je bila tudi kolesarska dirka v Kranju v spomin na Filipa Majcna. Najbolj praznično pa je bilo na Bledu, ko so po dolgih letih načrtovanj odprli razbremenilno cesto na severni strani kraja. S tem so bile rešene nevdržne prometne razmere v kraju, še posebno v naselju Grad. Nova cesta je bila vredna 4,2 milijona evrov. Nadzorniki Darsa so (končno) soglašali z razpisom za izvajalca del za dokončanje obvoznice v Mengšu. Župani nekaterih gorenjskih občin so podpisali doda-

Blejski župan Janez Fajfar in nekdanji minister za promet Peter Gašperšič odpirata novo razbremenilno cesto na Bledu.

tek k dogovoru o razvoju gorenjske regije za 21 regijskih projektov v skupni vrednosti 46 milijonov evrov. Projekti obsegajo urejevanj komunalnih con, gradnjo kanalizacij, kolesarske povezave in oskrbo s pitno vodo. Na Jesenicah so v obnovljeni Kazini uredili aparthotel s 53 ležišči. Hiša je bila zgrajena leta 1914. V mestu narcis in jekla, kot rečejo Jesenicam, so začeli obnavljati Ruardovo graščino, skoraj petsto let staro stavbo, ki jo

je že leta 1998 poškodoval potres. V Kranjski Gori so povečevali igrišče za golf in zgradili »telovadnico pod kozolcem«, športni park ob reki Pišnici. Telovadnica na prostem bo dostopna vsem, tudi starejšim, za katere je posebej poskrbljeno. Jezerski občinski svetnik Primož Muri je županu Juriju Rebolju izročil zahtevo s podpisi 147 občanov za razpis referendumu o meji jezerske občine s Kamniško Bistrico. In še zanimi-

Udeleženci pohoda po poti prvopristopnikov na vrhu Triglava

vost. Helena in Vili Planinc z Olševka imata na svoji domačiji gnezdo štorcelj. Letos je štorclja prvič imela kar pet mladičev.

Nesreča ni počivala

Prepogosta spremljevalka človeka nesreča tudi julija ni počivala. Najhuje je bilo na Bledu, kjer je v Mlinem strela sredi popoldneva udarila v kostanj in hudo ranila več ljudi, med njimi najbolj nosečnico v zadnjem mesecu nosečnosti ter šestletno hčerko. Očividci in zdravstvena služba so zelo hitro in učinkovito ukrepali. Začel se je boj za življenje. Na

Skok v vodo

cesti skozi Kokro se je zaradi prehitre vožnje hudo poškodoval motorist, poleg medveda so drobnico na paši začeli napadati tudi volkovi, ki postajajo na Gorenjskem vedno večja nadloga.

Ples nogometne žoge in denarja

Julija se je v Moskvi končalo junija začeto svetovno prvenstvo v nogometu. Tudi tokrat brez Slovencev, ki so morali navijati za druga moštva, tudi za sosede Hrvate, ki so dosegli velik uspeh. V finalu so igrali s Francozi in izgubili s 4 : 2. Pritoževali so se nad sodniki, vendar so bili Francozi, svetovni prvaki, boljši. V času svetovnega prvenstva se je zgodil tudi sanjski prestop nogometaša iz enega v drugi klub. Juventus iz Torina je Realu iz Madrida za prestop Christiana Ronaldo plačal 122 milijonov evrov. Ronaldo je za Real v 438 tekmah zabil 451 golov!

Vzpon po Jelenovem klancu je vselej najzanimivejši del kranjske dirke.

Telovadnica pod kozolcem je velika pridobitev Kranjske Gore.

- Iz Bohinjske Bistrice je 29 pohodnikov, med njimi je bilo osem devetošolcev, krenilo na **Triglav** po poti prvopristopnikov pred 240 leti.
- Pri urejanju **Glavnega trga v Kamniku** so naleteli na ostanke stare mestne hiše in vodnjaka.
- **Frančiška Zafošnik**, ki se je pred 87 leti s Štajerskega preselila na Gorenjsko in živi sedaj v Domu Petra Uzarja v Tržiču, je bila stara sto let.
- Po volitvah se je nadaljevalo sestavljanje vladne koalicije. Predsednik SDS **Janez Janša** je ponujeno mandatarstvo zavrnil in na potezi je bil **Marjan Šarec**.
- Na Tajskem so 12 mladih nogometašev in trenerja zadnji hip rešili iz jame, preden naj bi jo zalila voda.
- Naš kolesar **Primož Roglič**, nekdanji smučarski skakalec, je bil fantastičen na največji kolesarski dirki na svetu, Dirki po Franciji. Bil je četrti, na pragu zmagovalnih stopničk.
- Hrvaška je žalovala. Umrl je veliki glasbenik in pevec, priljubljen tudi v Sloveniji, **Oliver Dragojević**. Pokopali so ga v rojstni Veli Luki na otoku Korčula. Rojen je bil 7. decembra leta 1947.

Kamniški župan predsednik vlade

Začela se je regulacija potoka Bela.

Državni zbor je sredi meseca s 55 glasovi za izvolil dotedanjega kamniškega župana iz Liste Marjana Šarca za predsednika 13. slovenske vlade. Šarec je s štiridesetimi leti najmlajši predsednik v zgodovini slovenske države. V vlado so poleg njegove liste vstopili še Socialni demokrati, Cerarjeva Stranka moderne centra, DeSUS in Stranka Alenke Bratušek. Oba nekdanja premierja sta

postala ministra: Cerar za zunanje zadeve in Bratuškova, ki tudi živi na Gorenjskem, za infrastrukturo. Radovljica, kjer se je začel 36. festival, je praznovala. Za častnega občana so izbrali planinca in planinskega ter turističnega vodnika Janeza Pretnarja. V Škofji Loki so podpisali pogodbo za graditev novega Vrta Kamnitnik. Na Koroški Beli se je začela dolgo pričakovana sanacija potoka Bela

Dva Kamničana: predsednik vlade Marjan Šarec inčasni predsednik državnega zbora Matej Tonin

in zaščita pred zemeljskimi plazovi. Smučišče v Kranjski Gori je praznovalo sedemdesetletnico delovanja. Letos so uredili še tematsko pot ob žičnici na Vitranc. V Kranjski Gori so na praznik občine za častnega občana izbrali alpinista in gorskega reševalca Marka Butinarja. Praznovala je tudi občina Bohinj. Na veliki šmaren je Brezje obiskalo blizu sedem tisoč ljudi. Avstrijsko podjetje Cargo Partner je na Brniku začelo graditi logistični center, vreden 25 milijonov

Avgusta je bila na Vrščicu velika gneča, zato so sprejeli ukrepe za omejitev prometa.

evrov. V njem bo delalo blizu 2500 ljudi. V Naklem pa je Orodjarstvo Knific iz Tržiča zgradilo nov proizvodni, skladiščni in poslovni objekt.

Sava je smrdela

Mesec, v katerem so gospodarili huda vročina, tudi suša in gneča na cestah, ni minil brez nesreč, tudi hujših. V Kranju je invalid na vozičku po bregu zgrmel v reko Kokro. Tako on kot otroci, ki so bili z njim, so jo srečno odnesli. Na Veliki planini je v skalo za Škofovo bajto udarila strela in poškodovala tri planince. Rešila jih je hitra pomoč švedskega zdravnika, ki je bil v bližini dogodka. Iz sotočja Save Dolinke in Bohinjke pri Lancovem je začela neznosno smrdeti

plast materiala, ki je prekrila gladino. Tu je bilo vsako leto priljubljeno shajališče kopalcev. Najprej so okrivili kanalizacijo z Bleda, ki pa naj bi delovala brezhibno, pas propadajoče alge in sušo. Blizu sedemdeset kubičnih metrov materiala so gasilci odstranili iz vode in ga odpeljali v kranjsko čistilno napravo.

Peko in Šešir na dražbi

Na ponovljeni dražbi so prodali proizvodne prostore nekdanjega Peka v Tržiču. Za 1,4 milijona jih je kupila mariborska družba Reliant Dejana Šurbeka. Za nakup so se potegovali tudi nekateri tržiški podjetniki, vendar niso uspeli. Povedali pa so, da so pripravljeni sodelovati z novim lastnikom, vendar so razočarani, da jim ni uspelo. Nekateri se že spogledujejo s praznimi prostori v nekdanji tekstilni tovarni Bombažna predilnica in tkalnica. V Škofji Loki pa so prodali Šeširjeve

Smrdeče naplavine iz Save so odpeljali v kranjsko čistilno napravo.

- Avgusta je minilo 240 let, odkar so 26. avgusta leta 1778 štirje srčni možje iz Bohinja kot prvi stopili na vrh Triglava. Kot prvi naj bi bil na vrhu »ta veliki Jurgovec« **Luka Korošec**.
- Praznovala so gasilska društva in dobila nova vozila. Društvo v Podkorenu je bilo staro 110 let, trbojsko devetdeset let, v Podblici pa je bil boter novemu gasilskemu vozilu domačin, kolesar **Matej Mohorič**.
- Na **Dnevu teric v Davči** so proslavili tudi petdesetletnico Turističnega društva Davča.
- Umrla sta dva znana slovenska kulturna ustvarjalca: pesnik, pisatelj in prevajalec **dr. Andrej Capuder** in pesnik, prevajalec, partizan in tudi politik **Ciril Zlobec**, zadnji iz znamenite pesniške četverice.
- Nekdanji hokejist **Ivo Jan**, rojen na Jesenicah, je bil izbran za novega selektorja slovenske hokejske reprezentance.
- Plavalec **Peter John Stevens** je bil bronast na petdeset metrov prsno na evropskem prvenstvu v Glasgou, telovadec **Sašo Bertonec** pa je na evropskem prvenstvu v tem mestu delil drugo mesto. Bertonec je bil doslej na evropskih prvenstvih dvakrat tretji.

Zmagovita naveza neposredno po vzponu: Luka Stražar, Tom Livingstone in Aleš Česen

nepremičnine na Spodnjem trgu. Družba Šešir je v stečaju od leta 2016 naprej. Nepremičnine na Trati so že prodali.

Alpinistični podvig

Alpinistično javnost je avgusta razveselil nov izvrsten uspeh slovenskih alpinistov. V zgodovino alpinizma sta se zapisala Kranjčan Aleš Česen in Ljubljčan Luka Stražar, ki sta skupaj z Britancem Tomom Livingstonom uspela po 2400 metrov visoki prvenstveni smeri preplezati na vrh 7145 metrov visokega pakis-

tanskega vršaca Latok 1. Za vzpon in sestop so potrebovali sedem dni. Radovljčan Tomaž Rotar pa je kot četrti Slovenec stal na drugi najvišji gori sveta K-2. Med podvige avgusta uvrščamo zlato kolajno invalida Darka Đurića iz Podbrezj na evropskem prvenstvu za invalide v plavanju, na odlične nastope kolesarjev Mateja Mohoriča iz Podblice in Tadeja Pogačarja iz Komende. Na svetovnem vojaškem prvenstvu v padalstvu so bili Slovenci ekipno zlati, Maja Sajovic in Senad Salkič pa sta bila med posamezniki srebrna.

SEPTEMBER 2018

Triglav brez Aljaževega stolpa

Začetek novega šolskega leta za skoraj 19 tisoč učenk in učencev v 34 matičnih osnovnih šolah in 39 podružnicah ter za okoli šest tisoč dijakinj in dijakov srednjih šol na Gorenjskem je bil seveda osrednji dogodek meseca septembra. Gorenjci imamo najmanjšo in največjo podružnično šolo na Gorenjskem: podbliška ima štiri učence, Podružnična šola Center Osnovne šole Simona Jenka pa tristo učenk in učencev. Veliko zanimanje javnosti pa je povzročila odločitev, da 123 let po postavitvi prepeljejo Aljažev stolp, postavljen 7. avgusta 1895, na popravilo v dolino. Popolne obnove se je

Prvi šolski dan na Osnovni šoli Franceta Prešerna v Kranju, na katero se je vpisala petdeseta generacija

Dobrotnik Vincenc Draksler s soprogo Margit. Kranju je v 18 letih podaril približno 2,6 milijona evrov.

lotilo podjetje KOV Jesenice, kar je bilo zanj velika čast in odgovornost. V Mojstrani, kamor je helikopter Slovenske vojske pripeljal stolp, se je zbralo veliko ljudi: tistih, ki so Aljažev stolp videli na Triglavu, in tistih, ki ga še niso. V Bohinjski Bistrici pa so se na posebni prireditvi spomnili 240. obletnice prvega pristopa na Triglav avgusta leta 1778, ki so ga opravili štirje srčni možje iz Bohinja: Luka Korošec, ki naj bi prvi stopil na Triglav, Matevž Kos, Štefan Rožič in Lovrenc Willomitzer. Triglav je bil osvojen osem let pred Mont Blancom in 22 let pred Velikim Klekom / Grossglocknerjem.

Med pomembnejše dogodke meseca septembra smo izbrali sedemdesetletnico podjetja M Sora iz Žirov, ki je nastala

iz Kmetijske nabavno prodajne zadruga Žiri. Žirovci bodo dobili modernejšo osnovno šolo in večnamensko dvorano, kar je daleč največja naložba v zgodovini občine. Za oboje bo potrebnih osem milijonov evrov. Septembra so vgradili temeljni kamen. Gospodarska zbornica je podelila priznanja najbolj inovativnim podjetjem in posameznikom, tudi Iskramecu, Domelu in Razvojnemu centru ter SIJ Acroniju. V Radovljici so podpisali pogodbo za gradnjo prizidka k

zdravstvenemu domu. Gradnja bo stala poldrugi milijon evrov. Končana je bila energetska sanacija strehe na osnovni šoli v Gorjah. Občini Vodice in Cerklje sta praznovali. V Cerkljah je veliko plaketo prejel Jožef Žlebir, nagrado občine pa Stanko Maček, v Evropskem parlamentu pa so predstavniki Podbrezij in Občine Naklo postregli s Podbreško potico. V Kamniku so obnovili zdravstveni dom, v Mostah so zgradili nov gasilski dom, dom starejših občanov v

Aljažev stolp je bil prava atrakcija za otroke.

Položitev temeljnega kamna za novo športno dvorano v Žireh

Potočah nad Preddvorom je bil star sedemdeset let, v Kranjski Gori pa so obnovili zabaviščni center Korona. V največjo naložbo zadnjih let so vložili več kot osem milijonov evrov. Gasilsko društvo v Šenčurju je bilo staro 120 let.

Grožnja z razstrelivom

Kranjčan, star znanec policije, je grozil, da bo razstrelil poslovno stavbo na Slovenskem trgu v Kranju. Policija ga je prepričala, da se je predal, v njegovem nahrbtniku pa ni bilo nevarnih snovi. Na Jesenicah je v zavetišču pri Bazi brezdomec umrl nasilne smrti. Do smrti naj bi

ga pretepli trije znanci. V ribniku v Češnjevku je utonil moški. Sredi septembra je v tržiški občini klestila toča in uničila pridelek, ki ga je pred tem zmanjšala že suša. Lubadar je posebej v zgornjem delu Gorenjske nadaljeval svoj pohod. Na Jelovici, Mežakli in Pokljuki so v zadnjih treh letih morali posekati več kot milijon kubičnih metrov lesa. Po Štajerski vardi so se v javnosti pojavile tudi slike Kranjske vahte. Vodjo Štajerske varde Andreja Šiška so zaprli. Kranjsko obvoznico so zaprli, kar je med vozniki povzročilo nekaj nejevolje. Kolesarji so protestirali, ker ob regionalni cesti mimo letališča ni bila v celoti urejena kolesarska steza.

Moški, ki je grozil z razstrelivom, se je predal policistom.

Avstrijci so že začeli vrtati drugo cev predora Karavanke.

- Kajakaš **Žan Jakše** iz Vikrč je v Tacnu prvič zmagal na tekmi svetovnega pokala.
- Umrl je **Vincenc Draksler**, dobrotnik, rojen na Orehku, častni občan občine Kranj, ki je Kranju za dobrodelne namene podaril 2,6 milijona evrov.
- **Valvasorjev dom** je bil ponovno izbran za najbolj priljubljeno in urejeno planinsko postojanko.
- Avstrijci so začeli vrtati drugo cev **predora Karavanke**. Cev naj bi bila prevrtana leta 2021, na slovenski strani pa leto kasneje. Prva vozila naj bi peljala skozi predor februarja 2024. Gradnja druge cevi bo stala 320 milijonov evrov.
- **Ljudmila Peternel** iz Zabukovja, kličejo jo kar Minka, rojena Ahačič, je bila stara sto let. Sedaj živi v kranjskem domu upokojencev.
- Na **Linhartovem srečanju** v Postojni je bila za najboljšo izbrana predstava Petelinji zajtrk v izvedbi Gledališča Toneta Čufarja in Šentjakobskega gledališča iz Ljubljane.
- Tri raziskovalke Gimnazije Jesenice – **Kaja Ličef**, **Katjuša Krpenko** in **Neža Ribnikar** – so prejele Krkino nagrado.
- **Marjan Podobnik** se je z izvolitvijo za predsednika Slovenske ljudske stranke vrnil v politiko.
- **Pokljuka** je dobila organizacijo svetovnega prvenstva v biatlonu leta 2021.

OKTOBER 2018

Huda ura nad Tržičem in Belco

Neurje je najbolj prizadelo tržiško občino in Belco v občini Kranjska Gora.

Po dogodkih dokaj umirjen in običajen mesec oktober je ob svojem slovesu strahovito »udaril z repom«. Ponoči s ponedeljka, 29., na torek, 30. oktobra, je nad delom Gorenjske divjalo silovito neurje. Hudournne vode so hipoma narasle v deročo rušilno silo, ki je pred seboj podirala vse in odnašala zemljo, kamenje, celo hišo. Najhuje je bilo v tržiški občini, še posebej v zgornjem delu Tržiča, v Dolini in Jelendolu, ki sta bila odrezana od sveta, pa ob deroči Tržiški Bistrici do

Bistrice pod Podbrezjami. Na Belci v občini Kranjska Gora pa se je sprožil plaz, zaradi katerega so morali evakuirati 36 ljudi. Škoda je ogromna in presega deset milijonov evrov. Država je prizadetim občinam takoj dala nekaj pomoči, sanacija pa bo dolgotrajna. V Dolini in Jelendolu v tržiški občini, ki sta bila kar nekaj dni odrezana od sveta, je ljudem pri preskrbi pomagal helikopter Slovenske vojske. Ponovno se je izkazala solidarnost ljudi in strokovna usposobljenost

Kristina Tarman, fotografirana decembra lani, ko je bila stara 108 let

ter požrtvovalnost služb za pomoč in reševanje.

Mebor je gorenjska gazela

Gazelo za najhitreje rastoče podjetje na Gorenjskem je prejelo družinsko podjetje Mebor iz Železnikov, ki izdeluje vrhunske stroje in linije za razrez lesa. Direktor podjetja je Boris Mesec, ki je leta 1982 izdelal svojo prvo žago. Med vzpodbudne vesti in dogodke nedvomno sodijo odločitev Občine Cerklje za večmilijonsko vlaganje v komunalno infras-

Delavci jeseniškega KOV nameščajo stolp na vrhu Triglava.

trukturo, podpis medobčinske pogodbe za gradnjo čistilne naprave v Trbojah, ki bo pomembna za občini Kranj in Šenčur, in odprtje 2,4 milijona evrov vredne razdelilne transformatorske postaje in plinskega stikališča v Radovljici. Investitor je bil Elektro Gorenjske. Postaja zagotavlja kakovostno in zanesljivo oskrbo Radovljice in okolice z električno energijo. Prav tako bodo energetska obnova Osnovne šole Simona Jenka v Smedniku in vrtca v Radovljici, ureditev večnamenskega športnega igrišča v Kranjski Gori, obnova ceste na Dovjem in doma krajanov v Seničnem ter poravnava med občino Kamnik in Meščansko korporacijo

Odprtje nove razdelilne transformatorske postaje v Radovljici

- Na Jesenicah je v 109. letu umrla najstarejša Gorenjka in ena najstarejših Slovenk **Kristina Tarman**. Rojena je bila 16. decembra leta 1909. Živela je pri sinu Otu.
- Gorenjci so igrali vidno vlogo na 53. Borštnikovem srečanju v Mariboru. Za najboljšo je bila izbrana predstava Naš razred v koprodukciji Prešernovega gledališča Kranj, Mestnega gledališča Ptuj in Mini teatra iz Ljubljane. Nagrajeni so bili igralci gorenjskih korenin **Aljaž Jovanovič** in **Tamara Avguštin** ter **Janez Škof**, rojak iz Medvod, z Borštnikovim prstanom.
- Kranj je napovedal kandidaturo za evropsko mesto kulture leta 2025.
- V ljubljanskem Kliničnem centru je ekipa pod vodstvom **dr. Uroša Ahčana** in **dr. Vojka Didanoviča** na podlakti naredila nos in ga kot prva na svetu prenesla na obraz. Poseg je potekal brez zapletov.
- V 94. letu življenja je umrl pisatelj, prevajalec in akademik **Alojz Rebutla**. Tri dni pred smrtjo je svoji hčerki Tanji narekoval zadnjo kolumno za tednik Družina.
- Časnik Finance je pisal, da se v Sloveniji najbolje živi v **Cerkljah**. Neto plača je 1446 evrov, v Sloveniji pa 1073 evrov, stopnja brezposelnosti občank in občanov Cerkelj je komaj 4,3-odstotna, povprečna starost pa 41 let ali dve leti manj kot v državi. Med prvimi desetimi občinami so tudi občine Žiri, Gorenja vas - Poljane, Železniki, Šenčur, Lukovica, Komenda, Naklo in Škofja Loka.

Kegljačice Triglava s trenerjem Albinom Juvančičem, predsednikom kluba Dušanom Erzenom in kranjskim podžupanom Borisom Vehovcem

cijo Kamnik o zemljišču za širitev pokopališča v Kamniku prispevali k kakovostnejšemu življenju ljudi.

Aljažev stolp spet na Triglavu

Po treh tednih je helikopter Slovenske vojske iz Mojstrane ponesel na vrh Triglava obnovljen Aljažev stolp, ki so ga delavci jeseniškega KOV pritrdili na staro mesto. »Pleh z dušo«, kot rečejo stolpu, je na pot na Triglav pospremil dolgoletni dovški župnik Franc Urbanija, tako kot nekdanj Jakob Aljaž »triglavski župnik« sedanjega časa. V Radovljici so praznovali petdesetletnico Območne obrtne zbornice, na Jesenicah pa 70-letnico društva upokojencev. Na Koroški Beli so na Novakovi hiši odkrili ploščo v spomin na legendarnega Jeseničana in člana ansambla Avsenik Franca Koširja.

V ledni dvorani se je od aktivnega igralca hokeja poslovil odlični vratar Robert Kristan.

Kranjske kegljačice evropske prvakinja

Oktober nas je razveselil tudi z nekaterimi uspehi gorenjskih športnic in športnikov. Kegljačice Triglava iz Kranja Petra Bašek, Tara Hočevar, Nika in Eva Blagovič, Tatjana Perišič, Brigita Strellec, Anja Forštnarič in Vesna Paulič so pod vodstvom trenerja Albina Juvančiča postale evropske prvakinja. Tri kolajne z olimpijskih iger mladih v Argentini so po zaslugi košarkarja Adriana Hirschmanna (bron), Vite Lukan v športnem plezanju (srebro) in plavalke Tine Čelik (bron) prišle na Gorenjsko.

Volili smo župane in svetnike

Na letošnjih lokalnih volitvah je bila udeležba boljša kot na preteklih. To je dobro znamenje.

November je bil volilni mesec. Letos so bile lokalne volitve prvič tretjo novembrsko nedeljo (letos 18. novembra), kar bo odslej stalni datum volitev županov in svetnikov. Več o izidu volitev, o županih in občinskih svetnikih v prihodnjem mandatu pišemo posebej. Morda tu le podatek, da so bili v 158 občinah od 212 župani izvoljeni v prvem krogu, v 54 občinah pa so morali čakati na drugi krog. Največ zanimanja je bilo za volitve

v Ljubljani, kjer je četrtič zapored zmagal Zoran Jankovič. Na Gorenjskem je bilo poleg izida volitev namenjene največ pozornosti odpravljanju posledic neurja, ki je divjalo zadnjo noč oktobra. V Jelendolu, od koder so po zasilni in varovani cesti delavci in šolarji le smeli v službo in šolo, Dolini, na Belci in v drugih prizadetih krajih so pospešeno odpravljali posledice hude ure. Da bo s cestami in poškodovano naravo tako, kot

Jelendolske šolarje so na poti v šolo spremljali gasilci.

je bilo pred nesrečo, bo minilo nekaj let. Cesta na Lancovem je bila končno urejena. Gradnja, ki je stala 1,3 milijona evrov, je bila zelo zahtevna. V Trbojah so odprli novo čistilno napravo, v katero se stekajo odplake iz dela šenčurske in kranjske občine, nekaj prostora pa je tudi za bližnje vasi iz občine Medvode. V Cerkljah so začeli graditi skoraj dva milijona evrov vreden zdravstveni dom, ki bo zgrajen do septembra prihodnje leto. V kamniškem podjetju GEM motors so začeli skupaj s švicarskim partnerjem razvijati bicar, majhno elek-

Dolgo pričakovana obnovljena cesta na Lancovem

trično vozilo prihodnosti. Še zlasti izviran je elektromotor, ki je skupaj s krmilnikom vgrajen v kolo. Škofjeloški Knauf Insulation je odprl nov demonstracijsko – izobraževalni center, evropski pilotni projekt za trajnostne gradnje.

Jezerjani proti spremembi meje

Občanke in občani občine Jezersko so s prepričljivo večino zavrnilo odlok o spremembi meje med Jezerskim in Kamniško Bistrico. Sprememba bi občini Kamnik in osrednji slovenski regiji omogočila črpanje evropskega denarja. Zagovorniki spremembe so prepričani, da bi sprememba tudi Jezerskemu prinesla nekaj pozitivnega, pobudnik referenduma Primož Muri s somišljeniki pa je nasprotnega mnenja. Med odmevnejše dogodke meseca

Zaradi požara uničena garsonjera v Groharjevem naselju v Škofji Loki

novembra uvrščamo dovoljenje Banke Slovenije AIK Banki za povečanje deleža v Gorenjski banki nad petdeset odstotkov, kar je dovolj za prevzem banke. Tudi na Gorenjskem so veteranske organizacije počastile spomin na petdeseto obletnico ustanovitve Teritorialne obrambe Slovenije, v katero je bilo vključenih blizu 28 tisoč vojakov in častnikov. To dejanje štejejo tudi za enega zametkov Slovenske vojske. Na Jesenicah so slavili sedemdesetletnico hokeja v mestu jekla in narcis. Letos gre jeseniškim hokejistom nekoliko slabše kot v preteklih sezonah. Z gladine Blejskega jezera bo odslej čistil nes-

nago robot, prvi te vrste v Sloveniji. Zanj so Blejci plačali deset tisoč evrov.

Konec škofjeloške sramote

Neugledne in za nekatere celo sramotne zgodbe o 13-letnem propadanju škofjeloškega hotela Transturist je konec. Kupilo ga je podjetje Hotel Lonca. Nova lastnika, poslovneža iz Kranja, bosta v hotelu nadaljevala gostinsko dejavnost. V Škofji Loki so novembra praznovali štirideset let Gorske reševalne službe in sedemdeset let Streleskega društva Škofja Loka, ki je ob jubileju uredilo novo strelišče, v Besnici pa stoto obletnico ustanovitve Katoliškega prosvetnega društva Besni-

Željko Najdek

ca. Ustanovil ga je takratni župnik Frančišek Serafin Pokorn. Sedanje društvo se imenuje po zadnjem predsedniku pred drugo svetovno vojno Jožetu Paplerju, ki so ga ubili Nemci. V Topolu v občini Medvode so obnovili podružnično šolo, na jeseniških Čufarjevih dnevih pa so krstno izvedli komedijo s songi Za zmeraj. Napisal jo je Gregor Čušin, glasba je delo Nataše V. Trseglav, režija pa je v rokah Gabra K. Trseglava. Glavni igralec in pevec pa je Mitja Šinkovec.

- Jeseničan **Željko Najdek**, uporabnik Varstveno-delovnega centra Jesenice, je v začetku novembra z osebnim rekordom 4;31:13 pretekel maraton v New Yorku. Sedemintridesetletni Željko je prvi Slovenec, ki je s statusom osebe s posebnimi potrebami pretekel maraton v New Yorku, ki zaradi zahtevnih vzponov velja za največjega in najtežjega na svetu.
- Novembra **nesreče** niso obšle Gorenjske. V Groharjevem naselju v Škofji Loki je izbruhnil požar in povsem uničil garsonjero. Izselili so 28 stanovalcev. Na Koroški cesti v Kranju je zaradi vnetja saj izbruhnil požar na strehi livarne.
- Po večdnevni iskalni akciji, v zadnji je sodelovalo 240 iskalcev in helikopter, so med Krvavcem in Kokro našli mrtvega 36-letnega **Klemna Musulina** iz Trebnjega.

Robot se je na gladini Blejskega jezera pridružil labodom.

Tamara Avguštin, prejemnica Severjeve nagrade za študente

V obrazložitev k Severjevi nagradi za študente dramske igre je njen profesor v zadnjem letniku ljubljanske AGRFT Jernej Šugman zapisal, da je rojena igralka, da se z vsem svojim telesom in z vso svojo silno burnostjo duha vrže v vlogo kot v prepad. Tamara Avguštin, gledališka igralka najmlajše generacije, doma z Godešiča pri Škofji Loki, je svojo igralsko pot začela na Loškem odru. V komaj nekaj letih ljubiteljskega igranja je za svoje vloge „ujela“ dva matička in dve Čufarjevi plaketki. V zadnjih dveh sezonah je kot šolana dramska igralka smelo vstopila na profesionalni gledališki oder in se tudi tu postavila v prvo vrsto. Za igro v predstavi Visoška kronika ljubljanske SNG Drame v režiji Jerneja Lorencija je prejela Borštnikovo nagrado za mlado igralko. Da svojo vlogo oblikuje z rafinirano svežino in ganljivim notranjim nabojem, ki ga izžareva tudi v intenzivnih trenutkih tišine svojega odrskega bivanja, je med drugim zapisano v obrazložitvi k nagradi. Preden se je vpisala na AGRFT, je dejala, da ne ve, kaj bo sicer počela, če ne bo študirala igrilstva. »Še vedno mislim tako. Nimam pojma, kaj bi sploh počela, če ne bi bila igralka. Po moje bi 'zbluzila',« je povedala v intervjuju za Gorenjski glas. Tamara Avguštin ima izjemen igralski potencial in o njej bomo v prihodnje zagotovo še slišali.

Matej Blejec, častni občan občine Mengeš

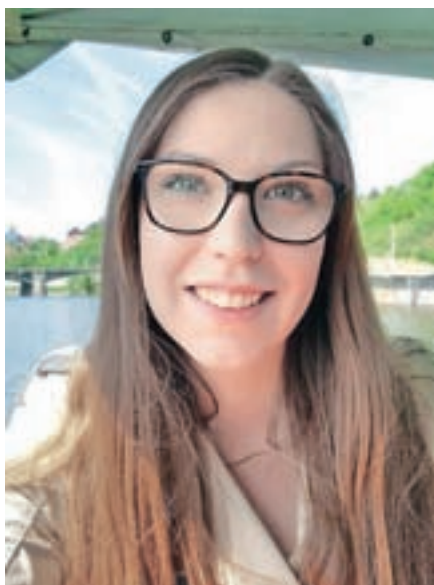
Letošnji častni občan občine Mengeš je postal čebelar Matej Blejec. Kot pravi nagrajenec, mu je bilo čebelarstvo položeno v zibelko, saj se je s to dejavnostjo ukvarjalo več generacij njegovih prednikov. Blejec se je rodil leta 1933 v Krmelju na Dolenjskem, po drugi svetovni vojni pa se je družina preselila v očetov rodni Mengeš, kjer je ostal vse do danes. Blejec je odigral pomembno vlogo pri gradnji čebelarskega centra v Lukovici, kjer je kot član gradbenega odbora skrbel za zagotavljanje opeke in zbiranje sredstev. Sodeloval je pri različnih komisijah v Čebelarstvu zvezi Slovenije in desetletja dolgo opravljal delo pooblaščenega preglednika za čebele. Sprva je deloval pri Čebelarskem društvu Kamnik - Domžale, nato pa v mengeškem društvu, kjer je do leta 2010 opravljal tudi funkcijo predsednika. Leta 2003 je postal prvi praporščak Čebelarske zveze Slovenije. O čebelarstvu je veliko predaval, dolga leta pa je vodil tudi čebelarski krožek na mengeški osnovni šoli in tako nad čebelarstvom navduševal generacije osnovnošolcev. Sodeluje tudi z mengeškimi vrtcem, otroci namreč že vrsto let jedo med, ki ga vrtec kupi pri Mateju Blejcu. V zmanjšanem obsegu namreč še danes čebelari, saj si življenja brez čebel ne predstavlja. »Brez čebel ne bi imel kaj početi. Čebelarstvo mi je prišlo k srcu,« pravi mengeški častni občan.

Erika Bricelj, prejemnica Pantzevega priznanja

Glavna metalurginja v podjetju SIJ Acroni Jesenice Erika Bricelj iz Mojstrane je prva ženska v zgodovini, ki je prejela najvišje metalurško priznanje – Pantzevo priznanje za življenjsko delo pri razvoju podjetja. V obrazložitvi so jo poimenovali za »starosto in gurujko na področju razvojno-raziskovalnega dela znotraj Acronija in Razvojnega centra Jesenice. Pooseblja markantno in nezamenljivo osebnost tako po strokovni kot osebni človeški plati.« Iz metalurgije je diplomirala leta 1982 in se takoj zaposlila v taktatni Železarni Jesenice. Leta 1993 je opravila tudi magisterij, od začetka je vključena v razvojno-raziskovalno dejavnost v podjetju, je vrhunška strokovnjakinja in poznavalka kovinskih materialov in tehnoloških postopkov. Vodila je različne zahtevne projekte, zlasti na področju jekel za poboljšanje in mikrolegiranih jekel. V zadnjih letih je veliko dela vložila v zagon novega informacijskega sistema. Kot so poudarili, svoje znanje in izkušnje prenaša tudi na mlajše rodove sodelavcev inženirjev.

V službi je strokovna avtoriteta, v domači Mojstrani pa dejavna planinka, gasilka, kolesarka, smučarka, tudi turna, ki ima za čas po upokojitvi že kopico načrtov, med drugim si želi prehoditi tudi znamenito Jakobovo pot v Španiji.

Katja Cukjati, prostovoljna gasilka, ki je ponesrečencu rešila življenje

Katja Cukjati je diplomirana babica, sicer pa aktivna članica Prostovoljnega gasilskega društva Štefanja Gora, ki je konec lanskega leta med študentskim delom v gostinskem lokalu na Krvavcu priskočila na pomoč starejšemu pohodniku ob zastoju srca.

Starejši gospod, ki se je skupaj s skupino pohodnikov vračal s pohoda na Krvavcu, se je namreč zgrudil, si poškodoval glavo in negibno obležal. Pohodniki so takoj poklicali reševalce na klicno številko 112.

Katja, ki je opazila negibnega pohodnika, pa je nemudoma pristopila na pomoč. Ugotovila je zastoj srca in začela s temeljnimi postopki oživljanja. Zahtevala je avtomatski defibrilator, ki pa je bil zaklenjen na zgornji postaji kabinske žičnice, zato je neprekinjeno oživljala in do prihoda helikopterja ponesrečencu nudila polurno masažo srca.

Njen trud je bil bogato poplačan, saj ponesrečenec danes prav po zaslugi Katje Cukjati normalno živi in ne čuti posledic srčnega zastoja.

Za pogumno dejanje ter rešeno življenje je na predlog predsednika Gasilske zveze Cerklje Blaža Kaplenika Občina Cerklje Katji Cukjati ob letošnjem občinskem prazniku podelila najvišje občinsko priznanje za človekoljubno dejanje.

Aleš Česen, vrhunski alpinist

Aleš Česen iz Kranja je alpinistično in širšo javnost letos navdušil skupaj z Ljubljančanom Luko Stražarjem in Britancem Tomom Livingstonom. Trojica je namreč preplezala prvenstveno smer v severnem ostenju Latoka 1 in se vzpe-la na 7145 metrov visok vrh v Karakorumu, kar je drugi vzpon v zgodovini na ta pakistanski sedemtisočak in prvi uspešen vzpon s severne strani. To 2400 metrov dolgo prvenstveno smer so ocenili z ED+, kar je povišana najvišja stopnja francoske šeststopenjske lestvice, poimenovali pa so jo Česen-Livingstone-Sražar. Za vzpon so potrebovali pet dni, še dva dneva pa za sestop z vrha, na katerega so se sicer povzpeli 9. avgusta. Vzpon s severne strani jim je uspel po štiridesetih letih neuspešnih poskusov, ki jih je bilo več kot 25. »Sam se smeri ne bom spominjal kot ekstremno tehnično težke, pač pa kot zelo dolge in da smo morali za varen vzpon res dobro premisliti, kje se bomo gibali. In zdi se mi, da je bil prav to naš največji uspeh in razlika od predhodnih odprav, ki jim ni uspelo,« je povedal 36-letni Aleš Česen, ki je bil vodja odprave, in dodal, da ne bi bil presenečen, če bi bili za ta dosežek spet predlagani za zlati cepin. Enega namreč že ima.

Rado Čulibrk, direktor podjetja Niko Železniki

Rado Čulibrk, direktor Nika Železniki, je eden od devetih letošnjih prejemnikov nagrade Gospodarske zbornice Slovenije za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke. V Niko, ki je od leta 2009 v lasti avstrijskega holdinga RIH z Dunaja, je prišel leta 1994 kot direktor prodaje, od leta 2008 pa železnikarsko podjetje, ki izdeluje mehanizme za pisarniške registratorje in kovinske izdelke za pohištveno industrijo, gradbeništvo in avtomobilsko industrijo, tudi vodi. »Najbolj sem ponosen na to, da mi je v 24 letih dela v Niku prodajo uspelo dvigniti za petkrat. Niko sem popeljal na prvo mesto med proizvajalci mehanizmov na svetu, prebili smo se kot dobavitelj avto-industriji in iz socialistične tovarne smo naredili pravo zvezdo na svetovnem trgu. Iz nič smo do danes postali številka ena v Švici, Franciji, Turčiji, Grčiji in na Poljskem, glavni trg pa še vedno ostaja Nemčija. Trend brezpapirnega poslovanja in s tem močen padec potrošnje papirja in registratorjev v Zahodni Evropi nam je uspelo nadomestiti z močnim povečanjem prodaje zunaj Evrope, zlasti v Turčijo, kamor letno prodamo že dvesto polnih vlačilcev našega blaga v vrednosti osem milijonov evrov. To je bilo ključno za ohranitev delovnih mest v Železnikih,« je Čulibrk povedal ob prejemu t. i. gospodarskega oskarja.

Hasnija Dugonjić, prejemnica naziva naj prostovoljka

Hasnija Dugonjić z Jesenic je prejela naziv naj prostovoljka leta, ki ga podeljuje Mladinski svet Slovenije pod častnim pokroviteljstvom predsednika države Boruta Pahorja. Jeseničanka je ena najbolj dejavnih prostovoljk v Društvu UP, sodeluje pri vseh njihovih projektih, vodenju dnevnega centra Hiša sreče, je vodja skupine žensk Razkrite roke, izvaja delavnice za otroke ... Da s prostovoljstvom bogati sebe in druge, je po podelitvi povedala nagrajenka, sicer rojena Jeseničanka, ki je bila zaposlena kot prodajalka in poslovodkinja. Ko je nehala delati, ji je, kot je dejala, manjkal predvsem stik z ljudmi. Tako se je pridružila skupini prostovoljcev Ejga za lepše Jesenice in z njimi začela sodelovati v projektu barvanja ograj. Ko so odprli Hišo sreče, je bila Hasna, kot ji pravijo prijatelji, seveda zraven. Vključuje se v vse projekte Društva UP, vodi skupino prisejlenk iz nekdanje Jugoslavije, ki ustvarjajo pletene in kvačkane izdelke pod okriljem projekta Razkrite roke. »Družimo se ob klepetu, kavici, kvačkamo in pletemo, svoje izdelke predstavljamo na stojnicah,« je povedala.

Sicer pa ji največ v življenju pomeni družina, ima dve hčeri in pet vnukov. Je ljubiteljica narave, obožuje morje, je izvrstna kuharica, peče odlične slaščice, če bi imela možnost, pa bi plesala latinoameriške plese ...

Marjan Gantar, predsednik RKS, Območnega združenja Kranj

Rdeči križ Slovenije, Območno združenje (RKS OZ) Kranj, letos praznuje dva jubileja: sedemdesetletnico delovanja in tridesetletnico sodelovanja z Združenjem prostovoljnih krvodajalcev Doberdob. Velik pečat k ugledu te organizacije daje Marjan Gantar, ki RKS OZ Kranj vodi od leta 2007, že pred tem je kot član območnega odbora RKS OZ Kranj prispeval za dobro delovanje območnega združenja. V času njegovega predsednikovanja so ustanovili komisije za različna področja dela, nadgradil je sodelovanje s civilno zaščito MO Kranj in Občine Doberdob, s šolami, drugimi območnimi združenji RKS po Gorenjskem in širše po Sloveniji. Na njegovo pobudo so ustanovili Klub mladih RKS OZ Kranj in realizirali več humanitarnih koncertov. Gantar je tudi član Glavnega odbora RKS. Za uspešno in aktivno delovanje na področju Rdečega križa in na drugih področjih je prejel listino o priznanju Mestne občine Kranj. RKS OZ Kranj danes deluje na območju šestih občin v 33 krajevnih organizacijah Rdečega križa in ima več kot 11 tisoč članov, od tega več kot tristo aktivnih prostovoljcev, in približno 3500 krvodajalcev na leto. »Upam si trditi, da smo ustvarili filozofijo, da znak Rdečega križa pomeni simbol čiste humanosti in ljubezni do drugega,« pravi Marjan Gantar.

Janez Globočnik, kovač iz Cerkelj

Janez Globočnik je kovač iz Cerkelj in eden izmed peščice, ki se pri nas s to staro obrtjo še poklicno ukvarjajo. Z zamiranjem poklica se počasi izgublja znanje, ki se je prenašalo v glavnem z očetov na sinove, saj šole za kovače že dolgo ni več. Tudi zato so se slovenski kovači organizirali v cehovsko društvo, katerega član je tudi Globočnik, ki izhaja iz kovaške družine. Pri Globočnikovih se namreč s to obrtjo ukvarjajo že skoraj sto let. V dvajsetih letih prejšnjega stoletja je namreč njegov praded kupil kovačnico v središču Cerkelj, tako da je 48-letni Janez Globočnik že tretji v rodu, ki nadaljuje družinsko tradicijo. »Vse življenje sem povezan s kovaštvom, oče pa me je potrpežljivo uvajal v delo in ima največ zaslug, da sem ostal v tem poklicu,« pravi Globočnik, sicer nekdanji tudi uspešen smučarski skakalec in slovenski reprezentant, ki je po očetovi smrti pred dvajsetimi leti dokončno prevzel kovaško delavnico v Cerkljah, v kateri z veseljem ustvarja še danes. Vseskozi je tudi zagnan promotor kovaškega poklica, tako v lokalni skupnosti kot tudi širše. Že skoraj dve desetletji je namreč hišni kovač v Tehniškem muzeju v Bistri, na praksi ga občasno obiščejo dijaki, sodeluje pa tudi s šolo v avstrijskih Borovljah. Znanje pa črpa tudi od starejših, že upokojenih kolegov, saj se, kot pravi, vedno kaj novega nauči.

Joža Gros, čevljar in podjetnik

Joža Gros je 9. marca praznoval devetdeseti rojstni dan, zgodba njegovega življenja je zapisana v knjigi Življenje tržiškega čevljarja in podnaslovom Joža Gros: Od Kastrunovega berštata do zlate dobe Peka in podjetja Migi. V hiši za Mošenikom (Pr' Kastrun) v Trziču je odraščal ob starših, starih starših in ljudeh, ki so mu razkrivali skrivnosti čevljarskega dela in življenja. Obiskoval je ljudsko šolo, potem meščansko šolo na Balosu, leta leta 1941 je sledila nemška šola, kjer ni prenesel, da so slovenske otroke zmerjali z banditi; ni se pokoraval nemškemu učiteljem in so ga izključili. Šel se je učiti čevljarstva, potem pa se pridružil partizanom v NOB. Zatem je končal državno meščansko šolo v Trziču, opravil izpit za čevljarskega pomočnika in zaključil še tehniško čevljarsko šolo v Ljubljani. Praksno je delal v Tovarni čevljev Trio in v Peku leta 1946, leta 1951 se je pri svojih 23 letih zaposlil v Peku; najprej je prenovil delo v šivalnici, kot vodja tehnološke prenove je v Peku od leta 1954 do upokojitve leta 1986 razvijal moderen in z evropskimi tovarnami primerljiv način proizvodnje obutve – ne le v Peku, temveč tudi v drugih tovarnah v tedanji Jugoslaviji in tujini. Čevljarstvo še vedno reže kruh njegovi družini v družinskem podjetju Migi. Joža Gros je precej prispeval, da ima Trziški muzej danes največjo čevljarsko zbirko v Sloveniji.

Igor Jarc, prejemnik priznanja Republike Slovenije za prostovoljstvo

Igor Jarc iz Naklega je prejel priznanje Republike Slovenije za prostovoljstvo za leto 2017 za izjemne dosežke na področju civilne zaščite in reševanja ter socialne dejavnosti. Skozi stalna usposabljanja se je usposobil za gasilca, kasneje še gasilskega častnika. Je predsednik pri Prostovoljnem gasilskem društvu Naklo, deluje tudi v poveljstvu občinske zveze. Pri Civilni zaščiti je začel z delom v centru za obveščanje, je podpoveljnik regijske enote za tehnično reševanje. Že vrsto let je spremljevalec oseb z motnjami v duševnem razvoju in vodja programov pri Zvezi Sožitje. Je tudi v komisiji za vseživljenjsko učenje pri Zvezi Sožitje in mentor za vodje taborov. Kot prostovoljec je Igor Jarc pomagal in koordiniral tudi delo v Begunskem centru Dobova in priskočil na pomoč ob odpravljanju posledic poplav v več krajih po Sloveniji. Je aktiven član in predsednik Nadzornega odbora pri Turističnem društvu Naklo. Igor Jarc na leto opravi več kot šeststo prostovoljskih ur. O prostovoljstvu pove: »Današnje življenje pogosto piše drugačne zgodbe, bolj materialistične, in velikokrat kdo vpraša, koliko bi zaslužil kot prostovoljec. Vsakemu povem, da prostovoljstva ne gre pogojevati s sistemom nagrajevanja, ker se potem več ne pogovarjamo o prostovoljstvu. Prostovoljstvo je pri meni poslanstvo in način življenja.«

Peter Jovanovič, kmet, kipar, slikar in dobrotnik

Umetnik in dobrotnik Peter Jovanovič je v začetku leta praznoval življenjski jubilej osemdeset let. V galeriji Sokolskega doma v Škofji Loki se je na razstavi z naslovom Kronist sanjskega sveta predstavil z risbami, lesenimi kipi in reliefi iz svojega bogatega ustvarjalnega opusa. Prvo samostojno razstavo je imel jeseni leta 1966 v galeriji na Loškem gradu in odtlej jih je nanizal več kot sto. V petdesetih letih se je dodobra uveljavil kot slikar in kipar, a nikoli ni zapustil domačije v Dolenji Žetini. Navdih za svoj umetniški svet črpa predvsem iz domačega okolja, poljanskega hribovja in tamkajšnjih ljudi, posebno pozornost pa posveča tudi slovenski prozi in poeziji. Prešeren, Cankar, Pavček, Balantič in drugi so mu bili vedno znova navdih, tako pri risbah kot rezbarjenju kipov iz lesa. V svojih delih oživlja literarne junake in motive iz ljudskega izročila. Recept Jovanovičevega uspeha tvorijo prava kombinacija talenta, naravne inteligence, umetniškega navdiha in predanega. Njegova dela najdemo v zbirkah doma in v svetu. Veliko jih je podaril v dobrodne name. Vsi, ki poznajo Petra Jovanoviča, vedo, da je enako kot je bogat v svojem umetniškem izrazu in nekoliko poseben v svoji siceršnji pojavnosti, tudi v svojem ravnanju in bivanju v prvi vrsti izjemen človek – tak z velikim č.

Marija Klobčar, doktorica etnologije in raziskovalka zgodovine Kamnika in nekdanjega jezera

Kamničanka dr. Marija Klobčar, višja znanstvena sodelavka Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU v Ljubljani, profesorica slovenskega jezika s književnostjo in doktorica etnologije, avtorica monografije *Na poti v Kamnik* in številnih znanstvenih prispevkov in razprav, se s folklornim izročilom domačega okolja strokovno ukvarja že vrsto let – in tako se je v svojih raziskavah posvetila tudi kamniškemu jezeru, s čimer je poslušalce svojih predavanj v Kamniku navdušila letos. »Vprašanje kamniškega jezera se mi ni pojavilo nenadoma: kot del izročila me je kot nerazrešena uganika v nekaterih pogledih spremljalo že od začetka mojega ukvarjanja s Kamnikom in kamniškim območjem. Prav gotovo pa do takšnega poglobljanja te teme ne bi prišlo, če se ne bi pri svojem delu tudi sicer posvečala ljudskemu izročilu in njegovemu družbenemu kontekstu. Intenzivneje me je, seveda ob drugem delu, kamniško jezero začelo zaposlovati pred osmimi leti, ko sem se začela ukvarjati tudi z vprašanji verovanja v nadnaravno moč vode,« je povedala znanstvenica, ki z družino živi v Podgorju. Za svoje delo je doslej prejela že več strokovnih priznanj in zlato priznanje Občine Kamnik.

Jožefa Koder, častna občanka občine Trzič

Jožefa Koder je bila leta 2017 imenovana za častno občanko občine Trzič za dolgoletno delo na področju vzgoje in izobraževanja, prispevek na kulturnem, umetniškem in raziskovalnem področju ter ohranjanje bogastva slovenskega jezika in lokalnih narečij. Jožefa – ali Jožica, kot jo poznajo Tržičani – Koder je 32 let delovala kot učiteljica slovenskega jezika v osnovni šoli, najprej v Tržiču, nato v Bistrici pri Tržiču. Že v tem času se je uveljavila kot odlična mentorica raziskovalno-umetniških interesnih dejavnosti, pod njenim vodstvom je več kot dvajset let izhajalo glasilo OŠ Bistrica Stezice. Še danes se aktivno udeležuje v uredniškem, zbirateljskem, raziskovalnem in lektorskem delu. Redno sodeluje s Knjižnico dr. Toneta Pretnarja Tržič, OI Javnega sklada za kulturne dejavnosti Tržič, Zvezo kulturnih organizacij Tržič, Tržičkim muzejem, Ljudsko univerzo Tržič in uredništvom Tržičana. V zadnjih letih je pod njeno roko ali z njenim sodelovanjem nastalo več knjižnih edicij, ki predstavljajo pomembne mejnike v ohranjanju tržičkega kulturnega izročila. Je članica sekcije za zbiranje in raziskovanje slovenske slovstvene folklorne pri Slovenski konferenci Svetovnega kongresa v Ljubljani, kjer sodeluje pri glasilu *Slovstvena folkloristika*. Prejela je že vrsto priznanj, med njimi zlato Kurnikovo plaketo za življenjsko delo leta 2015.

Robert Kristan, legendarni hokejski vratar, ki je spisal hokejsko pravljico

Petintridesetletni Robert Kristan se je večkrat vpisal v slovensko hokejsko zgodovino. Prvič v sezoni 2004/05 kot član sanjske ekipe HK Acroni Jesenice, ki je odigrala popolno sezono, v kateri niso zabeležili niti enega poraza. Naslov državnega prvaka je z ekipo osvojil štirikrat, branil na desetih svetovnih prvenstvih, uspeh pa kronal še z debijem slovenske reprezentance na olimpijskih igrah, ko so se iz Sočija vrnili z izjemnim sedmim mestom.

Vratar z vzdevki Lix in Mr. Zero, zaradi svojih izjemnih obramb, je hokejsko pot začel na Jesenicah, tam je igral tudi v svoji prvi profesionalni sezoni. V času izjemne hokejske kariere je stal med vratnicami HK Jesenice, Olimpije, Brynasa in More na Švedskem, Medveščaka ter čeških klubov Nitra, Pardubice in Chomutov. Po 18 letih uspešnega igranja se je letos odločil zaključiti kariero. Med ljubitelji hokeja bo vedno ostal znan po navijaškem geslu: »Kdo ima ključ? Lix ima ključ!«, saj je s svojimi obrambami nasprotnike spravljal v obup, ter po čustveni izjavi po koncu tekme: »Da takšno tekmo končaš z ničlo ... Na ledu smo pustili srce za nas in za vso Slovenijo, ki je navijala.« Izrazil je interes, da bi po zaključku kariere še ostal v hokeju, ki mu je posvetil svoje življenje. Živi v Ljubljani z ženo in dvema hčerama.

Jana Lampe,
strokovna sodelavka Slovenske
karitas, ki svoje življenje
posveča pomoči revnim v Afriki

Jana Lampe iz Gorij opravlja delo, ki si ga je vedno želela in ga čuti kot svoje poslanstvo: mlade v Sloveniji ozavešča o razmerah in življenju v najrevnejših državah sveta in kot strokovna sodelavka Slovenske karitas sodeluje v projektih, ki ljudem v Afriki in drugod po svetu omogočajo ne le preživetje, ampak tudi trajne pogoje za dostojnejše življenje. Stiske so v Afriki še veliko večje kot doma, poudarja, tam ljudje zaradi skrajne revščine in lakote vsakodnevno umirajo. In če vidimo, da nekdo nekje živi v pomanjkanju, da trpi, mi pa imamo sredstva, je prav, da mu pomagamo iz gole človeške solidarnosti, je prepričana.

Že kot osnovnošolka je napovedala, da bo misijonarka v Afriki, kamor se je prvič odpravila leta 2010, z namenom, da je spremljala dela, ki jih tam izvaja Slovenska karitas. V Afriko jo vedno znova vlečeta tudi tamkajšnji preprost način življenja in veselje, ki ga imajo Afričani do življenja kljub velikemu pomanjkanju. Tam je tudi sama ugotovila, kako malo pravzaprav človek potrebuje za svoje življenje, in zato tudi doma zdaj živi preprostejše življenje. Po drugi strani pa jo tja vleče tudi to, da vidi, kaj vse je bilo v Afriki s pomočjo Karitasa iz Slovenije narejenega.

Nika Leben,
prejemnica Steletove nagrade

Steletovo nagrado za življenjsko delo in za vrhunske dosežke pri ohranjanju in predstavljanju kulturne dediščine v Sloveniji je letos prejela konservatorica svetnica dr. Nika Leben, ki že štirideset let deluje v kranjski območni enoti Zavoda za varstvo kulturne dediščine. Ta čas ga ni, ki bi bolje poznal umetnostno-arhitekturno dediščino Gorenjske – naše gradove, dvorce, cerkve, meščanske vile, stara mestna jedra. Razvila se je v vodilno konservatoriko-umetnostno zgodovinarico, ki je teoretična, sodobna izhodišča konservatorstva vedno povezovala z delom na terenu. Njeno uspešno delo so kolegi že dvakrat nagradili s Steletovim priznanjem (1997, 2009). Njen pečat je viden v oživiljenih gradovih Begunj, Kranja, Drnče, Tušanja in v Blejski grajski kroni. Od leta 1990 podrobneje raziskuje arhitekturo meščanskih in podeželskih vil na Gorenjskem na prelomu iz 19. v 20. stoletje in sodeluje pri njihovih prenovah. Je avtorica in soavtorica več člankov in publikacij s področja stavbne arhitekture v preteklosti. »Pogosto se zalotim, da ne gledam več vsebine arhitekture ali likovnih del, ampak obliko; če je na primer razpokan zid, če se lušči barva ali morda zamaka,« je povedala o svoji profesionalni deformaciji in napovedala, da se bo tudi po upokojitvi občasno še vračala v pisarno kranjskega zavoda.

Boris Mesec,
direktor podjetja Mebor

Boris Mesec je ustanovitelj in direktor družinskega podjetja Mebor, ki je po izboru časopisne hiše Dnevnik postalo zlata gazela 2018, najboljše najhitreje rastoče podjetje v Sloveniji. Boris Mesec je prvo žago za lastne potrebe oblikoval in izdelal že leta 1982, zaradi zanimanja pa kmalu začel proizvodnjo, danes pa se družinsko podjetje Mebor ponaša s proizvodnjo vrhunskih strojev za razrez lesa in celovitih avtomatiziranih linij za razrez lesa. V tujino prodajo kar 95 odstotkov izdelkov, prisotni pa so po vsem svetu. V zadnjih petih letih so prihodke iz prodaje podvojili na skoraj 12 milijonov evrov. Dodana vrednost je v letu 2017 znašala kar 98.500 evrov na zaposlenega, v svoji branži pa so dosegli tudi daleč največji dobiček – 1,85 milijona evrov. Tudi 38-odstotna donosnost kapitala je bila nadpovprečna. »Zagotovo nam bo nagrada dala še dodaten zagon in motiv, da podjetje in svoje izdelke še naprej nadgrajujemo. Moram pa ob tej priložnosti poudariti, da je ta nagrada rezultat dobrega dela vseh zaposlenih, ki so zelo motivirani in delavni,« je komentiral prejem nagrade. Razvoj podjetja zagotavljajo predvsem z nenehnim investiranjem v proizvodnjo in inovacijami, kaže pa, da je dobro poskrbljeno tudi za prihodnost Meborja, ki zaposluje že okoli šestdeset ljudi, saj so v podjetje že vključeni vsi trije njegovi sinovi.

Aleksander Mežek, pevec, kitarist, avtor skladb

Aleksander Mežek je 18. novembra dopolnil sedemdeset let. Praznoval je z velikim koncertom v Operi v Ljubljani, in to prav na svoj rojstni dan. Siva pot, Julija, Ajda pa znova cveti – to so le nekatere največje uspešnice pevca, kitarista in avtorja skladb, katerega glasbena pot se je začela leta 1965, ko je kot 17-letni dijak napisal skladbo Krila in se z njo prijavil na Pokaži, kaj znaš. Leta 1972 je odšel v London, in sicer na ponudbo angleške založbe Word, da za britansko in ameriško tržišče posname avtorski album (Days Go By, 1974). Po uspehu njegove prve slovenske male plošče Siva pot leta 1975 je njegova glasbena kariera tekla vzporedno doma in v tujini. Njegov opus zajema več kot dvajset samostojnih albumov v Sloveniji, Angliji, ZDA in drugod, sodeloval in delal je z zvenečimi imeni, kot so Cliff Richard, Johnny Cash, Olivia Newton John ... A četudi je več desetletij živel v Londonu, se je v Slovenijo vedno vračal, doma je največ nastopal s kitaro, znan je njegov projekt Podarjeno srcu, številne pesmi pa so posvečene Žirovnici in drugim vasicam pod Stolom. Zadnja leta znova živi v Mostah pri Žirovnici. »Kaj je dom, se zaveš šele, ko si daleč stran. V tujini sem živel 45 let in nisem vedel, ali bom še kdaj prišel nazaj. Zato sem hvaležen, da se je moje življenje obrnilo tako, da sem spet doma,« je dejal.

Boštjan Noč, častni občan občine Žirovnica

Predsednik Čebelarске zveze Slovenije Boštjan Noč s Sela pri Žirovnici je najbolj zaslužen, da je 20. maj, rojstni dan utemeljitelja modernega čebelarstva Antona Janše, postal svetovni dan čebel. Prvo praznovanje je potekalo na Breznici, v Janševem rojstnem kraju. Noč slovenske čebelarje vodi od leta 2007, v tem času pa je uresničil številne projekte, med drugim je Čebelarška zveza Slovenije pod njegovim vodstvom začela akcijo Ohranimo čebele, začel je kampanjo En dan za zajtrk med slovenskih čebelarjev, bil je pobudnik številnih brošur in plakatov za kampanjo o zaščiti čebel ... Za prispevek k razvoju čebelarstva in trajnostnega kmetijstva in ohranjanju ravnovesja v naravi je aprila 2018 od predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja prejel medaljo za zasluge. Občina Žirovnica pa mu je v letu 2018 podelila najvišje občinsko priznanje, naziv častni občan. Noč je sicer dolgoletni čebelar, z očetom Antonom čebelarita z več kot petsto panji čebel, v letu 2018 pa sta na Selu uredila Čebelji raj Noč, kjer obiskovalci lahko vidijo žive čebele, vonjajo vonjave iz panjev, poskusijo čebelje pridelke, v njem pa izvajajo tudi apiterapije z vdihavanjem aerosola iz panja. Boštjan Noč je sicer oče dveh otrok, v letu 2018 pa je kot velik ljubitelj jeseniškega hokeja postal tudi podpredsednik HDD SIJ Acroni Jesenice.

Jernej Petač, prejemnik priznanja za življenjsko delo v gostinstvu

Na slovesnosti na letošnjih Dnevih slovenskega turizma je Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije podelila tudi priznanje za življenjsko delo v gostinstvu, ki ga je prejel Jernej Petač iz Gostilne Mihovec v Zgornjih Pirničah. Kot je dejal, je to priznanje za njegovo delo na področju gostinstva tako v domači gostilni kot tudi v Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije, kjer je bil aktiven štirideset let. Med drugim je eden od ustanoviteljev Območne obrtno-podjetniške zbornice Ljubljana Šiška in prvi predsednik Sekcije za gostinstvo in turizem pri OOO Šiška. Odraščal je na družinski kmetiji in gostilni Mihovec. Gostinstvo in delo na kmetiji sta ga zaznamovala že od mladih nog. Po gostinski šoli se je zaposlil, nato šel k vojakom, ko je prišel domov, je delo v gostinstvu nadaljeval kot natakar. Leta 1977 se je upokojila njegova mama in z ženo sta odprla skupno obratovalnico. Ko so se časi spremenili, ko je bilo konec skupnih obratovalnic, je bil obrtnik vse do upokojitve – do leta 2010. Uspešno je usklajeval delo v gostilni, na kmetiji, igranje v hišnem ansamblu in družino. Vključeval se je tudi v lokalno družbeno življenje. Gostinska tradicija gre pri Mihovčevih naprej iz roda v rod. S soprogo Mihaelo imata tri otroke, od katerih hči Mojca Trnovec z družino uspešno nadaljuje njuno gostinsko pot.

Marjan Podržaj, veteranski svetovni prvak v lokostrelstvu

Marjan Podržaj, starosta šenčurskega in slovenskega lokostrelstva, je avgusta letos pritisnil piko na i že tako uspešne lokostrelske kariere. Konec avgusta je namreč v švicarski Lozani postal veteranski svetovni prvak v svoji paradni disciplini field z golim lokom. S tem je na najboljši možni način izkoristil še zadnjo priložnost, saj zaradi starostne omejitve ne bo več mogel nastopati na najpomembnejših veteranskih tekmovanjih. V Lozani se je Podržaj za nameček vpisal tudi v Guinnessovo knjigo rekordov, saj je kot edini tekmovalec doslej v treh dneh nastopil na treh svetovnih prvenstvih v treh različnih disciplinah s tremi različnimi loki – v olimpijski disciplini z olimpijskim ukrivljenim lokom (33. mesto), v svoji paradni disciplini field z golim lokom in na dvoranskem tekmovanju s sestavljenim lokom (28. mesto). Podržaj je v štiridesetletni karieri nastopil na več kot tisoč tekmovanjih in dosegel okoli sedemsto zmag. Med drugim je osvojil pet naslovov evropskega prvaka v 3D-lokostrelstvu in štiri medalje na svetovnih prvenstvih. Trideset let je vodil Lokostrelski klub Šenčur, v katerem je vzgojil več kot tristo lokostrelcev ter jih popeljal do skupno 3205 medalj. Napisal je tudi tri knjige o lokostrelstvu in v Pivki zasnoval edini lokostrelski muzej na svetu.

Janez Pretnar, planinski in turistični vodnik

Radovljičan Janez Pretnar je poleti prejel veliko plaketo Občine Radovljica. Pretnar se že od malih nog ukvarja s planinstvom, strast do gora pa ga je kasneje popeljala v zanimiv popotniški svet, ki ga je imel kot vodnik priložnost pokazati ljudem in jih voditi skozi spoznavanje novih dežel. V Planinskem društvu Radovljica je aktivno začel delovati pri šestnajstih letih, najprej kot mladinski vodnik. Od leta 1962 do letos je aktivno deloval v upravnem odboru društva, bil je tudi član nadzornega odbora. V letih od 1976 do 1980 je bil predsednik društva, kasneje je deloval kot načelnik mladinskega odseka, kot vodnik PZS pa je še do letošnjega marca aktivno deloval pri izvedbi pohodov v vodniškem odseku. Za oba zbornika društva, ki sta izšla v letih 2005 in 2015, je pripravil odlična gradiva, ki ostajajo izjemen zapis zgodovine društva. Aktiven je bil tudi v komisijah PZS – 24 let je bil načelnik Komisije za mednarodno sodelovanje, sodeloval je v Mladinski komisiji, Odboru za orientacijo in Komisiji za odprave v tuja gorstva ter v uredniškem odboru Planinskega vestnika. Bil je tudi član Mladinske komisije Mednarodne zveze planinskih organizacij. S svojim širokim spektrom aktivnosti je pomembno prispeval k uspešnemu delovanju Planinskega društva Radovljica, z aktivnim in vztrajnim delom pa ostaja vzor vsem članom.

Veronika Pretnar Kunstek, prejemnica priznanja Angele Boškin za življenjsko delo

Veronika Pretnar Kunstek prihaja iz Vikrč v medvoški občini. Je prepoznavna in zaslužna članica Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije (Zbornice – Zveze), ki ji je letos podelila nagrado Angele Boškin za življenjsko delo – kot najmlajši članici, ki so ji namenili to prestižno priznanje. V svoji poklicni karieri je opravljala številna dela in naloge, ki so prispevali zdravstveno (in babiško) nego dvigniti na visok strokovni, organizacijski in prepoznavni nivo, ne le v Kliničnem centru Ljubljana, kjer je bila zaposlena na vodilnih in vodstvenih položajih, temveč v vsem slovenskem, nekdanjem jugoslovanskem, evropskem in svetovnem prostoru. Nenehno je tudi izpopolnjevala svoje znanje tako doma kot v tujini. Njeno delo ni bilo nikoli omejeno zgolj na delovno mesto, saj se je vključevala v različna področja zdravstvene nege. Pomemben in obsežen del njenega profesionalnega delovanja je bilo tudi društveno delo v stanovskih organizacijah v domačem in tujem prostoru. Številna priznanja za svoje delo je prejela že prej, letos pa še najprestižnejšega. Aktivna je tudi v pokoju. Je predsednica Društva upokojencev Pirniče in skrbi za »tetko« Cirilo Jesihar, ki je dopolnila že 101 leto.

Darja Reichman, dobitnica nagrade julija

Julijo, nagrado za najboljšo igralsko stvaritev izmed igralcev domačega ansambla v pretekli sezoni po izboru gledalcev Prešernovega gledališča in bralcev Gorenjskega glasa, je v premiernem izboru prejela Darja Reichman za vlogo Karle v drami Helverjeva noč. V sezoni 2016/2017 je dolgoletna članica Prešernovega gledališča odigrala prepričljive vloge v predstavah Stenica, Žalujča družina in Helverjeva noč. To je bila vsekakor njena sezona, še posebej pa je v vlogi Karle v Helverjevi noči presenetljivo očarala z izjemno skalo čustvovanja, izredno kulturo telesa in jezika, presenetljivo igralsko uglasenostjo s soigralcem in ustvarila večplasten, pretanjen in nadvse prepričljiv lik ženske, ki se ji življenje izteče v strašljivi in neusmiljeni zvočni kulisi prihajajočega fašizma. Karla v izvedbi Darje Reichman je vloga, ki ostaja v gledalčevem spominu, kar je bilo več kot očitno pri štetju glasovnic. Darja Reichman je med letoma 1990 in 1995 delovala v SLG Celje, od leta 1995 dalje pa je stalna članica Prešernovega gledališča Kranj. V gledaliških hišah SNG Drama v Ljubljani, SLG Celje, Mestnem gledališču ljubljanskem, več kot dvajset let v Prešernovem gledališču v Kranju ter tudi drugje je ustvarila več kot devetdeset igralskih kreacij. Gledalci televizijskih nanizank so jo spoznavali tudi kot Violeto v Usodnem vinu.

Gregor Selak, plezalec z multiplo sklerozo

Devetindvajsetletni Škofjeločan Gregor Selak je v javnosti znan kot plezalec z multiplo sklerozo, ki osvaja medalje na tekmovanjih v paraplezanju. Na letošnjem svetovnem prvenstvu v Innsbrucku je svojo zbirko povečal za bronasto odličje. Pleza že dvajset let, od leta 1998. Že prej je bil uspešen. Vrhunec je bila zmaga na tekmi evropskega mladinskega pokala, štirikrat je bil državni prvak. Njegovi cilji so zadnja leta v paraplezanju, ki se ga je lotil z vso resnostjo. Pri petindvajsetih letih je namreč izvedel, da ima multiplo sklerozo. Bilo je težko, a se ni vdal. Vsak dan jemlje zdravila, pokonci ga držijo tudi pozitivni ljudje, ki jih ima okrog sebe, v prvi vrsti žena Daša. Bolezen ga je vrnila tudi nazaj k veliki ljubezni – plezanju in s plezanjem je sebe znova postavil na noge. Tekmuje v kategoriji tekmovalcev z omejeno gibljivostjo sklepov, z omejeno močjo. Poleg tega, da pleza, ima tudi samostojno podjetje, čistilni servis. Večinoma dela na višini, kar mu je tudi najlažje. Turiste vodi v svet plezanja, pomagal je tudi na tekmi svetovnega pokala v športnem plezanju v Kranju. Zgodba Gregorja Selaka je navdih za marsikoga in je na ogled tudi v dokumentarnem filmu z naslovom Gre Gor. Njegova največja želja pa je povsem preprosta – biti čim dlje časa zdrav in posledično početi tudi tisto, kar ima najraje – in to je plezanje.

Jernej Slivnik, udeleženec zimskih paraolimpijskih iger

V Pjongčangu v Južni Koreji so letos potekale tudi paraolimpijske igre, na katerih je za Slovenijo tekmoval Jernej Slivnik s Hrušice. Nastopal je v alpskem smučanju. V veleslalomu je odstopil, v slalomu pa je končal na odličnem dvanajstem mestu in s tem poskrbel za najboljšo slovensko uvrstitev na zimskih paraolimpijskih igrah po letu 1992. »V prvi vožnji sem naredil majhno napako, potem pa je lepo steklo. V drugi vožnji sem imel malo ročne zavore in sem čutil pomanjkanje moči po dolgem potovanju. Takšne uvrstitve nisem pričakoval in sem jo zelo vesel. Ko sem prišel v cilj, mi je zares odleglo. Moje prve olimpijske igre se zame ne bi mogle bolje končati. To je rezultat, ki mi daje zagon za več treningov, za še bolj trdo delo, da bodo naslednje igre še uspešnejše,« je svoje prve olimpijske igre ocenil Jernej Slivnik, dijak jeseniške gimnazije. V Pjongčangu ga je spremljala ekipa, v kateri so bili trener Roman Podlipnik, pomočnik trenerja in nekdanji paraolimpijec Gal Jakič, vodja odprave Roman Jakič in fizioterapevka Manca Vida. Slivnik je bil tudi nosilec slovenske zastave na odprtju in slovesnosti ob zaključku olimpijskih iger. Nanj so bili kot vedno zelo ponosni tudi zaposleni in dijaki jeseniške gimnazije. Pripravili so mu sprejem.

Lucija Šušteršič, prejemnica nagrade za rejniško dejavnost

Priznanje za delo na področju socialnega varstva in izvajanja rejniške dejavnosti, ki ga vsako leto podeljuje Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, je prejela tudi rejnica Lucija Šušteršič z Dovjega. Za nagrado sta jo predlagala centra za socialno delo z Jesenic in Krškega, podprli pa še nekateri drugi predlagatelji. Lucija Šušteršič je rejnica od leta 2007. Doslej je pri njej bivalo osem otrok, v času prejema priznanja so v družini živeli štirje. V izvajanje rejniške dejavnosti se aktivno vključuje tudi njen mož. Nekaj let je rejništvo opravljala tudi kot poklic. Nagrado so ji podelili, ker je izredno občutljiva za potrebe otrok, zna se odzvati na njihove stiske, dobro zna vzpostaviti tudi stike s starši, tudi na svojem domu. Otroci tudi po zaključenem rejništvu prihajajo k njej na počitnice. Zavzeto sodeluje s strokovnjaki v službah, kamor so vključeni otroci, in tudi vodstvo šole, ki jo obiskujejo otroci, jo prepoznavajo kot skrbno, sočutno in zanesljivo osebo. Vključena je v program Od doma domov Zavoda Manipura in tako v svoj dom za dva meseca sprejme mladostnika ali mladostnico iz Belgije. Že tretje leto sodeluje v programu Živa knjiga s predstavitev rejniške dejavnosti.

Matjaž Turel, specialist internist pulmolog

V Univerzitetnem kliničnem centru (UKC) Ljubljana je septembra prišlo do dolgo pričakovane prelomnice, prve transplantacije obeh pljučnih kril hkrati. Na šestdesetletni pacientki jo je izvedel multidisciplinarni tim strokovnjakov UKC Ljubljana. V programu presaditve je sodeloval Kranjčan prim. mag. Matjaž Turel, specialist internist pulmolog, vodja bolnišničnega oddelka na kliničnem oddelku za pljučne bolezni in alergije UKC Ljubljana in vodja internističnega dela programa presaditev pljuč. Pravi: »Medicina je zelo lepa, in če jo imaš rad, ni nobena stvar težka, še zlasti če imaš rad tudi ljudi. Vse to se mora poklopiti. Seveda brez znanja, izkušenj, nadgradnje znanja tudi ne gre. Znati moraš prevzemati odgovornost, se pravi čas odločiti in za tem tudi stati.« Metodo transplantacije pljuč je Turel pred leti pripeljal v Slovenijo, kar mu je omogočil nekdanji direktor Klinike Golnik prof. Šorli; na Golniku je Turel delal nekaj prvih let. Vabili so ga na delo na Dunaj in tudi v Nemčijo, a je rekel, da je študiral za slovenske bolnike in bo zato delal v Sloveniji. In kot pravi, je bila to takrat pravilna odločitev. Zelo rad znanje prenaša na mlajše, učiti mlade se mu nasploh zdi največja naložba. Med drugim je bil zdravnik v ekipi Tine Maze in tudi celotne alpske reprezentance. Pokličejo ga športniki, ki želijo nasvet pulmologa internista.

Klavdij Tutta, akademski slikar

Ni veliko slikarjev, vsestranskih likovnih umetnikov, ki imajo za seboj tako impozanten ustvarjalni opus kot Klavdij Tutta. V njegovo likovno biografijo velja zapisati tudi bogato organizacijsko delovanje na področju likovne umetnosti. Klavdij Tutta je bil in je še pobudnik mnogih likovnih manifestacij, med njimi mednarodne likovne delavnice Slovenija, odprta za umetnost na Sinjem Vrhu, je srce in duša Mednarodnega festivala likovnih umetnosti Kranj, ki je letos potekal že sedmič. Aktivno sodeluje in je pogosto pobudnik likovnih srečanj, delavnic, v zadnjih letih v vlogi mentorja prihaja tudi med likovno nadarjeno šolsko mladino in ji ponuja dodatna znanja iz sveta likovne umetnosti. Rojen v Postojni, je mlada leta in del ustvarjalnega obdobja preživel v Novi Gorici, v devetdesetih letih prejšnjega stoletja pa se je preselil v Kranj, kjer še danes živi in ustvarja. Svoja dela je predstavil na več kot 200 samostojnih in 300 skupinskih razstavah doma in po svetu. Prejel je več kot šestdeset domačih in mednarodnih priznanj. Ob življenjskem jubileju 60 let je na Gradu Kromberk v Novi Gorici razstavil več kot 180 likovnih del iz vseh ustvarjalnih obdobj. V zadnjem letu je svoja dela doniral več ustanovam in muzejem v Kranju in na Goriškem. Je umetniški vodja in gonilna sila Likovnega društva Kranj.

France Urbanija, zlatomašnik

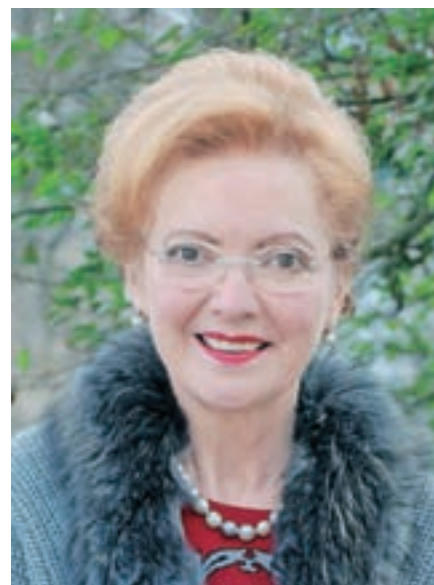
France Urbanija (rojen 22. septembra 1942 v Škrjančevem), dolgoletni triglavski župnik, ki zadnja leta živi na Planini pod Golico, je konec junija s slovesno zlato mašo v cerkvi sv. Lenarta na Jesenicah obeležil pol stoletja duhovništva. V duhovnika je bil posvečen 29. junija 1968, prvo kaplansko mesto je dobil v župniji Ljubljana Šentvid, zatem je bil enajst let župnik v Črnomlju, leta 1983 pa je prišel na Dovje, kjer je bil župnik kar 26 let. Zaslužen je za ponovno izgradnjo Aljaževe kapele na Kredarici, zaradi katere je dobil vzdevek triglavski župnik, za obnovo številnih kapel, cerkva, tudi v Mojstrani in na Dovjem, župnišč, postavitve kipa Jakoba Aljažu na Dovjem, sodeloval je pri ponovni postavitvi križa na Škrlatici ... Dejaven je bil tudi na kulturnem področju, bil je eden od pobudnikov Aljaževih dni, prav tako tudi med glavnimi pobudniki za ponovno izdajo Triglavskih pravljič Mirka Kunčiča.

Leta 2009 se je odpovedal župniji in odtlej dela kot duhovni pomočnik na Planini pod Golico v Župniji Sv. Križ. Še vedno mašuje, tudi na Kredarici in v Vratih, otroke poučuje verouk, posebno pri srcu mu je tudi delo bolnišničnega župnika v Splošni bolnišnici Jesenice. Še vedno je velik ljubitelj gora, planinec in gornik ter navdušen ljubiteljski fotograf.

Igor Zupan, specialist kardiologije in vaskularne medicine

Prof. dr. Igor Zupan, dr. med., specialist kardiologije in vaskularne medicine, je zaposlen v Univerzitetnem kliničnem centru (UKC) Ljubljana. Januarja letos je postal ime meseca na Valu 202, prvim sedmim bolnikom v tem delu Evrope je vstavil najnovejše najmanjše srčne spodbujevalnike na svetu. Micra spodbujevalnik je velik le centimeter in pol, težak je dva grama, podoben je malo večji vitaminski kapsuli in je zadnja novost, plod nanotehnologije, ki obstaja na področju elektrostimulacije. Zupan je odraščal v Nomenju, obiskoval Gimnazijo Jesenice, po končanem študiju medicine pa je v UKC Ljubljana dobil zaposlitev na mestu mladega raziskovalca. Tako je že od leta 1989 na kardiologiji. Začel je kot intervencijski kardiolog. Že od začetka delovanja na kardiologiji je kontroliral tudi srčne spodbujevalnike, tako je bil z njihovim delovanjem dodobra seznanjen. Vstavljali so jih kardiovaskularni kirurgi, a se je v zadnjih petnajstih letih zgodil preobrat in so z vstavljanjem začeli tudi kardiologi. Zupan se je izobraževal tudi na znani kliniki Cleveland Clinic Foundation v Ameriki pa v Brnu na Češkem pri priznanem intervencijskem kardiologu. Bil je na raznoraznih krajših izpopolnjevanjih, predava študentom medicine, stanovskim kolegom, gostuje v tujini.

Zvonka Zupanič Slavec, zdravnica in zgodovinarica medicine

Pri Slovenski matici je letos izšla monografija Zgodovina zdravstva in medicine na Slovenskem. Avtorica je zdravnica in zgodovinarica medicine prof. dr. Zvonka Zupanič Slavec iz Kranja, urednica pa Senta Jaunig. Monografija je v dveh knjigah s skoraj tisoč stranmi, opremljena je z 2200 slikovnimi prilogami. Prvi del ima podnaslov Medicina skozi čas, javno zdravstvo, farmacija, drugi pa Kirurške stroke, ginekologija in porodništvo. Avtorici je uspelo ohraniti jasno berljiv jezik kljub zgoščeni in strokovni vsebini. Veselje do raziskovalnega dela in pisanja jo je popeljalo med drugačne »paciente«, to je zgodovinske like, velike zdravnike, ki so oblikovali zdravstvo in njegove ustanove pri nas, razvijali medicino in ji utirali pot med prebivalstvo. Monografija, kot je na Slovenskem še ni bilo, tudi prikazuje, kako v zdravstvu nikoli ni bilo lahkkih časov, a so ti nenehno prinašali nova odkritja in z njimi upanje za še boljše zdravje. Zvonka Zupanič Slavec že piše tretji del monografije, ki bo izšla prihodnje leto, med drugim pa bo prikazala razvoj neoperativnih medicinskih strok z interno medicino, pediatrijo, infektologijo, nevrologijo, dermatovenerologijo, onkologijo, psihiatrijo pa tudi razvoj dentalne medicine, diagnostike v medicini, zdravstvene nege in šolstva ...

Jakov Fak in Žan Košir, v Pjongčangu do odličja

Leto 2018 je bilo na področju športa tudi v znamenju zimskih olimpijskih iger v Pjongčangu. Slovenski športniki so osvojili dve medalji, obe sta na Gorenjskem. Pod prvo se je podpisal biatlonec Jakov Fak. Športnik, ki si je z družino novi dom ustvaril v Lescah, je bil srebrn na posamični biatlonski tekmi na dvajset kilometrov. Po razočaranju v prvih nastopih se mu je uspelo zbrati in prišel do svoje druge olimpijske medalje. Leta 2010 je v Vancouvru bronasto osvojil še za Hrvaško. »Če bi naredil eno napako, se medalje ne bi veselili. Vesel sem, da je bil ves trening poplačan in da se je delo v vseh teh letih pokazalo kot dobro, da sem ostal na pravi poti. Ta medalja seveda pomeni več kot stopničke s svetovnega pokala. Je večje breme pa tudi veliko večje veselje, ko jo osvojiš,« je dejal Jakov Fak po vrnitvi v domovino. Za drugo slovensko medaljo v Pjongčangu pa je poskrbel deskar na snegu Žan Košir. Tržičan je v paralelnem veleslalomu pridescal do bronu. »Dosegel sem več, kot so številni mislili, da lahko. Tudi sam sem dvomil o sebi, a imel kanček upanja, da bi z delom, s svojimi izkušnjami in znanjem lahko vseeno ponovil dosežek iz Sočija,« pa je povedal Žan Košir. V Sočiju je osvojil srebrno in bronasto medaljo. Olimpijska medalja je za oba velik dosežek.

Martin Rihtaršič, diamantni maturant

Martin Rihtaršič je z odliko maturiral na Gimnaziji Škofja Loka, pri kemiji in matematiki je dosegel celo stodontni uspeh. Vso srednjo šolo se je strastno posvečal predvsem kemiji in blestel kar na treh kemijskih olimpijadah. Študij bo nadaljeval na fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo v Ljubljani.

Ana Medved, diamantna maturantka

Kamničanka Ana Medved je ena od desetih maturantov iz vse Slovenije, ki je na letošnji maturi dosegla vseh možnih 34 točk. Za izbirna predmeta je izbrala fiziko in kemijo, saj ji je bližje naravoslovje. Prosti čas namenja branju in potovanjem, študij pa nadaljuje na fakulteti za matematiko.

Mitja Roglič, diamantni maturant

Mitja Roglič prihaja iz Lukovice. Diamantni maturant kamniške gimnazije študij nadaljuje na Fakulteti za farmacijo. Pomembno se mu zdi, da imaš znanje z različnih področij, saj to človeku daje potrebno širino. Po zaključku bi rad delal v farmacevtski industriji. Predvsem ga zanimajo raziskave in razvoj zdravil.

Dana in Vili Rakovc, zbiratelja mineralov in fosilov

Zakonca Dana in Vili Rakovc sta večji del svojega življenja posvetila zbiranju mineralov in fosilov, ki jih hranita na svojem domu v Kranju, najlepše primerke, ki sta jih našla pri svojem delu, pa danes hranijo tudi v Prirodoslovnem muzeju in vrsti drugih slovenskih institucij. Še posebej sta ponosna, da sta lastnika ene najlepših zbirk oligocenskih fosilov pri nas. Prav ta zbirka je dokaz, da je sodelovanje stroke in ljubiteljskih zbiralcev ključnega pomena za proučevanje daljne preteklosti. »Marsikaj se je vedelo o tem geološkem obdobju, a primerkov ni bilo, tako da je marsikdo takrat trdil, da pri nas tovrstnih fosilov skoraj ni. Ko pa smo jih začeli zbiratelji odkrivati, smo s tem ponudili neposredne dokaze,« sta nam v pogovoru za Gorenjski glas povedala zakonca, ki sta vesela, da sta s svojim delom prispevala k razvoju vede. Posebno priznanje njunemu delu je izkazala tudi Pošta Slovenije, ki je zanimiv primer fluorita iz njune zbirke ovekovečila na prvi slovenski znamki, narejeni v 3D-tehniki. Svoje znanje in izkušnje pa predajata tudi mlajšim generacijam.

Občina Jesenice

Prejšnji župan
Tomaž Tom Mencinger

Novi župan
Blaž Račič

Občina Jesenice
Cesta železarjev 6
Jesenice

OBČINSKI SVETNIKI:

Janez Marinčič, Vera Pintar, Žiga Pretnar, Tomaž Tom Mencinger in Maja Otovič (SD); Marta Smodiš, Miha Rebolj, Edina Džamastagić in Boštjan Žigon (SMC); Maja Križnar, Jernej Udir, Marko Plečnik in Žarko Štrumbli (SDS); Miha Rezar, Adis Medić, Almin Gorinjac in Gregor Čop (LMSŠ); Vlado Mlinarec, Alma Rekić, Iztok Pergarec in Boris Grilc (Levica); Veronika Vidmar, Uroš Lakič in Jure Krašovec (ZBJ); Stanko Sedlar in Borut Stražišar (DeSUS), Maja Razingar (NSi) in Marko Zupančič (SLS)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Plakete Občine Jesenice: Marija Palovšnik, Mešani pevski zbor Kulturnega društva Vox Carniola, Sonja Koranter
Plakete župana: Eva Jelenc Drozg, Robert Kejžar, Jernej Slivnik
Priznanje župana za izjemne dosežke v času šolanja: Jana Mlinarec

Ena najpomembnejših pridobitev v letu 2018 je bila obnova regionalne ceste R2 od bolnišnice do Hrušice s pločnikom in krožiščem na Hrušici. Država je prav tako obnovila dva odseka regionalne ceste in most čez Savo na Slovenskem Javorniku.

Začela je obnavljati tudi odsek med zdravstvenim domom in bolnišnico, ki ga sofinancira občina, kjer pa so se zaradi težav s pridobivanjem zemljišč dela zavlekla. Obenem z gradnjo kanalizacij je občina obnavljala občinske ceste, obnovili pa so tudi 800 metrov ceste na odlagališče Mala Mežakla. Na ostalem komunalnem področju se je začela novogradnja kanalizacije in obnova vodovoda v naselju Murova, gradnja vodovoda v Planini pod Golico in druga faza gradnje kanalizacije z obnovo vodovoda na območju Trebeža. Občini Jesenice je tudi s pomočjo javnega razpisa za sofinanciranje ukrepov trajnostne mobilnosti uspelo urediti avtobusno obračališče na Tomšičevi cesti in obnoviti »rdeči« most na Hrenovci, pridobila pa je tudi finančna sredstva za modernizacijo avtobusnih postajališč in postavitve kolesarnic ob javnih objektih. V letu 2018 je pridobila tudi gradbeno dovoljenje za kanalizacijo Ceste bratov Stražišarjev, Ulice Cankarjevega bataljona in dela Industrijske ulice.

Občina Jesenice je aktivno pristopila k reševanju problematike plazov nad Koroško Belo, kjer je država že začela urejati strugo potoka Bela in urejati zaplavne pregrade nad vasjo. Občina pa je začela z vzpostavitvijo sistema monitoringa na plazovitem območju in gradnjo dovozne ceste do novih zaplavnih pregrad. Začela se je tudi ena največjih občinskih investicij v zadnjem času, obnova enega osrednjih kulturnih spomenikov, Ruardove graščine, ki je delno sofinancirana s strani Evropske unije, in sicer iz Kohezijskega sklada. Zaradi zapletov z izvajalcem energetska sanacija strehe in fasade Osnovne šole Toneta Čufarja v letu 2018 še ni bila zaključena. V Športnem parku Podmežakla, ob glavnem nogometnem igrišču, so namenu predali novo demontažno tribuno z 285 sedeži. V okviru obnove otroških igrišč na območju krajevne skupnosti Plavž je

bilo obnovljeno in dano v uporabo otroško igrišče Pika (na fotografiji), v nadaljevanju pa je načrtovana obnova otroškega igrišča Biba. Začelo se je tudi z gradnjo novega otroškega igrišča na območju KS Sava ob stavbi Mladinskega centra Jesenice.

Jesenice so kot prvo mesto v državi dobile najsodobnejši, stoodstotno hibridni mestni avtobus. Med prvimi v državi se lahko pohvalijo tudi s Kavarniško popravljalnico, ki je zaživela v sklopu Centra ponovne uporabe Jesenice. V Zdravstvenem domu Jesenice so namenu predali prenovljene prostore dispanzerja za žene in Zdravstveno vzgojnega centra. V začetku leta 2018 je znova zaživelo tudi smučišče Španov vrh. Pridobitev na področju turizma je tudi Aparthotel Kazina s 56 ležišči, na turistični razcvet pa kaže tudi čedalje večje število sobodajalcev v občini, ki jih je že skoraj štirideset. Povečalo se je tudi število turističnih ležišč, in sicer iz 291 v letu 2017 na 467 v letu 2018. Medtem ko je bilo v letu 2017 v občini Jesenice zabeleženih 21.668 nočitev, jih je bilo že v prvih desetih mesecih leta 2018 kar 30.216.

Na avstrijski strani se je začela gradnja druge cevi predora Karavanke, medtem ko naj bi se zaradi pritožb na izbiro izvajalca dela na slovenski strani začela v letu 2019. Jesenice so gostile evropsko veteransko prvenstvo v skokih v vodo, ki je potekalo na kopališču Ukova. V organizaciji Pihalnega orkestra Jesenice - Kranjska Gora, Zveze slovenskih godb ter Občine Jesenice je na Jesenicah potekalo 38. tekmovanje slovenskih godb in 8. tekmovanje mladinskih godb, kjer je domači orkester dosegel odličen rezultat – zlato plaketo s posebno pohvalo. V zgodovino pa se je vpisalo tudi jeseniško podjetje KOV, ki so mu zaupali obnovo Aljaževega stolpa. Na Fakulteti za zdravstvo Angele Boškini pa so vpisali prvo generacijo študentov fizioterapije.

Občina Kranjska Gora

Letošnje leto so zaznamovali projekti: obnova vasi Dovje, investicija v komunalno in športno infrastrukturo v Kranjski Gori ter prizadevanje za umiritev prometa v alpske doline.

Za največjo letošnja investicijo v občini Kranjska Gora velja temeljita obnova cestne in komunalne infrastrukture na Dovjem, za katero je občina namenila več kot pol milijona evrov. Na Dovjem je bila poleti zaključena tudi prenova stavbe tamkajšnje stare šole; v spomeniško zaščiteni stavbi iz leta 1892 je šola delovala do leta 1964, občina pa je pri prenovi sledila smernicam Zavoda za varstvo kulturne dediščine. Poskrbeli so za statično sanacijo, zamenjali stavbno pohištvo ter obnovili streho in fasado. Na podstrešju, ki je bilo doslej prazno, pa so uredili tri neprofitna stanovanja. Velika so od trideset do petdeset kvadratnih metrov, vsako ima lastno etažno centralno ogrevanje na pelete, vsakemu stanovanju pripada tudi shramba. Celotna prenova je trajala leto dni, Občino Kranjska Gora pa je stala dobrih 300 tisoč evrov. Letos je bila zaključena tudi obnova centra Kranjske Gore, poleti pa je ob reki Pišnici, prav tako v Kranjski Gori, zaživel Športni park Pišnica. Poleg najsodobnejših vadbenih orodij, ki se nahajajo v tipičnem slovenskem kozolcu, so uredili še otroško igrišče in vadbeni park za starostnike. V parku torej lahko vadijo ljudje vseh generacij, od najmlajših do starostnikov, od rekreativcev do vrhunskih športnikov, ki so na pripravah v Kranjski Gori.

Jeseni so odprli še prenovljeno večnamensko športno igrišče ob Osnovni šoli Josipa Vandota. Igrišče, veliko 2200 kvadratnih metrov, so preplastili s sintetičnimi športnimi prevlekami, uredili in razširili atletsko stezo, vgradili novo športno opremo za igre z žogo in uredili nov betonski peskovnik z leseno nadstrešnico. Nova pridobitev igrišča je tudi kovinska demontažna tribuna za gledalce s 66 sedeži. Investicija je bila vredna nekaj manj kot štiristo tisoč evrov, veliko večino sredstev zanjo je zagotovila občina. Med najbolj zahtevnimi projekti pa je bil projekt rekonstrukcije kanalizacijskega sistema v občini. Občini je do konca leta

uspelo večino največjih onesnaževalcev – Osnovno šolo Kranjska Gora ter hotela Kompas in Larix – vendarle priklopiti na kanalizacijski sistem.

Na novo je urejeno tudi golfsko igrišče, zgrajen je novi vodohran v Podkorenu, kolesarska povezava s Planico, pločnik na Belci, urejeno krožišče v Ratečah ... Posebno pozornost pa je občina v letošnji poletni sezoni namenila aktivnostim za umirjanje prometa v dolini Vrata. Gre za eno izmed najlepših alpskih dolin v Triglavskem narodnem parku, ki je tudi izhodiščna točka za mnoge pohodnike. Sredi avgusta so zato tam izvedli Promocijski dan umirjanja prometa in spodbujanja trajnostne mobilnosti. Ta dan so obiskovalci svoja vozila lahko pustili na enem izmed brezplačnih parkirišč v Mojstrani in se nato v dolino podali peš, s kolesom ali brezplačnim javnim prevozom, v dolino pa so spustili le toliko motornih vozil, kolikor je bilo prostih, sicer plačljivih, parkirnih mest pri slapu Peričnik in pred Aljaževim domom. Gre za začetek dolgoročnega projekta, ki ga bodo nadaljevali in nadgrajevali tudi v prihodnje.

V stari šoli na Dovjem so uredili tri nova stanovanja.

Župan
Janez Hrovat

Občina Kranjska Gora
Kolodvorska ulica 1b
Kranjska Gora

OBČINSKI SVETNIKI:

Branislava Vovk, Žiga Židan, Klavdija Gomboc, Marko Kopač, Ena Girandon, Jože Dovžan, Katarina Štravs in Blaž Lavtižar (Alpska lista Janeza Hrovata), Bogdan Janša, Sonja Kavalarič, Gregor Miklič in Jelica Majer (SDS), Janja Dolhar in Izidor Podgornik (SD), Uroš Kopavnik (NSi), Tjaša Prusnik (SMC)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Častni občan je postal Marko Butinar, Jože Rožič je prejel zlati grb občine, Janez Mlinar, Franci Kajžar in Tomaž Pšenica pa priznanja Občine Kranjska Gora.

Občina Gorje

Župan
Peter Torkar

Občina Gorje
Zgornje Gorje 6b
Zgornje Gorje

OBČINSKI SVETNIKI:

Občinski svet sestavljajo: Janez Kolenc (Milena Pretnar in skupina volivcev), Pavel Jakopič (Majda Šturm in skupina volivcev), Ivan Ratek (Mojca Ratek in skupina volivcev), Janez Poklukar (SDS), Urban Jan (Vinko Jan in skupina volivcev), Primož Pretnar (Borut Kunstelj in skupina volivcev), Dominik Piber (Doroteja Piber in skupina volivcev), Edvard Torkar (Jadranka Torkar in skupina volivcev), Zdenka Repe (Marija Repe in skupina volivcev), Danijela Mandeljč (Branko Banko in skupina volivcev) in Anja Bunderla (Mitja Dolinar in skupina volivcev).

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Zlati zvon Občine Gorje je prejel Dušan Zalokar. Plakete so podelili podjetju Lip Bled, Gozdnemu gospodarstvu Bled in Bolnišnici Jesenice. Priznanja so prejeli Ivica Knaflič, Jerca Kunšič, Jurij Repe in Miha Dovžan.

Biatlonec Miha Dovžan

V občini Gorje so z zamenjavo strehe na osnovni šoli letos končali celovito energetsko obnovo šole. Obnova strehe je bila zaradi zamakanja že nujno potrebna, zato so za to namenili sredstva, ki so jih sprva predvideli za ureditev treh dodatnih učilnic ob telovadnici. Naložba je bila vredna 120 tisoč evrov.

Nova streha na šoli v Gorjah

Skozi naselji Poljšica in Zgornje Laze pa po novem vodita obnovljeni občinski cesti. Dela na Zgornjih Lazah so bila vredna nekaj manj kot dvesto tisoč evrov, poleg obnove cestišča pa so uredili še javno razsvetljavo v naselju. Za obnovo ceste na Poljšici so odšteli 148 tisoč evrov. V Podhomu pa so uredili razgledno pešpot in obnovili občinsko cesto ter tako poskrbeli za večjo varnost pešcev, predvsem obiskovalcev soteske Vintgar. Pot pod vasjo Podhom obiskovalcem tudi pomembno skrajša pot do Vintgarja. Na območju vasi Podhom, ki predstavlja vplivno območje vstopa v sotesko Vintgar, se na občini trudijo tudi povečati varnost in kakovost življenja krajanov, zato je v pripravi tudi občinski podrobni prostorski načrt za območje Vršč, ki med drugim predvideva ureditev parkirišč za obiskovalce soteske. Konec septembra pa je bilo v Podhomu slavnostno, saj so tamkajšnji gasilci na tradicionalni prireditvi Dan zaščite in reševanja v okviru meseca požarne varnosti svojemu namenu predali tudi novo gasilsko vozilo, ki ga potrebujejo za opravljanje javne gasilske službe. Pestro je tudi družabno življenje v kraju. Med večjimi prireditvami so tudi letos

pripravili tradicionalni Jurjev semenj s povorko konj, ki ga organizira Športno društvo Gorje. Prireditve so tako kot že pretekla leta popestrili z razstavo ročnih del vezenja in kvačkanja. Že tretje leto zapored so gostili mednarodni festival plesa v vrsti pod okriljem skupine Linera. V teh letih se je v Gorjah izoblikovala uspešna in navdihujoča skupina plesa v vrsti, ki združuje ljubitelje kantri plesa. Ples je govorica telesa, je šport, umetnost in zabava, ki nariše nasmehe.

V Gorjah so bili letos nadvse ponosni na svoja dva olimpijca na zimskih olimpijskih igrah v Pjongčangu. Biatlonec Miha Dovžan je trikratni državni prvak v super sprintu, trikrat je zasedel skupno prvo mesto v Slovenskem pokalu. Uspešno je zastopal barve Slovenije na svetovnih biatlonskih prizoriščih v Pjongčangu, Ruhpoldingu, Tyumenu, Oslu, Ostertundu, Hochfilznu in seveda na domači Pokljuki. Hokejist Jurij Dovžan je že pri rosnih štirinajstih letih odšel čez mejo svojim športnim sanjam naproti. Vso svojo športno pot niza reprezentančne in klubske uspehe, saj je hokej njegova velika ljubezen. Oba olimpijca sta za uspešen nastop na zimskih olimpijskih igrah v Koreji prejela priznanje Občine Gorje.

Občina Bohinj

Leto v znamenju 240. obletnice prvega pristopa na Triglav in investicij

V Bohinju je tudi letošnje leto zaznamovala vrsta investicij. Tako je bila prenovljena cesta od krožišča v Bohinjski Bistrici s pločnikom in avtobusno postajo, urejeno je bilo novo parkirišče pri Kampu Danica, dokončani kolesarska in večnamenska pot do Senožet, pripravljeni projekti gradnje pločnika v Ribčevem Lazu in urejanja kanalizacije po Zgornji Bohinjski dolini. Ob rekonstrukciji mostu čez Savo v Bohinjski Bistrici pri čistilni napravi so vgradili infrastrukturo za povezovalni kanal za Bitnje in zgornjo dolino, za gradnjo kanalizacije v Češnjici je bila že podpisana pogodba z izvajalcem in pripravljena dokumentacija za sekundarne vode v Srednji vasi. Tudi za glavni povezovalni kanal od Bohinjske Bistrice do Zgornje doline je že vložena vloga za pridobitev gradbenega dovoljenja. V prvi polovici leta so zaključili izgradnjo kanalizacije in obnovo vodovoda na Brodu, obnovili cesto skozi vas in javno razsvetljavo. Zgrajeno je novo avtobusno postajališče pri železniški postaji v Bohinjski Bistrici, ki bo predvidoma zaključena še letos. Uredila se je brežina Save v Danici, z opornim zidom zavarovani dve hiši ob poti do izvira Bistrice. Uspešno so pridobili tudi sredstva za projekte, ki že imajo gradbeno dovoljenje – vaško jedro in TIC v Stari Fužini, del vaškega jedra na Gorjušah in obnovo tehtnice pri Ceconijevem parku. Začeli so zbiranje idejnih zasnov za ureditev parka ob Domu Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici in uredili Zoisov park, v katerem so ponovno zagnali tudi obnovljeno Zoisovo uro.

Med največjimi uspehi letošnjega leta so zagotovo ukrepi za zmanjšanje prometne obremenitve v Bohinju, ki so bili odlično sprejeti in učinkoviti, zato načrtujejo nadaljevanje aktivnosti. Od 23. junija do 16. septembra so z letos z brezplačnimi prevozi na planino Blato, do Bohinjskega jezera, na Pokljuko ter nazaj prepeljali kar 33.024 potnikov. Cilj Občine Bohinj pa je postopoma ukiniti parkiriš-

ča ob jezeru ter okrepiti javni prevoz. Tudi na področju turizma so znova beležili rekordne rezultate kljub deževnemu začetku poletja. Bohinj je bil tako izbran v elitno skupino desetih najboljših evropskih turističnih destinacij – v družbi Vroclava, Bilbao, Colmarja, Hvara, Rige, Milana, Aten, Budimpešte in Lizbone. Nagradila ga je tudi mreža EDEN, pridobil je srebrni znak Slovenia Green, med najboljših deset destinacij ga je izbrala založba turističnih vodnikov Pocket Guide, prejel pa je še vrsto drugih priznanj, ki potrjujejo pravilnost trajnostne usmeritve bohinjskega turizma. Uspešni pa so bili tudi v turističnem društvu, kjer je Kamp Danica pridobil dodatno zvezdico ter nagrado za najboljši slovenski kamp.

Med posebnimi projekti, ki so še zaznamovali letošnje leto, pa je tudi pilotski socialni projekt Mobilni socialni servis, s katerim želijo občanom v geografsko zelo razdrobljeni občini olajšati dostop do različnih oblik pomoči s pomočjo usposobljenih prostovoljcev.

Leto pa so zaznamovale tudi volitve in odhod nekdanjega župana Franca Kramarja na mesto poslanca v državnem zboru. Po jesenskih lokalnih volitvah ga je na tem mestu nasledil dotedanji namestnik, podžupan Jože Sodja, ki verjame, da bodo ne glede na različne poglede projekte nadaljevali skupaj, saj so že doslej pokazali, da znajo sodelovati.

Ukrepi za zmanjšanje prometa ob jezeru z brezplačnim javnim prevozom so bili izjemno dobro sprejeti, saj so prepeljali več kot 33 tisoč potnikov.

Prejšnji župan
Franc Kramar

Novi župan
Jože Sodja

Občina Bohinj
Triglavska cesta 35
Bohinjska Bistrica

OBČINSKI SVETNIKI:

Milena Cesar, Franc Kramar, Monika Ravnik, Mirko Jeršič, Tanja Eralah, Darko Lončnar (Lista za Bohinj – Franc Kramar), Bojan Traven, Jerneja Potočnik, Boštjan Mencinger, Urška Preželj (Ekipa za prihodnost), Jure Sodja, Martina Odar (Bohinj danes – Jure Sodja), Janez Režek, Melita Štros Mavrič (Lista Janeza Režka), Maja Fajdiga Komar (NSi), Olga Pikon Gorišek (DeSUS)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Plaketa Občine Bohinj za življenjsko delo: Alojz Budkovič, plakete Občine Bohinj: Marija Brgant, Osnovna šola dr. Janeza Mencingerja Bohinjska Bistrica, Društvo Gorske reševalne službe Bohinj, Andrej Rožič, Glasbeno društvo Bohinj

Občina Bled

Župan
Janez Fajfar

Občina Bled
Cesta svobode 13
Bled

OBČINSKI SVETNIKI:

Anton Mežan, Mihaela Pesrl, Franc Sebanč, Elvira Krupić in Darko Mlakar (Lista Tonija Mežana), Anton Omerzel in Jožica Zupan (Turistično podjetniška lista), Jakob Bassanese in Aneta Varl (Lista rad imam Bled), Janez Brence (SDS), Srečko Vernig (Lista za kulturo in šport), Boštjan Ploštajner (Lista prijateljev Bleda), Klemen Rešek (Bled 365), Milan Rejc (Levica), Jana Špec (SD), Brigita Šolar (NSi) in Gregor Jarkovič (LMSŠ)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Naziv častni občan so letos podelili dramski igralki Mileni Zupančič in zdravniku Branku Brodniku. Zlato plaketo so prejeli Prostovoljno gasilsko društvo Bohinjska Bela, Bojana Pipan, Anton Repe, Podružnična osnovna šola Ribno in Maja Poklukar. Častni znak rajska ptica sta prejela Društvo za raziskovanje jam Bled in Kolesarski klub Bled. Županova priznanja so podelili Metki Fartek, Primožu Kerštanju, Nataši Klinar, Športnemu društvu Ribno in Josefu Gelmi.

Osrednji dogodek leta v občini Bled je bilo odprtje 4,3 milijona evrov vrednega osrednjega dela severne razbremenilne ceste. Severna obvoznica je razbremenila precejšen del mestnega središča, predvsem Prešernovo cesto in ožino pri Maku.

Obvoznica predstavlja glavni dostop za številne obiskovalce Blejskega gradu, Blejskega Vintgarja in Pokljuke. Z njeno gradnjo so spodbudili ciklus več kot 50 milijonov evrov investicij v degradirano območje Vezenin, prenovo Pristave pod gradom, po sedemdesetih letih obstoja pa je svoj primernejši dostop dobila tudi tovarna LIP.

Po zaključku gradnje osrednjega dela severne razbremenilne ceste bo v letih od 2019 do 2022 sledila gradnja južne razbremenilne ceste. Na vstopu bo zgrajeno dvopasovno krožišče z razvrstilnimi pasovi za »sever« in »jug«. Velik del trase bo vkopan, celo pokrit, torej pod nivojem terena. Takšni različici se zdaj približujejo tudi na Mlinem s ciljem čim bolj trajno varovati krajino, skozi katero so umestili to nujno potrebno infrastrukturo. Zato je v začetku oktobra skupaj s poslancem Francem Kramarjem Bled obiskala ministrica za infrastrukturo Alenka Bratušek.

Obiskovalce je letos prijetno presenetil novourejen vstop na Bled. Novo podobo je namreč dobila stara cesta v Betinskem klancu, ki je urejena kot mešana površina za pešce in kolesarje ter omogoča brezplačno parkiranje pred vstopom na Bled.

Milijon prenočitev in trajnostni razvoj turizma

Prvi novoletni dan na Bledu se je začel nadvse slovesno s simbolično podelitvijo listine ob milijonti prenočitvi v rekordnem letu 2017 dolgoletnemu blejskemu gostu, Britancu Jamesu Barringtonu, ki na Bled prihaja že štirideset let. Prvega januarja pa je štiriletni mandat začel tudi novi direktor Turizma Bled Tomaž Rogelj, ki je kot ključni cilj pri vodenju zavoda navedel, da sami postanejo ustvarjalci razvoja, ne da vedno zgolj sledijo svetovnim trendom na področju turizma in se prilagajajo drugim. Bled je

skoraj sočasno dobil novo strategijo trajnostnega razvoja turizma. Celotna strategija, avtor katere je dr. Andrej Pompe, obsega več kot sedemdeset strani, pri čemer so približno četrtno prostora posvetili konkretnim ciljem na področju razvoja turizma. Strategija je bila pisana z mislijo na vse prebivalce Bleda, saj se bo le tako lahko turizem uspešno razvijal. Pri ciljih, ki so jih opredelili v strategiji, so največji poudarek namenili dvigu kakovosti in trajnostnemu razvoju.

Na majskem dnevu slovenskega turizma v Cerknem je Bled prejel certifikat zlati znak Slovenia Green. Z Bleda je certifikat za nastanitev Slovenia Green Accommodation prevzel tudi Robert Omovšek za Vilo Mila, iz sosednjega Podhoma pa je certifikat prevzela Anamarija Habjan za ECO Boutique Hotel AMS Beagle. Bled je septembra za svojo trajnostno usmeritev potrditev dobil še na mednarodni ravni. V nizozemskem mestu Nijmegen je prejel certifikat, ki potrjuje, da destinacija sodi med sto najbolj zelenih destinacij sveta.

Oktobra je skupaj s poslancem Francem Kramarjem Bled obiskala ministrica za infrastrukturo Alenka Bratušek.

Z letošnjimi deli na Blejskem gradu je Zavod za kulturo Bled zaključil desetletni projekt celovite prenove objekta.

Na Bledu so v začetku leta začeli tržiti Blejski sir, plod dela Kmetijsko gozdarske zadruga Gozd Bled iz lokalno pridelanega mleka, poleti pa začeli pražiti Kavobled. Oba proizvoda ponujajo pod blagovno znamko Bled – local selection. Hotel Ribno je postal prvi Zero Waste hotel (hotel brez odpadkov), Glamping Garden Village pa prvi glamping s šestimi zvezdicami.

Poleti je zaživel projekt »Vprašaj me, tu sem doma«. Informatorji, domačini, so ob Jezerski promenadi v juliju, avgustu in prvi polovici septembra blejskim gostom delili informacije o destinaciji in jih usmerjali na zelene cilje. Občina Bled pa je ob jezeru postavila pitnike in in skupaj s komunalnim podjetjem Infrastruktura Bled izvajala akcijo »Pijte vodo iz pipe«.

Bled se je aktivno vključil v praznovanje prvega svetovnega dneva čebel. Ob odprtem dnevu slovenskih čebelarских društev je Čebelarско društvo Bled - Gorje na kozolcu na Selu ob Kralovem čebelnjaku pripravilo odprtje posebne razstave, ki so jo pripravili učenci petih razredov blejske osnovne šole z obema podružnicama. Na ogled je bilo 69 panjskih končnic.

V Hotelu Astoria so 10. maja šestim uporabnikom Centra za usposabljanje, delo in varstvo Radovljica predali potrdila o uspešno končanem usposabljanju za pomočnika oziroma pomočnico sobarice in slaščičarke. V slaščičarni hotela so skupaj s Sandro Svetina, 29-letnico z Downovim sindromom, oblikovali Sandrine srčke.

Bled s svojo neposredno okolico in zaledjem je turistična destinacija z izjemnimi možnostmi za pohodništvo. Turizem Bled je skupaj z Martinom Šolarjem pri-

pravil novo oziroma prenovljeno zasnovano pohodništva na Bledu. Poseben poudarek so v pripravi na poletno sezono dali ravninskim sprehajalnim potem v kraju in okoliških vaseh ter gričem osamelcem in pohodniškim potem zunaj poselitvenega območja Bleda. Novo in dodano vrednost predstavlja nov pohodniški produkt – vezne pohodne poti v neposredni okolici Bleda. V sklopu prenovljene podobe pohodniške infrastrukture so zamenjali in dopolnili skoraj trideset let star sistem smerokazov na poteh. Turizem Bled je maja izdal nov zemljevid Pohodniške poti na Bledu. Zemljevid v merilu 1 : 2000 predstavlja širše območje Bleda s sredogorskim zaledjem na obronkih Pokljuke in Jelovice.

Na gradu končali desetletni investicijski cikel

Z letošnjimi deli na Blejskem gradu je Zavod za kulturo Bled zaključil desetletni projekt celovite prenove objekta, ki se je začel leta 2008 s prenovo muzejskega trakta. Prenovili so tlake na spodnji in zgornji terasi in zamenjali kritno nad restavracijo, stolpi in lapidarijem. Vgradili so nove strojne instalacije za potrebe ogrevanja in hlajenja kuhinjskih in restavracijskih prostorov, prenovljena je električna napeljava, pa tudi pot od parkirišča do blagajne. Končali so poskusno vrtnanje v grajsko skalo z nivoja zgornje terase v globino trideset metrov, podatke bodo uporabili za gradnjo dvigala.

Pod Blejskim gradom ob novem priključku na severno obvoznico pa nastaja novo osrednje parkirišče za avtobuse in osebna vozila, ki bo dobrodošlo tudi za številne druge dnevne obiskovalce Bleda, tudi iz bližnje okolice in širše Gorenjske ter Slovenije. »Dobrodošli na Bledu!«

V slaščičarni hotela Astoria so skupaj s Sandro Svetina, 29-letnico z Downovim sindromom, oblikovali Sandrine srčke.

V sklopu prenovljene podobe pohodniške infrastrukture so zamenjali in dopolnili skoraj trideset let star sistem smerokazov na poteh.

V nizozemskem mestu Nijmegen je Bled prejel certifikat, ki potrjuje, da destinacija sodi med sto najbolj zelenih destinacij sveta.

Občina Žirovnica

Župan
Leopold Pogačar

Občina Žirovnica
Breznica 3
Žirovnica

OBČINSKI SVETNIKI:

Vanja Resman Noč, Sebastjan Zupan, Barbara Oman Bulovec, Izidor Jekovec, Meta Zupan, Zdravko Malnar in Nino Rejc (Neodvisna lista za Žirovnico); Mojca Vene, Franc Zupan in Mojca Papler (Lista za vasi pod Stolom) Tatjana Mulej in Božidar Brudar (SDS), Anton Koselj (SD) in Jurij Dolžan (NSi)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Naziv častni občan: Boštjan Noč

Plaketa občine: Center šolskih in obšolskih dejavnosti – Dnevni center Čopova hiša

Nagrade ob dvajsetletnici samostojne občine: Alenka Cegnar, Božidar Janežič in Anton Koselj

V letu 2018 so v Žirovnici praznovali dvajsetletnico samostojne občine, pripravili prvo praznovanje svetovnega dneva čebel, zaključili gradnjo kanalizacije v naselju Breg ...

»S tem, ko že dvajset let sami odločamo o svoji usodi, razvoju, investicijah in usmeritvah, smo odprli možnost razvoja in napredka. Vse to je vidno, če se le ozremo naokoli. V nasprotnem primeru bi bili le ena od krajevnih skupnosti bivše skupne občine in denarja za projekte bi bilo bistveno manj. Skrbno ravnanje z okoljem, v katerem živimo, in razvoj, ki ga vodimo, dolgujemo našim prednikom za naše zanamce. Smo na pravi poti, res pa je, da se da vedno postoriti še kaj več in bolje, in k temu moramo stremeti vsi. Vsem, ki so pripomogli, da smo postali samostojna občina, pa en velik hvala,« je ob dvajsetletnici samostojne občine Žirovnica dejal župan Leopold Pogačar. Leto 2018 je zaznamovala tudi največja prireditev v zgodovini občine, prvo praznovanje svetovnega dneva čebel na Breznici, ki se ga je udeležilo okrog 5500 obiskovalcev. Pri organizaciji je sodelovalo kar 220 prostovoljcev, domačinov, ki so prispevali svoj kamenček v mozaik prireditve, katere častni pokrovitelj je bil predsednik republike Borut Pahor. V sklopu praznovanja je v Dvorani pod Stolom potekala tudi svetovna čebelarška konferenca o globalnih izzivih v čebelarstvu.

Leto 2018 so zaznamovale tudi nekatere investicije. Zaključila se je gradnja kana-

lizacije in ostale infrastrukture na Bregu v vrednosti skoraj 1,5 milijona evrov. Poleg kanalizacije so uredili dve črpališči, meteorno kanalizacijo, obnovili vodovod, obnovili in delno na novo zgradili javno razsvetljavo, zgradili pločnik ob Most do Brega in cesto na novo asfaltirali. To je bila v zadnjem času največja investicija občine, ki so jo krili iz občinskega proračuna. Poleg tega so opravili nekatere manjše investicije, med drugim so zgradili nov mostiček na Rodinah, obnovili oporne zidove starega vodohrana v Rebru v Žirovnici, obnovili oporni most v Mostah pri spomeniku talcem.

Na področju urejanja prostora so v letu 2018 potekali postopki sprejemanja sprememb občinskega prostorskega načrta (dokončno naj bi bile sprejete v začetku leta 2019), nadaljevali so se postopki za začetek gradnje zahodne obvoznice mimo Vrbe in rekonstrukcijo regionalne ceste skozi Žirovnico.

Razveseljiv je tudi napredek na področju turizma, samo v avgustu so v občini naštel več kot štiri tisoč nočitev, 32 sobodajalcev pa ponuja že 320 ležišč. Pridobitev na področju turizma je tudi obnovljen Janšev čebelnjak, ki so ga odprli v maju. V letu 2018 je bila sprejeta tudi odločitev, da projekt Čebelji park Breznica preložijo v prihodnost.

Svetovni dan čebel na Breznici

Slovesnost ob dvajsetletnici samostojne občine

Občina Tržič

V občini Tržič znamo držati skupaj.

Letošnje leto je močno zaznamovalo življenja naših občank in občanov. Silovito neurje nepredvidljivih razsežnosti je konec oktobra odrezalo od sveta vasi od Čadovelj do Jelendola. Poškodovani so bili številni mostovi, uničeni kilometri cest, družini je odneslo hišo, škode je za več kot deset milijonov evrov, sanacija bo potekala več let. Znali smo stopiti skupaj, pomagati drug drugemu v težkih trenutkih in vrniti upanja na obraze domačinov, ki so v poplavih utrpeli škodo. Prostovoljni gasilci iz vseh tržiških društev, člani Civilne zaščite in številni prostovoljci so opravili izjemno delo.

V občini Tržič skrbimo za varnost. Po treh letih zahtevnega usklajevanja in načrtovanja skupaj z državo kot glavnim investitorjem smo v prvi polovici letošnjega leta dokončali krožišče Deteljica v naši največji krajevni skupnosti Bistrica pri Tržiču. Promet na tem delu je odslej bolj pretočen, udeleženci v prometu, še zlasti pešci in kolesarji, pa varnejši.

Eno najbolj varnih krožnih križišč z urejenimi prehodi in površinami za pešce, s pločniki s sodobnimi napravami za umirjanje prometa in prometno signalizacijo nastaja pri Sokolnici. Prenovljeno krožišče bo izboljšalo dostop do nekdanjega kompleksa tovarne Peko in s tem novim investitorjem olajšalo pogoje za njihovo delo. V drugi fazi projekta Krožišče Sokolnica smo že začeli obnovo mostu, v naslednjem letu nadaljujemo z urejanjem dostopne ceste v kompleks BPT, kjer se odpirajo možnosti za nove gospodarske izzive.

Tržiško gospodarstvo dobiva nov zalet. V minulih štirih letih je Občina Tržič za spodbude podjetnikom namenila več kot pol milijona evrov. Tržiška podjetja zaposlujejo, odpirajo se nova podjetja. Brezposelnost upada in je že nižja od slovenskega povprečja. Povečuje se število zaposlenih Tržičanov in tudi delovnih mest v občini Tržič. Občina Tržič je bila po izboru tujih turistov izbrana za najbolj prijazno občino.

Tržič z okolico postaja zanimiva turistična destinacija / Foto: Uroš Švigelj

Število turistov se povečuje, prav tako število ležišč. Na Gorenjski plaži smo v letošnji sezoni pozdravili stotisočega obiskovalca in prejeli priznanje za tretje mesto v akciji Naj kopališče 2018. Zaživelo je naselje glamping hišic nad kopališčem, dobro so obiskane tržiške planine.

V Tržiču, kjer ima kultura globoke korenine, vsako leto povečujemo sredstva zanjo. Glede na število prebivalcev sodi naša občina med gorenjske občine, ki imajo najvišji delež občanov aktivnih v kulturnih društvih.

V nas bije športno srce. Nogometno igrišče v Križah je po osemnajstih letih dočakalo srečen konec. Za zemljišče v izmeri 15 tisoč m² je Občina Tržič plačala okrog pol milijona evrov. Nogometni klub Tržič 2012, ki ima v svojih vrstah skoraj dvesto mladih, pa bo odslej domače tekme lahko spet igral v naši občini.

»Naš pogled in dejanja so umerjeni v prihodnost,« sklene župan Občine Tržič mag. Borut Sajovic.

Župan
mag. Borut Sajovic

Občina Tržič
Trg svobode 18
Tržič

OBČINSKI SVETNIKI:

Slovenska demokratska stranka – Jure Ferjan, Vida Raztresen, Janez Bogataj, Tanja Perčič Poklukar; Ekipa Boruta Sajovica – Ana Peharc, Dušan Bodlaj, Eva Srečnik, Marjan Veternik, Vida Hribar, Nejc Perko, Manca Gašperin, Andraž Žitnik, Mojca Čadež; Lista Up mladih Tržič – Duško Krupljanin; Lista za razvoj športa in kulture – Mladen Novkovič; Pavel Rupar – Enotna lista Tržič – Pavel Rupar, Ajda Mehič; Lista Spremembe za preporod Tržiča – Marko Poljanc; Socialni demokrati – Drago Zadnikar; Zagon – Lista Klemena Belharja – Klemen Belhar, Metka Gaberc, Drago Zalar, Teja Nemeč; DeSuS – Jana Jenko

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Častni občan občine Tržič – Vinko Hlebš, plaketa Občine Tržič – Lado Srečnik in Tržiški muzej, diploma Občine Tržič – Francka Globočnik, Jože Steiner in gasilke Prostovoljnega gasilskega društva Leše, ambasador Občine Tržič – Bojan Balantič, županovo priznanje – Zvonka Pretnar, Primož Studen, Nordijski smučarski klub Tržič, Nina Žumer, Benjamin Štangar, Moški pevski zbor Gorščaki, Metka Kolevski in Janez Meglič

Krožišče Deteljica / Foto: arhiv Občine Tržič

Občina Radovljica

Župan
Ciril Globočnik

Občina Radovljica
Gorenjska cesta 19
Radovljica

OBČINSKI SVETNIKI :

Miran Rems, Monika Ažman, Miroslav Pogačar, Teodora Beton, Vilko Praprotnik, Danijel Kašca in Neža Mezeg (Lista Cirila Globočnika); Mark Toplak, Nevenka Osterc, mag. Andrej Potočnik in Breda Poličar (SDS); Branko Fajfar, Sandra Zadnikar in Izidor Arih (LKS – lista krajevnih skupnosti); Vojka Jesenko, Maksimilijan Kalan (Lista Marjana Šarca); Gorazd Fajfar, Maruša Šolar Čuden (Glas mladih Radovljica); Darko Marolt, Barbara Sitar (Lista za šport in prostovoljstvo); Simon Resman, Tina Mrak (NSi); Nejc Kliček, Mojca Faganel (SD); Mateja Potočnik (Levica)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Častni občan Radovljice je postal skladatelj in zborovodja Egi Gašperšič. Veliko plaketo Občine Radovljica je prejel Janez Pretnar. Domen Škofic, Domen Marinčič in Tomaž Rotar so prejeli plakete Občine Radovljica, Franci Černe, Linhartov oder in Matjaž Arnol pa plakete Antona Tomaža Linharta. Andrej Golčman, Klemen Dolenc, Pavel Potočnik, Nadja Jere, Branka Konc, Klemen Bohinc in Begunjski fantje in dekleta so prejemniki pečatov, Gabrijela Humerca, Gasilsko društvo Glauberg, Društvo upokojencev Kamna Gorica in Peter Ravnihar pa prejemniki medalj Občine Radovljica.

Največji dogodek v občini Radovljica je bilo letos zagotovo odprtje nove knjižnice, ki velja za eno najbolj inovativnih in uspešnih knjižnic v slovenskem prostoru. Bogata turistična bera in visoka kvaliteta bivanja.

Največji dogodek – ne le v letošnjem letu, temveč kar v zadnjem desetletju – je za občino Radovljica zagotovo zaključek gradnje nove knjižnice. Stavba na Vurnikovem trgu je konec aprila vendarle odprla prostore za eno najbolj inovativnih in uspešnih knjižnic v slovenskem prostoru. Skupna površina nove knjižnice brez zunanjih prostorov znaša 2520 kvadratnih metrov v petih etažah; občina je za gradnjo skupaj z opremo, dokumentacijo in parkirišči namenila le nekaj manj kot pet milijonov evrov.

Pri selitvi knjig iz stare v novo stavbo so pomagali številni prostovoljci, ki so skupaj preselili več kot 120 tisoč enot in tako preložili kar 54 ton različnega knjižničnega gradiva; zadnja knjiga, ki so jo na dan odprtja Radovljičani prenesli iz stare v novo knjižnico, pa je bil Linhartov Matiček se ženi. Da so nad novimi prostori bralci navdušeni, kaže tudi to, da se je, odkar je knjižnica odprta, vanjo včlanilo zelo veliko novih uporabnikov. Med večjimi naložbami v letošnjem letu je tudi energetska obnova radovljiškega vrta, ki je zadnja od večjih naložb v

prostore za predšolsko vzgojo v radovljiški občini. Obnova je obsegala toplotno izolacijo fasade in strehe, zamenjavo stavbnega pohištva, nadomeščanje svetilk z energetske varčnimi in vgradnjo termostatskih ventilov. Nova pridobitev je tudi pokrita terasa za otroke iz oddelkov prve starostne skupine.

Pločnika ob Cesti na Jezerca so se najbolj razveselili uporabniki CUDV Radovljica pa tudi prebivalci tega dela Radovljice in Lancovega ter sprehajalci iz Radovljice in Lesc. Jeseni je občina začela gradnjo prizidka k zdravstvenemu domu Radovljica, ki bo končan prihodnje leto. Občina v projektu sodeluje z Osnovnim zdravstvom Gorenjske, z državo pa bo po rekonstrukciji serpentin na Lancovem sodelovala pri ureditvi treh lokalnih priključkov na to cesto.

Občina je s krajevnimi skupnostmi na področju prometne infrastrukture uredila več krajših odsekov, kot so pešpot od Hlebc do Lesc, cesta od Brezij do meje s tržiško občino, dodatno krajevno parkirišče v Ljubnem, ki se ureja tudi pri šoli v Begunjah, in odseke krajevnih cest do

Iz starih v nove prostore Knjižnice A. T. Linharta so v živi verigi prenesli še zadnjo knjigo.

Vrbenj in Ravnice, v Mošnjah, na Zgornji Dobravi, Brezjah in Zgornjem Otoku.

V Radovljici sta bila obnovljena odseka Gradnikove ceste in Šercerjeve ulice, v zaključni fazi je celovita obnova komunalne infrastrukture v Langusovi ulici. Ob tem je bilo sredi leta v Radovljici in Lescah izvedenih tudi več ukrepov za umiritev motornega prometa ter večjo varnost kolesarjev in pešcev. To omogočajo območja umirjenega prometa, cone 30 ter souporabe voznih pasov. Z uvedbo enosmernih ulic pa so bila brez poseganja na zelenice pridobljena tudi preprotna dodatna parkirna mesta. S tem občina sledi ciljem celostne prometne strategije občine.

Nadaljevala se je sanacija na območju Gradu Kamen, v Kropi je urejen trg pred cerkvijo, v Radovljici je bila urbana oprema mesta dopolnjena s petimi uni-katnimi kroparskimi svetilkami.

Sicer pa je za Radovljico še ena rekordna turistična sezona. Ne le da se vsako leto povečuje število turistov, ki obišejo turistične znamenitosti po vsej občini, iz leta v leto večje je tudi število ponudnikov prenočitvenih kapacitet – še pred petimi leti jih je bilo zgolj 34, zdaj je število naraslo že na 144 – ter programov in aktivnosti, ki jih gostom ponujajo turistični delavci. Obiskovalce v Radovljico vlečejo naravne znamenitosti, urejene sprehajalne in kolesarske poti, veliki dogodki, med njimi tradicionalni spomladanski Festival čokolade ter bogata poletna ponudba glasbenega dogajanja, v kateri izstopa vrhunski festival stare glasbe, in pestro praznično dogajanje v božično-novoletnem obdobju, ter številne manjše prireditve, ki jih s srcem in ogromno prostovoljnega dela pripravljajo lokalna turistična društva in organizacije.

Kvaliteto življenja domačinov dvigujejo dobro delujoče javne ustanove, kot so vrtci, šole, muzeji, knjižnice in ljudska univerza. Zadnja s pestrim naborom z evropskimi sredstvi sofinanciranih programov, namenjenih vsem generacijam in segmentom občanov, vključuje, izobražuje in povezuje iz leta v leto več občanov Radovljice. Vse aktivnejši pri izvajanju dejavnosti je Čebelarški center v Lescah, v katerem je prostore dobila tudi Semenjalnica.

Povezovalna in izobraževalna je tudi vloga izjemno uspešnega projekta Nara-

V projektu Oživimo srce sodelujejo številni občani, tudi najmlajši.

Jeseni je bila zaključena energetska sanacija radovljiškega vrtca.

va nas uči, v okviru katerega deluje učni biodinamični vrt pri Osnovni šoli A. T. Linharta. To jesen so pripravili srečanje ob zaključku že pete vrtnarske sezone in ga povezali z akcijami okoljskega ozaveščanja: Ekopraznikom, tradicionalnim kolesarskim izletom pred dnevom brez avtomobila in predstavitev aktivnosti za zmanjševanje količin odpadkov v okviru projekta Očistimo Slovenijo 2018. Tako so združili prizadevanja za trajnostno mobilnost, zmanjševanje odpadkov, spodbujanje telesne aktivnosti in kakovostne prehrane, kar vse prispeva k ohranjanju zdravja, okolja in narave. Na vrtu so predstavili nov čebelnjak, ki ga je v počastitev prvega svetovnega dneva čebel postavilo Čebelarstvo

društvo Radovljica. Občina je zagotovila sredstva za material, čebelarji pa so čebelnjak postavili s prostovoljnim delom.

In ne nazadnje, življenje v občini bogatijo tudi aktivnosti, povezane v projektu Oživimo srce, v okviru katerega je bila doslej občina v treh letih opremljena z več kot 25 polavtomatskimi defibrilatorji. Izobraženi so bili prvi posredovalci iz vrst gasilcev, gorskih reševalcev, bolničarjev radovljiškega RK in policistov, ki lahko zaradi lokalne organiziranosti na kraj dogodka pridejo še pred ekipo nujne medicinske pomoči. Tečajev prve pomoči in postopkov oživljanja pa se je doslej udeležilo že več kot tisoč laikov.

Občina Naklo

Prejšnji župan
Marko Mravlja

Novi župan
Ivan Meglič

Občina Naklo
Stara cesta 61
Naklo

OBČINSKI SVETNIKI:

Zdravko Cankar, Helena Krامل Nikač in Primož Povše (DeSUS), Drago Goričan in Alenka Benedik (Lista Draga Goričana za razvoj občine Naklo), Marko Mravlja, Andreja Prosen in Albin Golba (SDS), Peter Celar (NSi), Renata Košir, Marjan Babič in Katja Bevk (SLS), Franc Grašič, Jure Renko in Nataša Zaletelj (Lista za moj kraj).

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Zlato plaketo Občine Naklo je prejel Brane Teran, bronasto plaketo Občine Naklo pa Mitja Valentič.

Ena večjih letošnjih investicij v občini Naklo je mladinski športni park. Cestna infrastruktura pa je na novo urejena povsod, kjer so zaključili s komunalnim opremljanjem. Med slovenskimi občinami je po kakovosti življenja občina Naklo na odličnem osmem mestu!

Mladinski športni park je pomembna pridobitev v prvi vrsti za mladino. Prostor, ki je dolgo veljal za neurejenega, je dobil vsebino s progo za kolesarje, plezalnim stolpom, pokritim asfaltiranim igriščem za rolanje, in-line hokej in mali nogomet, pozimi za drsanje ... Investicija je bila ocenjena v kompletu s celotno opremo približno 330 tisoč evrov, od tega je 20.500 evrov zagotovila Fundacija za šport, 1500 evrov pa Rotary klub Tržič Naklo. Uporaba vseh orodij in naprav v športnem parku je brezplačna. Na lokaciji so občani pridobili medgeneracijsko točko, poleg novih pridobitev so v neposredni bližini dom starejših občanov, občina, zdravstveni dom, lekarna, otroško igrišče, vrtec ... V občini je že kar nekaj lepo urejenih krožišč, zadnjega na lokaciji Naklo sever, ki ga krasi občinski grb, so namenu predali letos. Krožišče omogoča lažji dostop na cesto, na urejena parkirišča, površine za pešce in je zelo pomembna pridobitev z vidika zagotavljanja varnosti, ker umirja promet.

Na novo je cestna infrastruktura urejena povsod v občini, kjer so zaključili komunalno opremljanje. Lani so zamenjali tudi 320 svetilk javne razsvetljave na območjih, kjer ni več predvidene gradnje. Od investicij je zaključena Gorenjska cesta v Naklem, vrednost investicije je 273.985,52 evra. Vgrajena je nova kanalizacija, obnovljena in razširjena cesta, za varnost pešcev je zgrajen nov pločnik, javna razsvetljava. Za Glavno cesto do rondoja Pivka v Naklem pa je predvidena vrednost investicije 688.849,02 evra.

Krajevna knjižnica v Naklem je z nadzidavo občinske stavbe pridobila dodatnih 200 kvadratnih metrov novih, sodobnih prostorov; kjer je bila knjižnica do sedaj, bodo sejna soba in dodatne pisarne za občinsko upravo. Predvidena vrednost investicije je 402.038,32 evra. Novembra so se začela vzdrževalna dela v notranjosti Doma krajanov v Podbrezjah, v nadaljevanju so predvidena tudi investicijska dela na fasadi.

Letos je začel veljati novi Odlok o ustanovitvi režijskega obrata, obrat ima za nalogo vzdrževanje občinskih cest, organizacijo zimske službe, urejanje in čiščenje javnih površin, vzdrževanje lokalnih cest, javnih poti, zelenih površin in površin za pešce, skrb za javno športno infrastrukturo, vzdrževanje prostorov v lasti in uporabi občine, plakatiranje in okraševanje naselij ...

Prijazna je Občina Naklo tudi do novorojencev, za vsakega novorojenčka nameni enkratni denarni prispevek v višini 350 evrov. Kultura in šport sta tu doma. Pred sedemdesetimi leti je šest strastnih športnikov ustanovilo društvo za športno rekreacijo in telesno vzgojo Partizan Podbrezje, s čimer so začrtali organizirano športno dejavnost in telesno kulturo v domačem kraju. In še (najmanj) eno obletnico so letos praznovali, štiridesetletnico galerije Graščine Duplje, v kateri se je v tem času zvrstilo kar 135 likovnih in drugih kulturnih dogodkov ...

Mladinski športni park je pomembna pridobitev v prvi vrsti za mladino.

Občina Jezersko

Vrhunec letošnjega dogajanja v občini Jezersko je bila slovesnost ob sprejemu v družino Gorniških vasi (Bergsteigerdörfer). Prvič praznovali novi občinski praznik.

Odločitev o tem je bila že lani sprejeta na zasedanju Alpske konvencije, sprejem Jezerskega kot prvega slovenskega kraja v mednarodno mrežo Gorniških vasi, v katero je bilo doslej vključenih 26 krajev v Avstriji, Bavarski, Italiji in južni Tirolski, pa so uradno proslavili letos v okviru Dneva Alpske konvencije in tudi uradno vstopili v to družino. Skupaj s Planinsko zvezo Slovenije, ki je koordinirala ta projekt, so se na Jezerskem tako zavezali trajnostnemu turizmu. Turizem želijo razvijati na temeljih gorniške tradicije in gorniških dejavnosti, brez velike turistične infrastrukture in s trajnostnim pristopom. Vse to se sklada tudi s cilji razvojne strategije Jezerskega, sprejete leta 2015.

Slovesnega dogodka na Jezerskem so se med drugimi udeležili tudi generalni sekretar Alpske konvencije Markus Reiterer, ministrica za okolje in prostor Irena Majcen, podpredsednik Planinske zveze Nemčije Rudi Erlacher, vodja projekta Gorniške vasi pri Planinski zvezi Avstrije Liliana Dagostin in predsednica Cipre International Katharina Conradin. Župan Jurij Rebolj in predsednik Planinske zveze Slovenije Jože Rován pa sta ob tej priložnosti zavezo k trajnostnemu turizmu potrdila s slovesnim podpisom. Tudi vlagatelj v hotel Planinka Marjan Batagelj napoveduje, da bo ponudba obnovljenega hotela v skladu s trajnostno naravnostjo jezerskega turizma.

Osrednja naložba v občini Jezersko pa je bila rekonstrukcija državne ceste skozi krajevno središče, od Korotana do občine. Najprej so obnovili vodovod in druge napeljave pod cesto, v tla položili tudi kanal za prihodnji toplovod, zatem pa uredili cesto, ob njej pa po eni strani pločnik, dve avtobusni postajališči in prehod za pešce, uredili so tudi dovoze na cesto. Rekonstrukcijo ceste je financirala država, dodatno infrastrukturo pa občina. Zgradili so še parkirišče in kamnito zložbo nasproti občinske stavbe, vhod na občino pa obnovili tako, da je zdaj dostopna tudi gibalno oviranim. Graditi so

začeli tudi zimsko-letni športni park, za katerega imajo odobrena evropska sredstva v okviru projekta regija doživetij. Jezerski podjetniki so ustanovili podjetje, ki bo sodelovalo pri investiranju in upravljanju prihodnjega parka.

Letos se je udeležila tudi ideja o brezplačnem prenosu lastništva nekdanje carinarne na Jezerskem vrhu z države na občino. Za začetek bodo poskrbeli za ohranitev stavbe pred propadom, v prihodnje pa razmišljajo o njeni vsebini za turistične namene. V vrtcu Palček so z ureditvijo dodatnega prostora povečali zmogljivosti za varstvo in vzgojo otrok. Doslej je namreč deloval en sam oddelek, od zdaj sta dva.

Občina je letos prvič praznovala občinski praznik, in sicer 10. septembra v spomin na dan, ko je bila leta 1919 podpisana sanžermenska pogodba o meji z Avstrijo, po kateri je bilo Jezersko priključeno matičnemu narodu.

Zelo odmevna je bila letos na Jezerskem odločitev o spremembi meje med Jezerskim in Kamniško Bistrico: z njo bi občina Kamnik dobila dostop do državne meje in s tem možnost za črpanje evropskih sredstev. Razpisan je bil referendum, ki je takšno spremembo zavrnil.

Prejšnji župan
Jurij Rebolj

Novi župan
Andrej Karničar

Občina Jezersko
Zgornje Jezersko 65
Zgornje Jezersko

OBČINSKI SVETNIKI:

Izidor Parte (Gasilci in skupina volivcev), Dejan Kavaš, David Jovanovski (lista Mladi za Jezersko), Iztok Tonejec, Primož Šenk (lista Jezersko za vse), Metoda Karničar, Primož Muri (Lista za Jezersko)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Častni občan občine Jezersko: Milan Kocjan; zlate plakete: Andrej Karničar, Milan Šenk, Prostovoljno gasilsko društvo Jezersko; priznanji Občine Jezersko: PGD Jezersko, Ekpa prvih posredovalcev

Župan Jurij Rebolj in predsednik Planinske zveze Slovenije Jože Rován sta slovesno podpisala zavezo k trajnostnemu turizmu, ki je glavni cilj Gorniških vasi.

Občina Preddvor

Prejšnji župan
Miran Zadnikar

Novi župan
Rok Roblek

Občina Preddvor
Dvorski trg 10
Preddvor

OBČINSKI SVETNIKI:

Jože Cuderman, Ana Urbanec, Josip Ekar, Darja Delavec, Nejc Bodlaj, Anže Podpeskar (lista Naš Preddvor), Vilko Čimžar, Miran Perko, Primož Bergant (lista Združeni za Preddvor), Miran Zadnikar in Janez Brolih (Povezane lokalne skupnosti)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Velika plaketa Občine Preddvor: Lojze Grašič; mala plaketa: Marjan Gorza (posmrtno); priznanje: Maja Povšnar

V čast svetovnega dneva čebel so v grajskem parku odkrili spomenik Franu Lakmayerju.

V občini Preddvor z gradnjo kanalizacije v zgornjem delu Tupalič nadaljujejo infrastrukturno urejanje naselij. Prvi koraki pri urejanju območja jezera.

Letos so v Preddvoru dokončali drugo fazo gradnje kanalizacije na območju zgornjih Tupalič, s čimer v občini nadaljujejo urejanje infrastrukture po vseh naseljih. Zadnja faza se bo nadaljevala prihodnje leto, ko pričakujejo tudi rekonstrukcijo državne ceste Kranj–Jezerško na tem območju. Zanj je država že zagotovila denar. Občina pa bo morala svoj del finančnih obveznosti ob tej naložbi zagotoviti v proračunu za leto 2019. Po tem delu poteka tudi magistralni vodovod in s solastnikoma, občinama Kranj in Šenčur. Ta cestni odsek zaradi velikih hitrosti velja za nevarnega, bila je tudi že smrtna žrtev, zato so letos na zahtevo krajanov poskrbeli za ukrepe, ki omejujejo hitrost in umirjajo promet. V letu 2019 se bo gradilo novo krožišče pred penzionom Zaplata.

Tudi v drugih naseljih občine so potekala različna dela. V Kokri so največ vlagali v ceste, v Bašlju so urejali brežino potoka Belica, javno razsvetljavo, metorno kanalizacijo na trasi vodovoda proti Mačam in dogradili fekalno kanalizacijo. Za Mače poteka gradnja vodovoda. Sanirali so cesto proti Možjanci, naredili odvodnjavanje in javno razsvetljavo. Letos so energetske sanirali stavbo krajevnega doma v Preddvoru.

Zaradi spodletelega poskusa pridobitve dodatnih zemljišč na območju Vok ne bodo mogli graditi nogometnega centra, zato se je občina letos odločila za gradnjo na novi lokaciji. Z novelo odloka o občinskem prostorskem načrtu je športu namenila zemljišče na Srednji Beli, kjer bo odkupila potrebna zemljišča. V snovanje športnega centra so aktivno vključeni člani Športnega društva Preddvor, skupaj iščejo tudi možnost kandidiranja na razpisih za sofinanciranje.

V Preddvoru si želijo preporoda turizma. Zanj je najprej pomembno, da je dobro urejena infrastruktura, za kar so v občini v precejšnji meri že poskrbeli, za naprej se bodo zavzemali za ureditev lastninskih razmerij ob jezeru Črnava. Pred koncem leta pa je občina v organizaciji Zavoda za turizem Preddvor ob jezeru znova podstavila pomol in privez za čolne.

V občini Preddvor čez leto poteka več prireditev, najbolj intenzivno dogajanje je ob občinskem prazniku, ki ga 1. junija praznujejo v spomin na prvo slovensko pisateljico, pesnico in skladateljico Josipino Urbančič Turnograjsko, ki je živela in ustvarjala na gradu Turn. Letos je ob tej priložnosti v Preddvoru prvič potekal mednarodni simpozij o Josipini Turnograjski, izšel je tudi zbornik z naslovom Kdor dušno živi, ne umrje. Ob občinskem prazniku pa je po skoraj dveh desetletjih znova izšel občinski zbornik. Po prvem iz leta 1999 z naslovom Preddvor v času in prostoru so dobili že drugega, ki nosi naslov Podobe minulih časov in ljudi. In še en velik dogodek je letos zaznamoval (in tudi sklenil) občinsko praznovanje. Potem ko so na pobudo Slovenije Združeni narodi razglasili svetovni dan čebel, so se tudi v Preddvoru poklonili temu dnevu in vidnemu pobudniku čebelarstva Franu Lakmayerju, avtorju priročnika Umno čebelarstvo. Lakmayerju, ki je v Preddvoru služboval kot duhovnik, danes pa se po njem imenuje preddvorsko čebelarsko društvo, so v grajskem parku postavili doprsni kip.

Občina Šenčur

Med ključnimi dosežki Občine Šenčur letos lahko v ospredje postavimo postavitev mostu za pešce in kolesarje nad avtocesto in odprtje čistilne naprave v Trbojah.

Zgodaj spomladi se je v občini Šenčur zgodil spektakularen dogodek: 58 ton težko jekleno konstrukcijo mostu so z dvigalom dvignili nad avtocesto in jo prenesli na pripravljene temelje, tako da zdaj povezuje Šenčur in Voklo oziroma Šenčur povezuje z naselji v južnem delu občine in nadalje proti sosednjim občinam. Okoli 600 tisoč evrov vredno naložbo je občina financirala sama. Pridobitev so odprli ob občinskem prazniku.

V občini sicer za naložbe namenijo več kot polovico proračuna. Tudi letos so veliko vlagali. S tretjo fazo urejanja fekalne kanalizacije v Sajovčevem naselju so na tem območju končali ločen kanalizacijski sistem. V športnem parku, ki bo na podlagi občinskega podrobnega prostorskega načrta deležen obnove, so letos naredili nogometno igrišče z umetno travo. Vlagajo tudi v druge športne objekte v občini. Tako je športni park Rapa na Visokem dobil asfaltirano parkirišče, v športnem parku na Miljah so zamenjali razsvetljava. V Šenčurju so v gozdičku nasproti športnega parka postavili fitness naprave in tako občanom ponudili fitness na prostem. V bližnjem Sajovčevem naselju so dobili otroška igrala. V kulturnem domu na Visokem so obnovili telovadnico.

K Blagneči hiši so na novo zgradili prizidek na mestu, kjer je bilo prej gospodarsko poslopje. V njem bo v prihodnje medgeneracijski center. Glavno stavbo Blagneče hiše pa nameravajo obnoviti natanko po sedanjosti. Letos so na poslovnih vežicah v Šenčurju obnovili streho. Veselijo se tudi novih električnih polnilnic, z dvema letos postavljenima jih je v občini že osem. V Srednji vasi obnavljajo vodovod, koncesionarja pa napeljujeta plin in optično omrežje.

Investicijski cikel so novembra sklenili še z enim velikim projektom. Gradnja čistilne naprave v Trbojah, ki bo čistila odpadne vode iz naselij v južnem delu občine, je uradno odprta, začelo se je poskusno obratovanje. K sofinanciranju je pristo-

pila tudi Mestna občina Kranj, ki namerava na to čistilno napravo speljati kanalizacijo iz naselja Hrastje. Na čistilno napravo je povezan tudi kanal iz Vogelj, kanalizacija iz Trboj in Žerjavke, v prihodnje pa bodo tudi ostala naselja v tem delu občine, tako da bo vse to končano do leta 2022. Skupna vrednost čistilne naprave je 2,7 milijona evrov, dve petini bo k naložbi prispevala sosednja kranjska občina, sicer pa še vedno čakajo na spremembo državne uredbe o aglomeraciji, ki bi jim omogočila črpanje evropskih sredstev. Sicer bi se bili za investicijo pripravljene tudi zadolžiti.

Življenje v občini pa niso samo investicije. Občane družijo tudi različna druga dogajanja. Tako je župnijska cerkev dobila nove orgle, ki so jih blagoslovili in priredili več koncertov. Letos so ponovno oživili Krompirjevo, praznik, posvečen krompirju, ki ga je pred stoletji ukazala saditi cesarica Marija Terezija in ima v Šenčurju domovinsko pravico. Tradicionalno pa se občani vsako leto za dan državnosti družijo ob lipi v Vogljah. Družijo pa se tudi ob različnih obletnicah, tako sta letos okrogla jubileja proslavili dve gasilski društvi v občini – Trboje (90 let) in Šenčur (120 let).

Župan
Ciril Kozjek

Občina Šenčur
Kranjska cesta 11
Šenčur

OBČINSKI SVETNIKI:

Tadej Belehar, Živa Mali, Domen Kern (Mladi za Šenčur), Franci Podjed, Vanja Umnik, Sebastian Mohar, Urška Dolinar (SLS), Valerij Grašič (NSi), Matej Knific (Lista Mateja Knific), Aleš Perič Močnik, Andreja Pintar, Marjan Kristanc, Nuša Bašelj Jagodic (SDS), Simon Kuhar, Slavka Weisseisen, David Štrajhar (Lista VID) in Petar Podkonjak (SD)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Srebrne plakete Občine Šenčur: Martin Kadivec, Janez Stare, Stojan Kostanjevec; bronasto priznanje: Janez Pipan; spominska priznanja: Sebastian Mohorič, Rok Puhar in Irena Žerovnik

Župan Ciril Kozjek, govornik ob odprtju čistilne naprave v Trbojeh

Mestna občina Kranj

Prejšnji župan
Boštjan Trilar

Novi župan
Matjaž Rakovec

MESTNA OBČINA KRANJ

Mestna občina Kranj, Slovenski trg 1, Kranj

OBČINSKI SVETNIKI:

Zoran Stevanović, Lea Bidovec, Neven Polajnar, Lea Zupan, Robert Kranjec in Tanja Graonja Krstev (Lista Zoran za Kranj); Branko Grims, Saša Kristan, Bojan Homan, Andreja Valič Zver, Iztok Jenko in Nataša Jenkole (SDS); Manja Zorko, Janez Černe, Ana Pavlovski, Evstahij Drmota in Nada Mihajlović (SD); Boštjan Trilar, Andreja Kert, Boris Vehovec in Damjana Piškur (Stranka Alenke Bratušek in Več za Kranj Boštjan Trilar); Igor Velov, Nada Sredojevič, Milan Glamotanin in Sandra Gazinkovski (Lista za razvoj Kranja); Robert Nograšek in Nataša Majcen (Lista Marjana Šarca); Irena Dolenc in Albin Traven (NSi); Barbara Gunčar (SLRP); Tomaž Ogris (Povezane lokalne skupnosti); Ana Štromajer (Levica) in Jožef Rozman (DeSUS)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Naziv častnega občana je prejel Andrej Babič, nagrado MO Kranj Viljem Brezar, listini o priznanju Andraž Muljavec in PGD Mavčiče, velike plakete MO Kranj Pihalni orkester MO Kranj, Iztok Škofic in Rastislav Rastko Tepina, veliko Prešernovo plaketo Akademski pevski zbor France Prešeren Kranj, Prešernovi plaketi Rudi Zevnik in Dečve – pevke Folklorne skupine Sava, plaketo MO Kranj pa Andrej Zalokar.

Najpomembnejša letošnja pridobitev v kranjski občini je zagotovo nova telovadnica v Stražišču, ki vrata odpira prav ob koncu leta, prav tako pa se v kratkem začne gradnja nove telovadnice pri Osnovni šoli Staneta Žagarja. Zelo pomembno je tudi izboljšanje energetske učinkovitosti v javnih objektih, več novosti pa je tudi na cestah in parkiriščih. Kranj ima največji elektrificiran sistem za izposojanje koles v državi, staro mestno jedro pa ponuja vrsto dogodkov za druženje.

Potem ko so se lani oktobra s simboličnim podpisom na košarkarsko žogo kranjski župan Boštjan Trilar, direktor Gorenjske gradbene družbe Branko Žiberna, ravnatelj Osnovne šole Stražišče Pavel Srečnik in predsednik Krajevne skupnosti Stražišče Jure Šprajc zavezali h gradnji nove telovadnice v Stražišču, bo telovadnica v kratkem odprla svoja vrata tudi uporabnikom. Nove pridobitve se najbolj veseli okrog 750 šolarjev, ki obiskujejo matično šolo, saj bodo imeli boljše pogoje za pouk športa. Objekt, za katerega so si v Stražišču intenzivno prizadevali več kot dve desetletji, bo v popoldanskem času dobro služil tudi kraju, tako za izvedbo športnih dejavnosti kot drugih prireditev.

Telovadnica je zgrajena z javno-zasebnim partnerstvom, pri čemer je zasebna investitorica Gorenjska gradbena družba telovadnico zgradila ter jo bo 15 let tudi upravljalala in vzdrževala, občina kot javna partnerica pa je zagotovila zemljišče in bo 15 let plačevala uporabnino za

izvajanje šolskega programa. Gre za športni objekt, ki je velik skoraj tisoč kvadratnih metrov. Telovadnica ima tudi tribune in vse potrebne spremljevalne prostore. Zidana stavba je obložena z leseno fasado. Njena investicijska vrednost je 2,25 milijona evrov.

Se pa nove telovadnice ne veselijo le v Stražišču, pač pa jo težko pričakujejo tudi na Osnovni šoli Staneta Žagarja. V novembru je namreč kranjska občina z zasebnim partnerjem podpisala pogodbo za gradnjo telovadnice, večnamenskega prostora in šestih učilnic, gradnjo pa naj bi končali v roku enega leta.

Novosti so veseli tudi na Orehku, kjer imajo pri osnovni šoli od jeseni novo avtobusno obračališče in postajališče, novo obračališče pa je tudi pri Osnovni šoli Matije Čopa.

Energetska učinkovitost

Več šol v občini je tudi v programu celovite energetske sanacije, nekatere so že zaključene, nekatere se izvajajo ali so v

V Stražišču je zgrajena nova, težko pričakovana telovadnica.

V Kranju je največji elektrificiran sistem za izposajo koles v državi.

programu. V sodelovanju s konzorcijem družb Petrol, Domplan in Gorenjske elektrarne so se namreč na občini odločili, da izboljšajo energetske učinkovitost v kar dvaindvajsetih javnih objektih. Prek javno-zasebnega partnerstva so zbrali 6,2 milijona evrov, s čimer bodo prenovili 22 stavb v občinski lasti. Objekti, ki so že ali bodo celovito energetske sanirani, so: občinska stavba v Kranju, Prešernovo gledališče Kranj, OŠ France Prešeren – POŠ Kokrica, OŠ Helene Puhar, OŠ Jakoba Aljaža s športno dvorano, OŠ Matije Čopa, OŠ Simona Jenka – PŠ Trstenik, OŠ Staneta Žagarja, VVZ Janina, VVZ Najdihojca. Objekti, ki bodo delno energetske sanirali, pa so: OŠ Orehek, OŠ Simona Jenka – Primskovo, VVZ Mojca, VVZ Živ Žav, ZZŠK Pokriti olimpijski bazen, OŠ Stražišče – PŠ Žabnica. Energetske upravljanje bodo uvedli v Mestni knjižnici Kranj, gradu Khislstein, OŠ Predoslje, OŠ Simona Jenka – PŠ Goriče, OŠ Mavčiče in OŠ Stražišče – PŠ Besnica. Skupna ogrevana površina objektov, ki so zajeti v projektu, je več kot 68 tisoč kvadratnih metrov.

Novosti za šport in rekreacijo

S koncesijo naj bi v Kranju gradili Regijski večnamenski športno-vadbeni center Kranj, ki je že vrsto let v načrtih, a se gradnja še ni začela. Je pa zato Kranj s prenovno in posodobitvijo v tem letu pridobil sodobno kegljišče, prenova je stala nekaj več kot 55 tisoč evrov. Tako ima Kranj sedaj najsodobnejše kegljišče v Sloveniji, kar je le še dodatna spodbuda že vrsto let odličnim kranjskim kegljarkam in kegljavcem.

Prenovili so tudi nekaj drugih športnih objektov, kranjski športniki, med njimi zlasti rekreativci, pa so se pred letošnjim poletjem razveselili novega asfaltnega grbinastega poligona, ki so ga zgradili v športnem parku v Britofu.

Največji elektrificiran sistem za izposajo koles v državi

Že do sedaj priljubljen sistem KRsko-LESOM je letos poleti postal največji elektrificiran sistem za izposajo koles v Sloveniji. Kolesarski samopostrežni sistem namreč vključuje skupno šestnajst elektrificiranih postaj z 32 električnimi in 49 navadnimi mestnimi kolesi. Vseh izposoj v letošnji sezoni so zabeležili nekaj več kot 28 tisoč. Kot je znano, sistem omogoča 24-urno izposajo koles, največ izposoj pa je v povprečju med 11. in 16. uro. Na kranjski občini napovedujejo, da naj bi se s sofinanciranjem iz sredstev Evropske unije sistem širili tudi v prihodnjem letu, kolesarske postaje pa naj bi pripeljali predvsem v predmestje Kranja in bolj oddaljene soseske.

Prav tako je v Kranju v načrtu širjenje kolesarskih poti, pa tudi nadaljevanje obnovenih del in gradnja pločnikov na različnih cestnih odsekih. Letošnja pomembna pridobitev je preplastitev granitnih kock z asfaltom na odseku od krožišča Beksl do križišča s Kidričevo cesto, te dni pa se zaključuje tudi širitev parkirišča na Hujah.

Krožišče z obeležjem novih tehnologij

Eden izmed najbolj odmevnih dogodkov v Kranju je bila letos postavitve novega krožišča pri sodišču, kjer stoji prvo obe-

ležje, posvečeno tehnologiji veriženja podatkovnih blokov oziroma blockchainu. Obeležje na krožišču sestavljata tri tone težak sedemmetrski kovinski obod in znak za bitcoin, ki je po zamislih Selmana Čorovića ter društva Krarh nastal v delavnici Aleksandra Frančeškina. Obeležje je izdelano iz kortena, materiala, ki je odporen proti korozivnim učinkom dežja, snega, ledu, megle in drugim meteorološkimi razmeram in bo tudi skozi čas ohranil rjast videz ter ne bo zahteval posebnega vzdrževanja. Ta material je v Kranju na objektu Globus že uporabil priznani slovenski arhitekt Edo Ravnikar.

Novi dogodki vabijo v stari Kranj

Problematike oživljanja mestnega središča, ki je prisotna marsikje po Sloveniji in tudi drugje po Evropi, so se na kranjski mestni upravi lotili tako, da so pripravili različne projekte, ki naj bi v stari Kranj tudi med tednom privabili čim več domačinov in prebivalcev iz okoliških krajev, seveda pa je živahnije mesto privlačnejše tudi za turiste. Najprej so središče mesta ob torkih, ko je za to primerno vreme, oživili s projektom S Krančkom v mestu. Ta projekt v staro mestno jedro privablja predvsem otroke in mladostnike pa tudi družine.

Marca so nato obiskovalce v središču mesta začeli privabljati s projektom Četrčki ob vodnjaku. Ob četrčkih namreč pripravljajo ekološko kulinarično ponudbo ter zabavo in druženje ob vodnjaku. Sledile so tako imenovanje Srede brez evra, ko ponujajo brezplačni napitek za obiskovalce v mestnih kavarnah, lokalih, barih in gostilnah. Brezplačni vrednostni kupon si namreč obiskovalci mestnega jedra lahko zagotovijo ob torkih in četrčkih na stojnicah mestne uprave. Aprila so mesto poživili še z enim projektom, ki so ga poimenovali Srečni petek. V okviru projekta namreč obiskovalci mestnega jedra za opravljen nakup nad deset evrov prejmejo kodo, ki jo s kratkim sporočilom (SMS) pošljejo na vnaprej določeno in na kuponu objavljeno številko. Z opravljenim nakupom in poslano kodo sodelujejo v nagradni igri Srečni petek. Vsak teden namreč izžrebajo dvajset prejetih kod, ki prinašajo praktične nagrade. Zadnji projekt pa so Ponedeljkovi nakupi, kjer vam za vsak nakup nad 10 evrov ponudijo trajnostno brezplačno vrečko.

Občina Škofja Loka

Prejšnji župan
Miha Ješe

Novi župan
Tine Radinja

Občina Škofja Loka
Mestni trg 15
Škofja Loka

OBČINSKI SVETNIKI:

Miha Peternel, Veronika Hartman, Lovro Štanta, Melita Rebič, Igor Drakulič, Borjana Varja Koželj, Marko Murn, Miha Ješe, Lea Leona Mlakar (Lista Miha Ješe in prijatelji Loke), Roman Hartman, Jelka Dagarin, Igor Sadar, Gregor Hostnik, Maja Cankar, Robert Strah, Katarina Bertonec Megušar, Aleš Habjan (vsi SDS), Rolando Krajnik, Zorica Škorc, Andrej Štremfelj, Jožica Vavpotič Srakar (Komunalno ekološka lista), Ciril Peternel, Žiga Nastran (NSi), Valentin Jesenovec, Tomaž Paulus (SLS), Martin Trampuš, Zdenka Šušteršič (Levica), Mirjam Jan Blažič (SD)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Častna občanka: dr. Jožica Rejec; zlati grb občine: Vrtec Škofja Loka; srebrna grba: Tomaž Jenko, Župnijska karitas Škofja Loka; bronasta grba: Alenka Florenin, Marija Krajnik; županova priznanja: Rupert Widmann, Jan Jelšik, Jeff Albrechts, Boris Čajič, Martin Pivk, Irena Malovrh, Univerza za tretje življenjsko obdobje Škofja Loka

Letošnjo jesen so na območju nekdanje škofjeloške vojašnice začeli graditi vrtec Kamnitnik, pozno jeseni pa končali zahtevno obnovo Loškega gradu. Za obe naložbi so dobili skoraj dva milijona evrov nepovratnih sredstev.

Leto se je v občini Škofja Loka dobro začelo, saj je bil na Loškem gradu podpisan dogovor o načrtovanju in povezovanju kolesarskih poti med ministrstvom za infrastrukturo in občinami na porečju reke Sore. Podpisnice dogovora so bile občine Gorenja vas - Poljane, Kranj, Medvode, Škofja Loka, Železniki in Žiri. Ob koncu leta potekajo pogovori o umestitvi teh poti, prve kilometre pričakujejo prihodnje leto.

Dober začetek je bilo tudi odprtje novih ambulant v zdravstvenem domu v Škofji Loki, kjer se borijo s prostorsko in kadrovske stisko. Z Osnovnim zdravstvom Gorenjske občina še išče rešitve, dolgoročno pa bo prostorske zadrege odpravila gradnja zdravstvenega centra v naslednjih letih, za katerega so zdaj pripravili analizo SWOT za izbiro najustreznejše lokacije. Gradnja prve faze je predvidena leta 2021.

Vrtec za tristo otrok

Letos in prihodnje leto bo znaten del občinskega proračuna namenjen gradnji

vrta Kamnitnik. Naložba je vredna sedem milijonov evrov, zanjo so pridobili poldrugi milijon evrov nepovratnih sredstev, največ od Eko sklada, saj bo stavba skoraj ničenergijska. Vrtec na območju nekdanje vojašnice na površini deset tisoč kvadratnih metrov gradi jese niško podjetje Kovinar – Gradnje ST, d. o. o., v partnerstvu z ribniškim podjetjem Riko. Imel bo 18 oddelkov (tudi dva razvojna), ki bodo lahko sprejeli več kot tristo otrok. V stavbi bo tudi kuhinja, zunanje površine, dostopne z obeh etaž vrtca, pa bodo namenjene igriščem. Po pogodbi z izvajalcema bo vrtec zgrajen v 14 mesecih.

Zaradi gradnje vrtca so na severnem delu nekdanje vojašnice porušili stare objekte, med njimi mačje zavetišče, ki je našlo mesto v hiši v Puštalu; stavbe, v katerih so imela sedež nekatera društva, in bivalni zabojnik za brezdomce. Za slednje do našli nova bivališča, „brezdomska“ društva pa so se ali se še bodo preselila v stavbo nekdanje komande. V kletnih prostorih se je že namestilo Strel-

Pod Kamnitnikom gradijo nov vrtec

Med obnovo strehe Loškega gradu

Zabavna rekreacija na grbinastem poligonu

sko društvo Škofja Loka, ki je nove prostore ob svoji 70-letnici pred koncem leta že slovesno odprlo. Nekdanjo komando bodo v naslednjih letih namenili meddruštvenemu in medgeneracijskemu centru.

Na območju vojašnice so poleti odprli grbinasti poligon (pump track), na katerem se lahko rekreirajo kolesarji, rolkarji, rolarji, vozniki skirojev in ostalih dvo-, tri- ali večkolesnikov. Poligon je nastal ob skejterskem parku, zraven pa bodo kmalu namestili tudi zunanje fitnes naprave, da se bodo lahko v tej »telovadnici v naravi« razgibavali pripadniki vseh generacij.

Pod novo streho

Drugi večji naložbeni zalogaj, za katerega so prav tako dobili veliko nepovratnega denarja, pa je bila okoli pol milijona evrov vredna obnova strehe Loškega gradu. Novembra so jo s prireditvijo simbolično predali namenu. Obnovljeno ostrešje z novo kritino ne bo le učinkovito ščitilo gradu, pač pa mu je dalo tudi nove podstrešne prostore, ki jih bodo namenili dejavnostim muzeja.

V občini to leto z merilniki kakovosti zraka in hrupa skrbno spremljajo te vrednosti v okolju. Postavili so jih na petih lokacijah v Škofji Loki in okolici.

Škofjeloški pasijon znan doma in na tujem

Še nekateri objekti so bili novi v tem letu. V Thalerjevi hiši na Mestnem trgu 42 so odprli pasijonsko sobo, osrednji

informativsko-predstavitveni prostor Škofjeloškega pasijona in začetno točko lani vpeljane digitalizirane Romualdove poti. Prostor si pasijon deli s Turističnim društvom Škofja Loka. V pasijonski sobi na stenah najdemo podpise udeležencev dosedanjih uprizoritev Škofjeloškega pasijona v letih 1999, 2000, 2009 in 2015. Naslednja uprizoritev bo leta 2021, že zdaj pa zanjo potekajo različne promocijske aktivnosti. Tako so letos z enim od prizorov gostovali na Hrvaškem v Mariji Bistrici, dober glas širijo prek evropskega združenja Europassion (letna konferenca tega združenja bo leta 2020 prav v Škofji Loki), letos so navezali tudi stike s sredozemskim združenjem pasijonskih poti. Pasijon promovirajo med pobratenimi mesti in prek združenja evropskih mest Douzelage, v domovini pa bodo med drugim slovenskim šolam ponudili, da v svoje programe vključijo obisk Romualdove poti.

Iz mesta na podeželje

Z urejanjem cest in ostale infrastrukture so se z urbanega dela občine preselili na podeželje. Podviga, kakršno je bilo pred tremi leti odprtje zgrajene južne škofjeloške obvoznice s predorom pod Stenom, še dolgo ne bodo mogli ponoviti. So pa letos sprejeli prostorski načrt za severno obvoznico in traso tudi že zakoličili. Končali pa so še eno zgodbo z dolgo brado in sprejeli občinski podrobni prostorski načrt za območje Livada Žovšče, kjer želijo občani graditi 65 stanovanjskih hiš.

Kakšno desetletje je zamujala tudi gradnja kanalizacije in vodovoda na Ljubljanski cesti, česar so se lotili pred koncem leta.

Prijazni prostovoljcem, pešcem, mladim ... in starejšim

Od komunalnih naložb pa k mehkejšim temam. Letošnjo pomlad, ko so Združeni narodi na pobudo Slovenije razglasili svetovni dan čebel, so se temu škofjeloški čebelarji pridružili z odprtjem Poti kranjske sivke pri čebelarškem domu v Brodeh. Loške čebelarje smo videli tudi v oddaji gruzijske televizije, ki je v Sloveniji snemala posebno oddajo. Na Spodnjem trgu pa so letos odprli Kreativnice, nov prostor ustvarjalnosti, kjer loške mojstrice oblikovanja tekstila sodobnost povezujejo z industrijsko tradicijo.

Škofja Loka je občina, ki je prejela že vrsto nazivov, od zlatega kamna za razvojno prodornost do naslova prostovoljstvu prijazna občina, prijazna je tudi pešcem in mladim. S programom, ki ga snujejo za kakovostno staranje, bo prijazna tudi starejšim. Program je pred koncem leta pripravljen za obravnavo v novem občinskem svetu, predvideva pa, da bodo občinski aktivni del lokalnega okolja, da jim bodo dostopne različne storitve, da bodo medgeneracijsko (so) delovali in (so)bivali ter da bodo vključeni v digitalno družbo. Slednje bodo lahko dosegli z boljšo e-pismenostjo. Tej temi je bila spomladi namenjena konferenca o e-opismenjevanju.

Občina Gorenja vas - Poljane

Župan
Milan Čadež

Občina
Gorenja vas - Poljane
Poljanska cesta 87
Gorenja vas

OBČINSKI SVETNIKI:

Anton Debeljak, Irena Tavčar, Ciril Alič, Stanko Bajt, Marija Guzelj, Žan Mahnič in Marija Prosen (SDS), Uroš Čadež, Polona Mlinar Biček in Martin Oblak (Barbara Radič in skupina volivcev), Janez Hrovat, Mirjana Možina in Stanislav Bizovičar (NSi), Peter Peternel in Zvonko Dolinar (SLS), Roman Kokalj (DeSUS), Jurij Krvina (SD)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Plaketa občine: Osnovna šola Poljane; priznanja občine: Filip Dolinar, iniciativa na skupina Turističnega društva Slajka Hotavljje, Javorski pevci, Lovska družina Sovodenj in Prostovoljno gasilsko društvo Lučine, priznanji župana: Matej Ržek in Nika Križnar

V Občini Gorenja vas - Poljane je letošnje leto najbolj zaznamovalo dogajanje v zvezi s Smučarsko-turističnim centrom Stari vrh, ki se mu je po več letih agonije vendarle uspelo izviti iz primeža dolgov, kar je omogočilo nadaljnji razvoj smučišča.

Končuje pa se tudi gradnja skoraj štiri milijone evrov vredne nove športne dvorane, zunanega igrišča s pripadajočimi parkirišči in nove kotlovnice ob Osnovni šoli Ivana Tavčarja v Gorenji vasi, ki pomeni veliko pridobitev predvsem za tamkajšnje šolarje. Program športa bodo namreč po novem izvajali v sodobnem energetsko varčnem športnem objektu s kar 1800 kvadratnimi metri uporabne površine, ki jo bo mogoče pregraditi na tri ločene igralne površine.

Upravna enota Škofja Loka je konec septembra občini ter ministrstvu za okolje in prostor že izdala gradbeno dovoljenje za izvedbo protipoplavnih ukrepov na območju Poljan. Ukrepi za povečanje poplavne varnosti Poljan obsegajo regulacijo s premestitvijo struge Sore pri Hotovlji v njen prvotni tok in ureditev sotočja s Hotoveljščico, znižanje in razširitev poplavne ravnice za kontroliran razliv in preprečitev zaježitve otekanja poplavnih voda, poglobitev struge pritoka Ločivnica z ureditvijo sotočja in iztoka v Poljansko Soro ter ureditev poplavno varnejših in bolj pretočnih premostitev. Na mestu sedanjega semaforiziranega križišča v Poljanah pa bodo uredili krožno križišče.

S predstavniki republiške direkcije za infrastrukturo so na občini septembra podpisali tudi sporazum o sofinanciranju rekonstrukcije regionalne ceste Trebija-Sovodenj. Obnavljali bodo dvokilometrski odsek od Fužin do Hobovš in štiristometrski odsek regionalne ceste mimo podjetja Lesgal na Sovodnju, kjer bodo po novem dobili tudi pločnik in javno razsvetljava. Vrednost projekta po oceni znaša dobrih devet milijonov evrov. Projekt rekonstrukcije ceste proti Sovodnju obsega izgradnjo obsežnih novih podpornih zidov ter zavarovanje zgornje brežine z zaščitnimi mrežami, sidri in opornimi zidovi. Na Fužinah so predvideli še ureditev avtobusnega postajališča.

Že v prvi polovici leta so se razveselili uredbe o koncesiji za rabo termalne vode za ogrevanje in potrebe kopališča v Kopačnici, kar je bila še zadnja ovira na poti za pridobitev gradbenega dovoljenja. Zasebni investitor, družba IJP z Ljubnega ob Savinji, namreč na tem mestu načrtuje gradnjo novih bazenov in manjših glamping hišk.

V nove poslovne prostore v industrijski coni Dobje se je v začetku leta preselilo podjetje Polycom. Moderno, energetsko učinkovito in okolju prijazno „pametno“ stavbo so zgradili v pičlih desetih mesecih, naložba pa je bila vredna dvanajst milijonov evrov.

Letos je minilo sto petdeset let od rojstva in osemdeset let od smrti Franje Tavčar, ki se je v zgodovino zapisala ne le kot soproga Ivana Tavčarja, temveč kot ena izmed vplivnejših žensk svojega časa. Ob teh obletnicah so se Franje Tavčar spomnili na kulturnem večeru v dvorcu Visoko, saj je velik pečat pustila tudi v Poljanski dolini kot visoška gospa. V kulturnem domu v Poljanah pa so konec junija pripravili osrednjo prireditev ob stopetdeseti obletnici rojstva poljanskega rojaka, filozofa, teologa in duhovnika Aleša Ušeničnika.

V Gorenji vasi se končuje gradnja skoraj štiri milijone evrov vredne nove športne dvorane.

Občina Žiri

V Občini Žiri so letos zasadili lopato za največji projekt v zgodovini občine, gradnjo dobrih osem milijonov evrov vredne športne dvorane in povezovalnega dela s tamkajšnjo osnovno šolo. Po pričakovanjih bo dvorana prve uporabnike lahko sprejela sredi leta 2020.

Del tega projekta je predstavljala tudi prenova atletskega stadiona ob šoli, ki so ga slovesno odprli v maju. Obnova je bila skupaj z ostalimi deli vredna okoli pol milijona evrov. Ob tem so namreč uredili še kanalizacijo in vodovod ter izboljšali poplavno varnost za območje šole in bližnjega naselja Polje.

V avgustu so se tudi v Žireh nadvse razveselili koncesije ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti za institucionalno varstvo starejših, s čimer je občina projekt gradnje Medgeneracijskega središča Žiri uspešno pripeljala do izvedbe. Projekt med drugim predvideva 56 postelj za starejše, pod eno streho pa bo združil še dnevno varstvo, paliativno oskrbo, nego na domu in koordinacijo drugih aktivnosti za starejše.

Republiška direkcija za infrastrukturo je avgusta začela obnavljati cesto skozi naselje Selo, ob kateri so zgradili tudi težko pričakovane pločnike, ki jih doslej ni bilo. Sočasno bo obnovljen še most čez potok Zabrežnik. Poleg rekonstrukcije dobrih treh kilometrov ceste od Brekovic proti Logatcu je direkcija jeseni začela tudi gradnjo prve faze obvoznice s krožiščem pri cerkvi.

Kako bi bilo videti središče Žirov brez prometa, pa je bilo mogoče spoznati na junijski prireditvi, ki so jo poimenovali Živimo Žiri. Del glavne ceste skozi Žiri so konec tedna zaprli za promet ter središče kraja tako spremenili v prostor srečevanja, druženja in povezovanja. Za živahno dogajanje so poskrbela številna društva, obiskovalcem prireditve pa so ob tem predstavili idejno zasnovo ureditve centra. Ob petdeseti obletnici smrti in 125. obletnici rojstva duhovnika in glasbenika Jerneja Seljaka oziroma dona Kosta so na rojstni hiši v Sovri v septembru odkrili spominsko ploščo. Spominu nanj so posvetili še letošnji Lenčkov večer, v farni cerkvi sv. Martina pa ob koncertu pesmi dona Kosta darovali spominsko

mašo. Spomnili so se tudi treh slikarjev iz rodbine Sedejev: Maksima, Janeza in Pavla z odkritjem spominske plošče na njihovi rojstni hiši, s spominskima ploščama pa so se poklonili tudi slikarjema Jožetu Peternelju Mausarju in Konradu Peternelju Slovincu.

Pod sloganom 70 let tradicije in inovativnosti so konec avgusta zaznamovali okrogli jubilej žirovskega podjetja M Sora. Prvotna zadruga je v minulih letih zrastle v trdno, poslovno uspešno podjetje z 220 zaposlenimi in 30 milijoni evrov letnega prometa. Danes poleg osnovne dejavnosti odkupa in prodaje živine, mleka in mesa ter nabave reprodukcijskega materiala za kmetijstvo razvija še splošno trgovsko dejavnost in je tako postala prvi in največji trgovec v kraju; razvijajo še mizarsko dejavnost in so vodilni ponudnik materialov za proizvodnjo oken. V sklopu Slovenskih klekljarskih dni v Žireh pa so s prireditvijo v nekdanjem sokolskem domu, zdaj dvorani Partizan, zaznamovali tudi stodesetletnico tega doma, ki velja za najstarejši sokolski dom, ki so ga zgradili na slovenskem podeželju.

Letos so začeli graditi dobrih osem milijonov evrov vredno športno dvorano in povezovalni del s tamkajšnjo osnovno šolo.

Župan
Janez Žakelj

Občina Žiri
Loška cesta 1
Žiri

OBČINSKI SVETNIKI:

Matej Gregurovič, Vesna Kranjc, Drago Kramperšek, Ida Filipič Pečelin, Mitja Kozamernik in Maja Justin Jerman (Neodvisna lista za napredek Žirov), Andrej Poljanšek, Bernarda Lukančič in Peter Podobnik (SDS), Janez Žakelj, Mateja Velkavrh in Sašo Pečelin (NSi), Martin Oblak (SLS), Jože Petrovčič (DESUS) in Božidar Cankar (SD)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Naziv častni občan so podelili Bojanu Starmanu, priznanje občine sta prejela Oton Žakelj in Andraž Jereb, županovo priznanje pa Zlatko Padovac.

Občina Železniki

Župan
Anton Luznar

Občina Železniki
Češnjica 48
Železniki

OBČINSKI SVETNIKI:

Matej Šubic, Tomaž Weiffenbach, Julijana Prevc, Aleš Bertonec, Alenka Lotrič, Jurij Demšar, Primož Pintar in Božo Prezelj (SLS), Tomaž Demšar, Miran Šturm, Anita Gaser in Branka Krek Petrina (SDS), Franc Tušek in Janez Thaler (NSi), Zora Bonča in Jože Prezl (SD) ter Blaž Vrhunc (Levica)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Častna občanka je postala dr. Jožica Rejec, plaketi občine so podelili Marjanu Žitniku in Jožetu Prezlu. Priznanja za življenjsko delo prostovoljcev so prejeli Miran Benedičič, Janez Primožič in Valentin Kejžar, priznanji za aktivno delovanje društev pa Turistično društvo Davča in Športno-kinološko društvo Železniki.

Največja letošnja investicija v Železnikih je bila ureditev Poslovne cone Alples. Zgradili so tudi komunalno infrastrukturo v Dašnici, sanirali dva večja plazova, urejali dodatne prostore za vrtec in dočakali začetek pridobivanja zemljišč za težko pričakovano poplavno varnost.

Občina Železniki je v okviru investicije v Poslovno cono Alples obnovila več odsekov vodovoda v skupni dolžini petsto metrov in na uvozu na regionalno cesto preuredila slabo pregledno križišče in obnovila komunalno infrastrukturo. Za 477 tisoč evrov vredno investicijo je pri gospodarskem ministrstvu pridobila 368 tisoč evrov nepovratnih sredstev. V naselju Dašnica so uredili komunalno infrastrukturo, kar je stalo blizu 230 tisoč evrov. Dokončali so fekalno kanalizacijo na Studenem in zgradili odsek pločnika ob regionalni cesti v Dolenji vasi.

V okviru investicij v občinske ceste so obnovili tudi dva daljša odseka: 800 metrov ceste Tajnetova žaga–Potok in dober kilometer ceste Podlonk–Prtoč, kar je skupaj stalo 340 tisoč evrov. Na cesti proti Prtočju so sanirali tudi zemeljski plaz na ovinku, imenovanem Pavlinova rida. Za 144 tisoč evrov vredno sanacijo je 108 tisoč evrov prispevalo okoljsko ministrstvo. Moči so združili tudi pri plazu na cesti proti Podlonku nad Športnim parkom Dašnica, saj je 216 tisoč evrov vredno sanacijo ministrstvo sofinanciralo s 170 tisoč evri. Blizu 160 tisoč evrov je občina vložila v ureditev Racovnika, kjer so položili še zaključni sloj

asfalta. Lepšo podobo je s sanacijo fasade dobil tudi znameniti plavž v Železnikih. Zaradi prostorske stiske v Vrtcu Železniki je občina za 120 tisoč evrov odkupila sosednjo stanovanjsko hišo in namenila še 85 tisoč evrov za ureditev igralnice in ostalih prostorov v pritličju. Po dobrem desetletju je vendarle pri koncu gradnja regionalne ceste v Sorico, ki jo je financiralo ministrstvo za infrastrukturo. Letos so se lotili še rekonstrukcije križišča v Podroštu ter cestnih odsekov od Podrošta naprej in pod vasjo Sorica. Več kot deset let po hudih poplavah se je začelo premikati tudi pri poplavni varnosti Železnikov. Državna direkcija za vode je začela postopke pridobivanja služnosti in zemljišč za izvedbo protipoplavnih ukrepov v Železnikih, kjer bo sledila še gradnja obvoznice. Na občini upajo, da bodo skladno z napovedmi protipoplavnimi ukrepi vključno z zadrževalnikom pod Sušo izvedeni do leta 2022. Prav tako se veselijo doma starejših v Železnikih. Zgraditi ga namerava tuji investitor, ki je pridobil koncesijo pristojnega ministrstva.

V Železnikih so letos gostili svetovno prvenstvo veteranov v gorskem teku na Ratitovec, ki ga je izpeljalo Atletsko društvo Železniki. Športno društvo Kamikaze je priredilo jubilejno 20. kolesarsko dirko za zlato čipko v Davčo, Anja Prezelj iz Streškega društva Lotrič Železniki pa je uspešno nastopila na olimpijskih igrah mladih v Argentini.

PGD Železniki je praznoval 120-letnico gasilstva, PGD Zali Log pa 80-letnico. V Čipkarski šoli Železniki so sklenili praznovanje 110. obletnice ustanovitve, v Vrtcu Železniki pa so praznovali 50-letnico. Športno-kinološko društvo Železniki je zabeležilo 60-letnico, Turistično društvo (TD) Davča pa 50-letnico. TD Železniki je na velikonočni ponedeljek po dolgih letih obudilo staro šego kovtre šivat.

V Poslovni coni Alples so preuredili slabo pregledno križišče ob uvozu v cono in obnovili več odsekov vodovoda.

Občina Medvode

V občini Medvode se je letos začel največji projekt v njeni zgodovini – kohezija. Po dolgih letih je bil sprejet težko pričakovani Občinski prostorski načrt.

V začetku maja so na območju občine Medvode zabrneli stroji. Začela se je največja investicija doslej – kohezija, projekt Čisto zate – Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja. Gre za največji kohezijski okoljski projekt v Sloveniji v obdobju 2014–2020, v katerega sta poleg Občine Medvode vključeni še Mestna občina Ljubljana in Občina Vodice. V občini Medvode se gradi kanalizacija v aglomeracijah Medvode in Spodnje Pirniče. Hkrati se bo na nekaterih odsekih obnovil javni vodovod, zgradila javna meteorna kanalizacija, plinovod, rekonstruirale se bodo tudi javne poti.

Velik dan je bil 20. junij, ko je bil na seji občinskega sveta sprejet Občinski prostorski načrt. Gre za težko pričakovani dokument, katerega začetki priprave segajo že v leto 2006, torej so nanj čakali več kot desetletje. Med večjimi spremembami namembnosti zemljišč so strateške pobude občine pa tudi pobude podjetij in občanov, ki omogočajo razvoj občine. Občina je uspela z alternativno lokacijo za novogradnjo osnovne šole v Preski, kar bo izziv naslednjega mandata, nova so tudi območja, namenjena poslovnim dejavnostim, ki so v Sori, Mošah, Vašah, Medvodah (Preska) in Zbiljah (Jeprca).

Občina Medvode je letos z javno-zasebnim partnerstvom energetske sanirala OŠ Simona Jenka Smednik, Podružnično osnovno šolo Topol in enoto Ostržek Vrta Medvode. Začel se je projekt urejanja centra Medvod. Ob Medvoški cesti gradijo tržnico, park in večnamensko ploščad. V Sori se bodo razveselili nove Galerije pri tamkajšnjem kulturnem domu, ob OŠ Medvode gradijo športno igrišče. Leto 2018 bo Medvoščanom ostalo v spominu tudi po rušitvi propadajočega Sokolskega doma, markantne zgradbe na klancu ob glavni prometnici skozi Medvode.

Nadaljevalo se je dobro sodelovanje z občinami s Škofjeloškega in tudi sosednjima Šenčurjem in Kranjem. V Medvodah so ponosni na kar nekaj letošnjih nazivov, najbolj na naziva prostovoljstvu prijazno mesto in branju prijazna občina. Številni projekti, ki so že končani, so bili plod ravno velikega sodelovanja občanov, kot je na primer Vaški vrt v Smedniku, kjer so letos praznovali devetstoto obletnico prve omembe Smednika in Hraš, ali pa vaško središče v Trnovcu. Izzivov ne bo zmanjkalo niti v novem mandatu. Med njimi so zaključek vseh odprtih projektov, reševanje prostorskih stisk v osnovnih šolah, gradnja športnih površin pa tudi prostorski razvoj gospodarstva.

Župan
Nejc Smole

Občina Medvode
C. komandanta Staneta 12
Medvode

Letos so energetske sanirali tri javne objekte, tudi Osnovno šolo Simona Jenka Smednik.

OBČINSKI SVETNIKI:

Danica Tršan, Ivo Rep, Cvetka Židan Valjavec, Alojzij Teršan, Nada Prešeren, Uroš Medar, Špela Kolarič, Rok Kogovšek, Marjeta Jamnik, Ana Barle, Ladislav Vidmar, Darinka Verovšek, Dominik Bradeško (vsi Lista Nejca Smoleta), Leon Merjasec, Stanislav Marn (oba SDS), Tomaž Kuralt, Mateja Kuhar Bizjak (oba Nestranskarstva lista za napredek krajev Občine Medvode), Stanislav Ulanec, Ines Iskra (Nestranskarstva lista Sotočje), Ivan Špenko (DeSUS), Dragan Djukić (Zeleni Slovenije), Mirko Javeršek (NSi), Miran Šušteršič (ŠPON – Šport, podjetništvo, okolje, napredek)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Medalje Občine Medvode: Simona Bukovec, Janez Deželak, ekipa ustvarjalcev spomenika kmečkim uporom v Smedniku (Bogdan Jerič, Bojan Kranjc, Helena Rismoondo, Miro Rismoondo, Janez Strojjan), Prostovoljno gasilsko društvo Zgornje Pirniče
Plakete Občine Medvode: Majda Tratar, Janez Meglič, Albin Košir, Iztok Jelen

Občina Vodice

Župan
Aco Franc Šuštar

Občina Vodice
Kopitarjev trg 1
Vodice

OBČINSKI SVETNIKI:

Žiga Janežič, Branko Bogovič, Rudi Kopač, Silva Kralj, Maja Drešar (Lista SRCE Občine Vodice), Luka Rozman, dr. Jože Podgoršek, Margareta Barle, Anton Kosec, Miran Vertačnik (Lista neodvisnih krajanov), Tilen Jeraj, dr. Tomaž Gyergyek, Anton Kokalj, Milan Čebulj (NSi), Jaka Šimnovec (SDS)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Plakete Občine Vodice: alpski smučar Žan Kranjec, Prosvetno društvo Vodice, Kongregacija šolskih sester sv. Frančiška Kristusa Kralja ter skupina prostovoljnih gasilcev, ki je pomagala prizadetim v junijskem neurju v Črnomlju.

Priznanja župana: Luka Lukšič, Hana Kranjec Žagar, Marcela Barle, Majda Šavli in Franc Kosi

V občini Vodice so letos končali dozidavo vrtca Škratek Svit in začeli izgradnjo kanalizacijskega omrežja. Prav slednje pa bo poleg gradnje Kopitarjevega centra in obvoznice mimo Vodice glavni izziv prihodnjega mandata.

Po tem, ko so že leta 2016 zaključili energetska sanacijo šole, ki so jo tudi arhitekturno poenotili, so v Občini Vodice letos pristopili k nadgradnji Vrtca Škratek Svit. Investicijo, vredno 1,4 milijona evrov, so zaključili jeseni, izkupiček pa je petsto kvadratnih metrov novih prostorov ter še dodatnih tristo, ki so jih preuredili v obstoječi zgradbi. Poleg večje kuhinje sta otrokom na voljo dodatna dva oddelka, športna igralnica, novi so prostori za zaposlene, povečali pa so tudi pralnico in pridobili prostore za skladišča in arhiv. Vrtec je bogatejši tudi za zunanje igrišče na novo pridobljenem zemljišču ob zgradbi. Investicijo je financirala Občina, ki je zanj s strani Eko sklada pridobila tudi dvesto tisoč evrov.

Še večji projekt pa trenutno poteka na področju komunalne infrastrukture. Občina je že lani prejela odločbo o dodelitvi nepovratnih kohezijskih sredstev za izgradnjo kanalizacije. S strani Evropskega kohezijskega sklada si je zagotovila 3,57 milijona evrov ter dodatnih 630 tisočakov iz državnega proračuna, 1,4 milijona pa bo morala zagotoviti sama. V sklopu velikega kohezijskega projekta Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika

Ljubljansko polje, v katerega sta poleg vodiške vključeni še občini Medvode in Ljubljana, bodo zgradili fekalni kanal od Ljubljane do Vodice ter tri navezovalne kanale do Bukovice in Utika v skupni dolžini devet kilometrov. Na primarne kanale bo priključena že delujoča sanitarna kanalizacija v Vodichah ter novozgrajena v Bukovici, Utiku in delu Kosez. Na zgrajen sistem bo v naslednjih letih mogoče priključevati tudi preostale odseke naselij Vodice, Bukovica, Utik, Polje ter Skaručne in Vojskega. Kohezijski projekt, ki je le v občini Vodice vreden 5,6 milijona evrov, bo zaključen do leta 2020.

Na Občini se zavzemajo za ureditev prometne problematike. Po seriji protestov in ob pritiskih občinske uprave je država le uredila dotrajano cesto skozi naselje Vodice in vzpostavila boljši prometno-varnostni režim. A v občinski upravi se zavedajo, da bo le izgradnja obvoznice mimo naselja Vodice dokončno razrešila nevzdržno prometno problematiko. Po zagotovilih prejšnje vlade naj bi se gradnja začela leta 2020.

Pomemben izziv predstavlja gradnja večnamenskega središča Kopitarjev center, ki bo stal na mestu sedanjega združnega doma. Z optimizacijo projekta so letos povečali površine, namenjene trgovinski dejavnosti, zaradi česar se nadejajo, da bo interes med potencialnimi soinvestitorji večji. Z večmilijonskim projektom bodo poleg živilske trgovine in drugih storitvenih dejavnosti zagotovili upravne, društvene in kulturne prostore, pomembne za kvaliteto življenja v občini. Gradbeno dovoljenje pričakujejo prihodnje leto.

V zadnjih letih so vlagali v vzdrževanje in gradnjo športne infrastrukture, pred kratkim pa je Telekom Slovenije začel izgradnjo optičnega omrežja v osrednjem delu Vodice, v prihodnje pa bodo širokopasovne povezave širili tudi na območju gradnje kanalizacije.

V začetku decembra so v Vodichah tudi uradno odprli prenovljen in povečan Vrtec Škratek Svit.

Občina Mengeš

V Mengšu so pridobili gradbeno dovoljenje za večnamensko športno dvorano, za katero že imajo zagotovljena tudi finančna sredstva. Sadove so obrodili tudi pritiski na državo – gradnja zadnjega, še nedokončanega dela obvoznice se bo začela spomladi.

Občina Mengeš je konec avgusta pridobila gradbeno dovoljenje za večnamensko športno dvorano, s čimer so dobili zeleno luč za začetek gradnje.

Za športno dvorano, na katero Mengšani čakajo že več kot dvajset let, imajo že zagotovljena tudi finančna sredstva. Na posebnem računu imajo deponiranih 1,988 milijona evrov, oktobra pa so dobili povrnjen še zadnji del založenih sredstev, namenjenih za nadgradnjo Centralne čistilne naprave Domžale - Kamnik, in sicer v vrednosti 1,261 milijona evrov, ki jih bodo v celoti namenili financiranju športne dvorane. Skupaj s prostimi sredstvi na računu imajo za gradnjo predvidenih 3,319 milijona evrov, dodatnih devetsto tisoč evrov nepovratnih sredstev pa se s strani Eko sklada nadejajo po zaključeni investiciji.

Najbolj pereča težava Mengšanov ostaja tranzitni promet, ki greni življenje občanov. Poleti se je zapletlo pri nadzornem svetu Darsa, ki je šele po pritiskih občinske uprave in župana Franca Jeriča izdal soglasje za objavo javnega naročila za dokončanje nujno potrebne obvoznice. Mengšani se tako po večletnih obljubah drugo leto končno lahko nadejajo začetka gradnje približno poldrugi kilometer dolge obvozne ceste, ki jih bo odrešila hrupa tovornjakov in drugih vozil.

Leto pa so zaznamovale tudi številne druge pridobitve. Manjše, a za občane nič manj pomembne. Občina je od pomladi bogatejša za novo referenčno ambulanto družinske medicine, ki deluje v prostorih Zdravstvene postaje Mengeš. V ambulanti ponujajo pregled krvne slike za maščobe (holesterol), spirometrijo in krvni sladkor, pogovor o življenjskem slogu, stresu, prehranjevanju, gibanju in nezdravih razvadah.

Jesen pa je v prostorih nekdanje stare Lekarne Mengeš začela delovati civilna zaščita. Uredili so garažo za prikolico, skladišče za shranjevanje opreme ter

večjo sobo za sestanke in izobraževanja ter klicni center. Poleg tega pa je na voljo tudi kuhinja, sanitarije, tuši in pomožna ležišča, ki lahko pomoči nudijo tudi varno zatočišče. Novi prostori omogočajo precej boljšo odzivnost v primeru intervencij.

Poleti so s preplastitvijo in izgradnjo pločnika za pešce zaključili tudi obsežno sanacijo Ropretove ceste, ki so jo že lani komunalno opremili. S tem se je zaključila gradnja komunalnega omrežja v naseljih Mengeš, Topole in Loka. Obnovili so brv pri Kulturnem domu Mengeš in dokončali projekt zamenjave avtobusnih postajališč ter postavitev fitnessov na prostem.

Razveseljiva novica je, da bo kmalu ponovno zaživela stanovanjsko-poslovna soseska Glavni trg, ki je več let samevala kot nasedla naložba propadlega gradbinca MTB v središču Mengša.

Družba Evio, ki sodi v sklop družbe Prva hiša, je namreč na javni dražbi od DUTB odkupila kompletni objekt in začela obnovo kompleksa, v katerem bo med drugim na veliko veselje občanov konec leta zaživel tudi sodoben Mercatorjev supermarket. Ob krožišču obvoznice na severni strani Mengša pa Gorenjska gradbena družba za Petrol gradi novi sodoben bencinski servis, ki bo končan do konca leta.

Prihodnje leto bodo v Mengšu začeli graditi preostanek obvoznice, ob kateri bo družba Petrol že konec tega leta odprla bencinski servis.

Župan
Franc Jerič

Občina Mengeš
Slovenska cesta 30
Mengeš

OBČINSKI SVETNIKI:

Jure Šinkovec, Tina Jamšek, Bogo Ropotar, Mojca Likar, Matjaž Loboda, Urška Mehle, Robert Ručigaj, Tina Štrukelj (Franc Jerič – Lista za Občino Mengeš), Peter Gubanc, Katja Jamšek, Aleš Janežič (Skupaj za mengeško občino – Skupaj zmoremo več), mag. Tomaž Štebe, dr. Urška Koce (Zeleni Slovenije), Matic Slokan (SDS), Rok Burja (NSi) in Franc Hribar (SLS). Občinski svet šteje po novem 16 članov (prej 19).

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Naziv častnega občana Občine Mengeš je prejel Matej Blejec, zlato priznanje Medobčinsko društvo Sožitje, srebrni priznanji Zoran Jagodič in Ludvik Mikola, bronasti pa Alojz Koce in Azem Smajli. Znak občine sta prejela mladinska sekcija Folklorne skupine Svoboda Mengeš ter kolesarja Primož Jeretina in Jure Mehle s spremljevalno ekipo. Trdinovi nagradi sta prejela diplomantka Maja Keržič in dijak Matevž Štepec.

Občina Cerklje na Gorenjskem

Župan
Franc Čebulj

Občina Cerklje na Gorenjskem
Trg Davorina Jenka 13
Cerklje na Gorenjskem

OBČINSKI SVETNIKI:

Andrej Vidmar (Lista za Cerklje), Andrej Kosec, Marija Kropivnik in Miha Zevnik (SDS in SLS – koalicija za razvoj občine Cerklje), Andreja Maček, Andreja Bogataj, Janez Korbar, Stanislava Rozman, Blaž Kaplenik (Lista Franca Čebulja – za razvoj vasi pod Krvavcem), Jure Narobe, Nina Veselinović (Lista Za mlade Občine Cerklje), Luka Štumberger, Polona Kuhar, Luka Jezeršek (TOP Lista občine Cerklje), Jože Ipavec (NSi) in Marko Bolka (Lista za vas)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Veliko plaketo je prejel Jožef Žlebir, malo plaketo Angelca Maček, nagrado Stanko Maček, priznanja Lojzka Mrgole, Brane Jagodic, Marija Marko, Breda Žargaj in Mira Gerkman, spominske plakete pa Silvo Sirc, Frane Kropivnik, Marjan Luskovec ter Grad in Kavarna Strmol. Najvišje priznanje za človekoljubno dejanje je prejela Katja Cukjati.

Iztekajoče se leto je bilo za Občino Cerklje leto velikih investicij in novih pridobitev. Jeseni so začeli gradnjo težko pričakovanega zdravstvenega doma, že januarja so odprli cesto mimo letališča, na komunalnem področju so začeli za skoraj pet milijonov evrov projektov.

Leto se je začelo z odprtjem ceste mimo letališča. Za pet in pol milijonov evrov vredno investicijo je poleg države in upravljavca, letališča Fraporta Slovenija, 163 tisoč evrov prispevala tudi Občina Cerklje. Investicija je že obrodila prve sadove. S predstavitvijo so namreč sprostili zemljišča za gradnjo letališke poslovno-logistične cone. Tako sta večmilijonske projekte že začela Kuehne+Nagel in Cargo-Partner. Od vlaganj podjetij in letališča pa si pospešenega razvoja in novih delovnih mest obetajo tudi v Cerkljah; prav občina Cerklje je po raziskavi častnika Finance znova zasedla prvo mesto med najrazvitejšimi občinami v Sloveniji. Cerklje izstopajo kot gospodarsko najmočnejša občina ter občina, kjer izplačujejo najvišje neto plače, visoko se uvrščajo tudi po nizki brezposelnosti, ki znaša 4,3 odstotka.

Začetek gradnje zdravstvenega doma in športnega igrišča

Po raziskavi občani poudarjajo tudi lepo naravo, čisto okolje in visoko kvaliteto življenja v občini. Ta se utegne kmalu še izboljšati, saj so novembra začeli skoraj

dva milijona evrov vredno investicijo v nov zdravstveni dom, ki bo dokončan prihodnje jesen. Občanom bodo v zdravstvenem domu na voljo dve splošni ter ena pediatrična ambulanta z ultrazvokom, fizioterapevt in zobozdravnik ter lekarna. V zdravstvenem domu bo tudi sestrška soba, del mansarde bodo namenili sejni sobi za organizacijo predavanj in seminarjev, del pa občinskemu arhivu. Začetek gradnje je pozdravil tudi Jože Vetrnik, direktor Osnovnega zdravstva Gorenjske, še posebej ker so bile Cerklje poleg Šenčurja edina gorenjska občina brez lastnega zdravstvenega doma. Osnovno zdravstvo Gorenjske bo poskrbelo tudi za opremo doma ter zagotovitev ustreznega kadra.

Boljši pogoji se napovedujejo tudi na športnem področju. V Nogometnem centru Velesovo namreč poteka gradnja pokritega igrišča. Investicija v vrednosti 748 tisoč evrov bo zadovoljila tako člane tamkajšnjega nogometnega kluba kot tudi tiste občane, ki težko najdejo prosti termin za rekreacijo v zasedeni športni dvorani v Cerkljah. Novost bo uporabnikom prinesla igralno površino, pokrito z

Obvozna cesta mimo letališča, ki so jo odprli januarja, je omogočila nadaljnjo širitev letališke poslovne cone.

umetno travo, v dolžini štirideset in širini dvajset metrov, zgradili pa bodo tudi povezovalni hodnik z obstoječim objektom v športnem centru.

Sredstva za gradnjo krvavškega vodovoda

Poletje je prineslo dobro novico za začetek gradnje krvavškega vodovoda. Med projekti, ki bodo financirani s strani države in EU, je namreč tudi projekt Oskrba s pitno vodo na območju Zgoranje Save – 1. sklop, torej krvavški vodovod, ki velja za medregijski projekt. Kranj, Šenčur in Cerklje spadajo pod gorenjsko regijo, kjer je investicija ocenjena na 8,7 milijona evrov, država in EU pa naj bi prispevali 3,17 milijona evrov. Projekt na območju Vodice in Komende, ki spadata v ljubljansko regijo, je ocenjen na 3,55 milijona evrov, delež financiranja pa naj bi znašal 2,55 milijona evrov. Cerklje sicer prevzemajo 43 odstotkov investicije, Šenčur 16, Komenda in Vodice po 15, Kranj pa 11 odstotkov. »Skupno se bo zgradilo 28 kilometrov vodovoda v petih občinah, ki bo oskrboval približno 33 tisoč ljudi. S tem ko se bo uredil krvavški vodovod, bomo zagotovili bistveno bolj kvaliteten oskrbo s pitno vodo, brez defektov in zastojev,« je pojasnil župan Čebulj.

Skoraj pet milijonov v komunalno infrastrukturo

Občini je z javnimi razpisi uspelo pridobiti izvajalce za gradnjo komunalne infrastrukture. Skupna vrednost investicij v Cerkljah, Dvorjah in Zalogu znaša 4,6 milijona evrov. Dela so spomladi potekala v vasi Dvorje, kjer so s sočasno gradnjo kanalizacije zgradili tudi vodovod. Investicija je znašala 241 tisoč evrov.

Obnovo nadaljujejo po Krvavški cesti do križišča z Barletovo ulico, kjer bodo zgradili tudi pločnik in spremljajočo infrastrukturo. Prihodnje leto bodo nadaljevali po Krvavški cesti, preko Trga Davorina Jenka in Slovenske ceste do križišča s cesto Vašca–Pšenična Polica. Hkrati z gradnjo fekalne kanalizacije bodo obnovili meteorno kanalizacijo ter vodovodno omrežje, saj so obstoječe vodovodne cevi že dotrajane in potrebne zamenjave, hkrati z ostalimi deli pa bodo na trasi zgradili tudi javno razsvetljavo. V dolžini 1,2 kilometra dolge trase oz. obnove bo občina omogočila priklp

Med najtežje pričakovanimi investicijami, ki so jih v Cerkljah začeli letos, je gradnja zdravstvenega doma, ki bo dokončan prihodnjo jesen.

na kanalizacijo nekaj več kot osemdesetim stanovanjskim objektom ter več kot dvajsetim poslovnim. Vrednost celotnega projekta v Cerkljah znaša 2,06 milijona evrov neto, dela je na javnem razpisu dobila Gorenjska gradbena družba skupaj s partnerjem Gratelom.

Novembra so pripravljala dela začeli v Zalogu, kjer gradijo sekundarno kanalizacijsko omrežje, ki ga bodo priključili v že zgrajeno primarno kanalizacijo, hkrati pa bodo zgradili tudi črpališče ter primarno in sekundarno vodovodno omrežje. Kanalizacijsko omrežje v vasi bo omogočalo priklp 105 obstoječih hiš in desetih predvidenih hiš, zgradili pa bodo tudi pločnike, javno razsvetljavo ter drugo pripadajočo komunalno infrastrukturo. Tudi na tem območju bo 2,3 milijona evrov vredno investicijo zgradila Gorenjska gradbena družba s partnerjem Gratelom.

Jeseni pa so v Cerkljah objavili še javni razpis za izbiro izvajalca za izdelavo projektne dokumentacije za izgradnjo kanalizacije v vaseh Ambrož, Stiška vas, Ravne, Apno in Šenturška Gora. Kot pravi župan Franc Čebulj, se gradbenega dovoljenja nadejajo že prihodnje leto, leta 2020 pa bi se gradnja že lahko začela. »Narejene imamo vse ekspertize, pridobiti je treba še nekaj zemljišč, ki so v zasebni lasti. Sicer pa si prizadevamo, da bi čim več tamkajšnjih lastnikov počitniških objektov prepričali, da postanejo naši občani, saj bi na ta način zagotovili potrebno število prebivalcev, da bi bilo območje umeščeno v aglomeracijo, kar pa je pogoj, da bi lahko kan-

didirali za državna ali evropska sredstva,« je še pojasnil cerkljanski župan.

Podor pod Krvavcem

Leto je prineslo tudi nekaj nevšečnosti. Maja je neurje na območju Krvavca sprožilo podor kamenja in peska, ki je za nekaj časa od občinskega središča odrezal prebivalce Štefanje Gore ter zasul območje spodnje postaje kabinske žičnice na Krvavec. Odvažanje materiala in sanacija ceste in postaje žičnice sta trajala več dni. Naravna nesreča se je ponovila ob koncu oktobra, sicer manjšem obsegu. Občinska uprava pritiska na pristojne državne službe, naj pobočje Krvavca čim prej uredijo, sicer se bodo podobni prizori ponavljali tudi v prihodnje, je prepričan cerkljanski župan.

Kulturno dogajanje

Dogajanje je bilo pestro tudi na kulturnem področju v občini. V Cerkljah so letos zabeležili 160. obletnico rojstva rojaka, slovenskega dramskega igralca Ignacija Borštnika ter 180. obletnico rojstva in 120. obletnico smrti učitelja, glasbenika in nekdanjega župana Andreja Vavkna. Spomladi so na krvavškem smučišču praznovali šestdeseto obletnico postavitve žičnice, ki je prve potnike prepeljala 2. avgusta 1958 in tako omogočila razvoj smučanja na tem območju. Jeseni so se župljani in še posebej otroci Marijinega vrtca razveselili odprtja in blagoslova obnovljene župnijske dvorane, ki jo je lani prizadel požar. Poleg občine so s sredstvi in prostovoljnimi delom k obnovi prispevali tudi številni domačini.

Občina Kamnik

Prejšnji podžupan v
začasnem opravljanju
funkcije župana
Igor Žavbi

Novi župan
Matej Slapar

Občina Kamnik
Glavni trg 24
Kamnik

OBČINSKI SVETNIKI:

Igor Žavbi, Ančka Podbevšek, Žan Potočnik, Karla Urh, Marko Šarec, Nives Matjan, mag. Urban Bergant, Alenka Jevšnik in Božidar Pilej (vsi LMŠ), Cvetka Slapnik, dr. Janez Rifel, Tone Iskra, Bogdan Pogačar, Ivanka Učakar in dr. Jernej Markelj (vsi NSi), Duško Papež, Žaklina Zdravkovič, Grega Zorman in Edis Rujovič (vsi LDP), Sandi Uršič, Karmen Kaplja, Robert Prosen in Šemso Mujanovič (vsi LSU), Franci Spruk, Natalija Berlec in Matija Sitar Močnik (vsi SDS), Jože Korošec (SLS), Mojca Škraba (DeSUS) in Anton Tone Smolnikar (LTS)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Zlato priznanje: Čebelarstvo društvo Kamnik, srebrno priznanje: Antonija Golob in Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Kamnik - Komenda, bronasto priznanje: Ivanka Bajde, Ivan Urh in Turistično društvo Gora sv. Miklavž

Občina je letos nadaljevala prenovo središča Kamnika, prenovila preostanek pritličja rojstne hiše Rudolfa Maistra in z različnimi dogodki obudila nekdanji samostan Mekinje.

Letos so gradbeni stroji brneli na več cestah. Občina je prenovila Maistrovo ulico in del Glavnega trga, odsek ceste skozi Podgorje od gostilne pri Slavki do železniškega prehoda, odprli so asfaltirano cesto mimo cerkve sv. Mavricija v Šmarci in parkirišča ob njej. Direkcija RS za infrastrukturo je sanirala pobočje Starega gradu, zaradi česar je bila obvoznica občasno zaprta, lotili pa so se tudi obnove dotrajanih dveh mostov na cesti na Črnivec v Črni. Nadaljevala se je gradnja sekundarne kanalizacije v Tuhinjski dolini in protipoplavni ukrepi v reki Kamniška Bistrica, za katere je država namenila milijon evrov. Občina je prenovila in povečala vodohran Črna. Ob občinskem prazniku je občina odprla preostanek prenovljenega pritličja v Maistrovi rojstni hiši. Spominska soba Rudolfa Maistra se odslej imenuje Rojstna hiša Rudolfa Maistra. V Zdravstvenem domu Kamnik so prenovili prostore urgence in več ambulant ter ustanovili Center za krepitev zdravja. Nadaljevala se je obnova stavbe na Starem gradu, tako da je zdaj prenovljena tudi kuhinja z večnamensko dvorano. Občina je sklenila poravnavo z Meščansko korporacijo Kamnik glede zemljišč na Žalah, ki so v postopku denacionalizacije. Pokopališče bodo zdaj lahko širili, a so morali za približno 21 tisoč kvadratnih metrov plača-

ti tisoč evrov. Občina je ustanovila Javni zavod Mekinjski samostan in s projektom Preobrazba dve leti po prejemu stavbe v dar v nekdanji samostan vrnila življenje. Podjetniški klub Kamnik, ki tesno sodeluje tudi z občino, je ustanovil Zadrugo KIKštarter in odkupili stavbo ob vhodu v nekdanjo smodnišnico. V mestu so svojemu namenu predali še dve polnilni postaji za električna vozila.

Hotel Malograjski dvor je dobil novega lastnika; banka Sberbank ga je kot največji stečajni upnik prodala družbi Sicom hoteli. Na dražbi je bil prodan tudi двореc Katzenberg in zemljišča v severnem delu nekdanje smodnišnice.

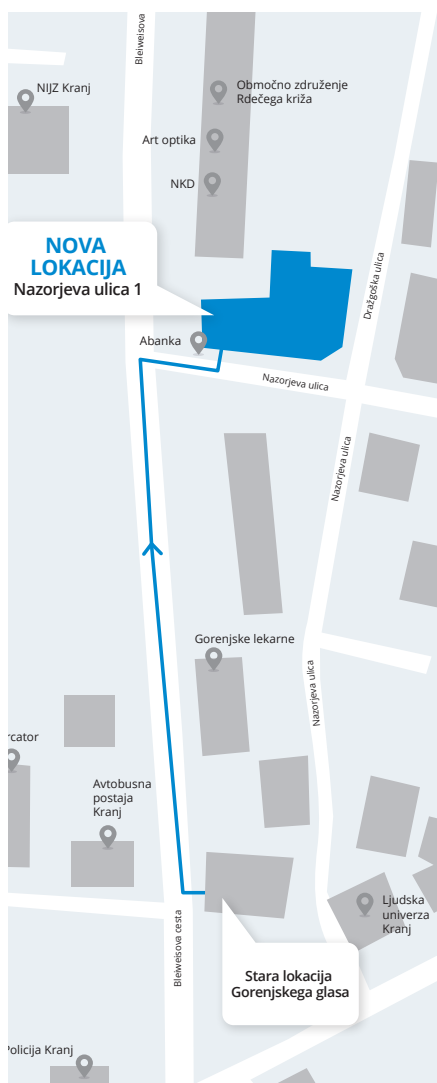
Na tržnici so prenovili stopniščno ploščad in nabavili deset novih pokritih stojnic za prodajo. Rekordni obisk so letos zabeležili na Veliki planini, Kamnik pa je bil konec maja in v začetku junija v znamenju prireditve Igra rož, v okviru katere so organizirali tudi državno tekmovanje v cvetličarstvu. V Knjižnici Franceta Balantiča Kamnik so digitalizirali zbirko starih razglednic. Na Centru za socialno delo Kamnik so odprli demenci prijazno točko.

Mestna godba Kamnik je praznovala 170-letnico godbeništvva in 120. obletnico ustanovitve Mestnega godbenega društva, letos pa je minilo tudi osemdeset let od najdbe mamuta v Nevljah.

Rojstna hiša Rudolfa Maistra

Gorenjski glas v novih prostorih

Sredi oktobra smo se preselili v poslovno hišo na **Nazorjevi ulici 1 v Kranju**, ki se nahaja le križišče proti severu od Bleiweisove ceste 4, kjer smo bili v zadnjih enajstih letih. Še prej smo bili na Zoisovi ulici 1, ki je prav tako oddaljena eno križišče. Selili smo se torej v trikotniku sredi poslovnega središča Kranja.

V poslovno hišo vstopite skozi glavni vhod (ob Abanki), mimo recepcije v dvigalo, ki vas popelje v drugo nadstropje, kjer sta dva vhoda: na levi je uredništvo ter naročniška in malooglasna služba s koticom za naročnike, na desni komerciala in računovodstvo. Pred poslovno hišo je poštni nabiralnik, naročnino lahko plačate tudi na recepciji ob vhodu v poslovno hišo.

Poslovna hiša je odprta vsak delavnik od 8. do 16. ure, ob sredah do 17. ure, ob petkih do 15. ure.

Najbližje parkirišče je pri Sparu nasproti sodišča, kjer je prvo uro parkiranje brezplačno, spotoma lahko kupite še kruh in mleko.

Danica Zavrl Žlebir

Dobili nove poslance in vlado

Letos smo imeli dvakrat volitve: spomladi v državni zbor in novembra lokalne. Na parlamentarnih smo dobili nove poslance, čez čas pa tudi vlado, ki je nj sestavil relativni zmagovalec volitev Janez Janša, pač pa drugouvrščeni Marjan Šarec.

V državni zbor smo volili že osmič po vrsti, tokrat nekoliko prej kot pred štirimi leti, kajti vlada Mira Cerarja je tik pred koncem mandata odstopila, državni zbor je bil razpuščen in začele so se priprave na izvolitev novih devetdesetih poslancev. Za poslanska mesta je kandidiralo več kot 1600 kandidatov. Slovenija je razdeljena na osem volilnih enot in dve posebni enoti, v katerih izvolijo poslanca narodnih skupnosti. Enote imajo približno enako število volivcev, vsaka izmed njih je sestavljena iz 11 volilnih okrajev in v državni zbor prispeva 11 poslancev. Volilna enota (VE) I Kranj obsega enajst volilnih okrajev na Gorenjskem in v soseščini: Jesenice, Radovljica I in II, Kranj I, II in III, Tržič, Škofja

Loka I in II, Kamnik in Idrija. Na Gorenjskem je kandidiralo 23 strank in list s skupaj 215 kandidati.

Zmagovalka volitev stranka SDS

Relativna zmagovalka volitev, ki se jih je letos udeležilo blizu 52 odstotkov volivk in volivcev (na Gorenjskem skoraj 54 odstotkov), je bila stranka SDS Janeza Janše, ki je prejela četrtno vseh glasov volivcev. Sledita ji Lista Marjana Šarca s 13 ter SD in SMC z desetimi odstotki glasov. V državni zbor so se prebile še Levica, NSi, stranka Alenke Bratušek, DeSUS in po nekajletnem premoru tudi Jelinčičeva SNS. Glede na volilni izid je Janševa SDS v parlamentu pridobila 25 sedežev,

Lista Marjana Šarca 13, SD in SMC po deset, Levica devet, NSi sedem, Stranka Alenke Bratušek in DeSUS po pet, Jelinčičeva SNS pa štiri. Ostale stranke so ostale pod štiriodstotnim pragom.

V volilni enoti 1 (Kranj) so bili izvoljeni poslanci: Branko Grims, Marko Pogačnik in Žan Mahnič (SDS), Marjan Šarec, Edvard Paulič, Igor Peček (LMS), Matej Tonin (NSi), Miha Kordiš (Levica), Mateja Udovč (SMC), Samo Bevk (SD) in Franc Kramar (Stranka Alenke Bratušek). Poslanska mesta je ohranilo pet dosedanjih poslancev, šest je novih, a je med njimi „povratnik“ Samo Bevk. Županskemu položaju v Bohinju se je odrekel Franc Kramar in se preselil med poslance. Zanimivo je, da vodi strank

Branko Grims

Marko Pogačnik

Žan Mahnič

Karla Urh

Edvard Paulič

Igor Peček

Mateja Udovč

Matej Tonin

Miha Kordiš

Samo Bevk

Marjan Šarec

Alenka Bratušek

Dejan Prešiček

Boštjan Poklukar

Karl Erjavec

Karl Erjavec in Alenka Bratušek osebno nista bila izvoljena. Od gorenjskih kandidatov, ki so sicer nastopili v drugih volilnih enotah, sta v parlament prišla še Ljudmila Novak (NSi), prejšnja predsednica te stranke, in Luka Mesec (Levica). Namesto Marjana Šarca je poslansko mesto pozneje zasedla članica stranke LMSŠ Karla Urh.

Vlado sestavil Šarec, ne Janša

Čeprav je stranka SDS zmagala na volitvah, pa njenemu prvaku Janezu Janši vlade ni uspelo sestaviti. Takoj po volitvah je sicer izrazil pripravljenost, da se o sestavi vlade pogovarja z vsemi, vsem je tudi poslal povabilo na pogovore. Peterica za SDS najboljše uvrščenih strank (LMSŠ, SMC, SD, Levica in DeSUS) je že takoj odločno odklonila sodelovanje. Priložnost za sestavo vlade se je pokazala Marjanu Šarcu, že pred tem pa je peterica strank začela pogovore o morebitni koaliciji.

In res je bil dva meseca in pol po državnoborskih volitvah sredi avgusta po dolgotrajnih pogajanjih narejen prvi uradni korak k oblikovanju trinajste slovenske vlade. Na izredni seji je državni zbor za novega predsednika vlade izvolil Marjana Šarca. Za mandatarja so ga predlagale in ga nato tudi podprle stranke LMSŠ, SD, SMC, SAB in DeSUS, ki so s

projektno podporo Levice sestavile manjšinsko vlado. V poslanskih skupinah SDS, NSi in SNS Šarčeve kandidature za predsednika vlade niso podprli. Marjan Šarec je zaprisegel kot novi premier in začel sestavljati ministrsko ekipo, ki je bila potrjena na seji državnega zbora sredi septembra. Vlado sestavljajo naslednji ministri: Andrej Bertoncelj (finance), Samo Fakin (zdravstvo), Boštjan Poklukar (notranje zadeve), Jernej Pikalo (izobraževanje), Andreja Katič (pravosodje), Dejan Prešiček (kultura), Zdravko Počivalšek (gospodarstvo), Jure Leben (okolje), Ksenja Klampfer (delo, družina, soci-

alne zadeve), Miro Cerar (zunanje zadeve), Alenka Bratušek (infrastruktura), Marko Bandelli (kohezija), Peter Jožef Česnik (Slovinci po svetu), Karl Erjavec (obramba), Aleksandra Pivec (kmetijstvo), Rudi Medved (uprava). Štirje ministri prihajajo tudi z Gorenjskega: Karl Erjavec, Alenka Bratušek, Boštjan Poklukar in Dejan Prešiček ter seveda prvi med ministri, Kamničan Marjan Šarec.

Že novembra pa je moral prvi minister oditi, in sicer minister Bandelli, namesto njega je Stranka Alenke Bratušek za ministra za kohezijo predlagala Kranjčana Iztoka Puriča.

Foto: Gorazd Kavčič

Letos spomladi smo izvolili nove poslance v državni zbor, sredi septembra pa dobili novo vlado

Franc Kramar

Ljudmila Novak

Luka Mesec

V volilni enoti 1 (Kranj) so bili izvoljeni poslanci: Branko Grims, Marko Pogačnik in Žan Mahnič (SDS), Marjan Šarec, Edvard Paulič, Igor Peček (LMSŠ), Matej Tonin (NSi), Miha Kordiš (Levica), Mateja Udovč (SMC), Samo Bevk (SD) in Franc Kramar (Stranka Alenke Bratušek). Marjana Šarca je na poslanskem mestu nadomestila Karla Urh.

Miha Naglič

Kaj vse nas straši: migranti, temna energija pa še – te ženske!

To besedilo ne prinaša pregleda vsega, kar se je v svetu pomembnega zgodilo v letu 2018. Na začetku je splošna ugotovitev, da svet postaja večpolaren, sledijo tri posebne zadeve: pogled na gibanje #MeToo – Jaz tudi, pogled na strah pred islamom in migranti in naposled še pogled v temne globine veselja ...

Kaj vidimo, če pogledamo na svet kot celoto? Najprej to, da postaja ta svet večpolaren. Od druge svetovne vojne do 1990 je bil bipolaren, razdeljen na kapitalistični in komunistični pol. Potem je kazalo, da ostaja le še en pol – zahodni in pod vodstvom ZDA. V zadnjih letih pa postaja očitno, da Rusija ostaja eden od polov svetovne moči, ob njej se vse bolj uveljavlja Kitajska, ki utegne do sredine 21. stoletja celo prevladati. V senci imenovanih kot bodoča velesila že vstaja Indija. Neumestno je pričakovati, da bi imele te velike države kdaj skupnega vladarja, ki bi jih povezal v enotno svetovno družbo. Ta povezava, ki bo sicer

nujna, če se bo hotel svet izogniti velikim konfliktom, pa ne bo naloga religij, ampak ekonomije in politike. Na gospodarski ravni je že vzpostavljena, omogoča jo globalni trg. Na politični in vojaški ravni jo bo treba dosegati vedno znova s kompromisnimi dogovori. Na duhovni ravni pa bo svet ostal raznolik. Kar je tudi prav in dobro. Unipolarni svet s središčem v ZDA je torej že preteklost. Edina perspektiva večpolarne ureditve je sodelovanje, vse drugo vodi v novo svetovno vojno, ki se je pravzaprav že začela. Izkazuje se vojaško (v lokalnih vojnah, kot je sirska), v aktualni trgovinski in carinski vojni med ZDA in Kitajsko, v

diplomatskih ofenzivah, ki niso zmeraj na očeh javnosti ... Sicer pa je to le moj pogled. Če se motim in je resnica nam vsem bolj prijazna, bom z moto z veseljem priznal.

#MeToo – Jaz tudi

V letu 2018, še zlasti v njegovi prvi polovici, smo pričeli pravi vojni med različnimi pogledi na vprašanja morale v spolnosti. Nekatere ženske moške napadajo, druge jih branijo, ene in druge sodijo med medijske zvezde. Vse skupaj se je začelo oktobra 2017, ko je igralka Rose McGowan javno obtožila mogočnega filmskega producenta Harveyja Weinstejna, da jo je spolno nadlegoval. Nato se je usul cel plaz podobnih razkritij in obtožb. Začel se je pravi lov na čarovnice, tokrat na moške. Svojevrstni finale je to dogajanje doseglo 7. januarja 2018, na podelitvi zlatih globusov 2018, v sklepnem govoru legendarne televizijske voditeljice in človekoljubke Oprah Winfrey, ki je zanj požela stoječe ovacije. »V čast in privilegij mi je, da delim ta večer z vsemi neverjetnimi moškimi in ženskami, ki so me navdihnili in mi bili v izziv. Hkrati pa bi rada opozorila tudi na nenasitno zavzetost, s katero društvo hollywoodskega tujega tiska odkriva resnico, ki nas opozarja, da nismo slepi za korupcijo in nepravilnost, tirane, žrtve, skrivnosti in laži. Tisk zdaj cenim bolj kot kdaj koli prej. Zagotovo vem, da če govorite resnico, je to najmočnejše orožje, ki ga imate. Ponosna sem na vse

Oprah Winfrey (1954) ni le medijska zvezda, je tudi humanitarka: na obisku žrtev orkana Katrina, evakuiranih iz New Orleansa, 9. 9. 2005. / Foto: Wikipedija

Catherine Deneuve (1943), ko je kot Lepotica dneva (1967) moške vznemirjala: zdaj jih brani pred napadi hudih žensk. / Foto: Wikipedija

Kontroverzna moža iz filmskega sveta: režiser Woody Allen in producent Harvey Weinstein (desno) / Foto: Wikipedija

ženske, ki so bile dovolj močne, da so se oglasile in z nami delile svoje osebne zgodbe ... Rada bi izrazila hvaležnost vsem ženskam, ki so prenašale leta zlorab in napadov, ki so, tako kot moja mama, morale hraniti otroke, plačevati račune in slediti svojim sanjam ... / aplavz/ Predolgo ženske niso bile slišane ali se jim ni verjelo, če so si drznile govoriti resnico v brk moči tistih moških. A njihov čas je minil. Njihov čas je minil! Vsa dekleta, ki to gledate, vedite, da je na obzorju nov dan! Ko bo končno prišel, bo to zaradi veliko izrednih žensk, veliko vas je tudi nocoj v tem prostoru, in nekaj fenomenalnih moških, ki se trdo borijo, da bodo postali voditelji in nas bodo ponesli v čas, ko nihče več ne bo nikoli dejal 'tudi jaz' /Me too/ ...« Sledile so stoječe ovacije, nato pa še burni odzivi na družbenih omrežjih.

Mnogi smo se čudili tej ameriški ženski evforiji, ki se je zdela vse bolj pretirana. In po novem letu smo končno dočakali tudi evropski odziv na primerno visoki ravni. Skoraj sto francoskih igralk, pisateljic in akademikinj na čelu s slovito filmsko igralko Catherine Deneuve je v pariškem časniku Le Monde, ki velja za enega najbolj uglednih na svetu, objavilo odprto pismo, v katerem obsojajo plaz obtožb, ki se je na moške usul po Harveyju Weinsteinu. Podpisnice pravijo, da so obtožbe spolnega nadlegovanja in posilstev zoper Weinsteina ustvarile »totalitaristično« vzdušje, naperjeno proti vsem moškim, in sprožile »lov na čaravnice«, ki preti spolni svobodi nasploh. Preberimo nekaj zna-

čilnih odlomkov. »Posilstvo je zločin, a skušati zapeljati nekoga, tudi vztrajno ali pa nerodno, še ni zločin – kot ni mačistični napad, če se moški obnaša gentlemansko. Moški so kaznovani po hitrem postopku, izgubljajo službe, pa je vse, kar so zagrešili, da so se dotaknili kolena neke ženske, skušali ukrasti poljub, govorili o intimnih zadevah med službeno večerjo ali pa pošiljali spolno nabita sporočila nezainteresiranim ženskam.« Podpisane Francozinje v pismu kritizirajo gibanje #MeToo, ki se je razmahnilo predvsem v Hollywoodu, v Franciji pa pod oznako #BalanceTonPorc (»Izdajte svojega prasca«), češ da je sprožilo »puritanski val«. »Kar se je začelo z emancipacijo žensk, z osvoboditvijo njihovih spon, da lahko spregovorijo, se je danes sprevrglo v popolno nasprotje – ustrahujemo ljudi s 'korektno' govorico, sesuvamo tiste, ki ne ustrezajo našim merilom, tiste ženske, ki se ne želijo podrediti novi realnosti, pa so obravnavane kot sokrivi in izdajalke. Namesto da bi pomagala ženskam, ta blaznost pošiljanja (moških šovinističnih) 'prašičev' v klavnico dejansko pomaga sovražnikom spolne svobode – verskim skrajnejšem, nazadnjakom najslabše vrste in tistim, ki se jim v imenu koncepta dobre in viktorijanske morale zdi, da so ženske otroci z odraslimi obrazi, ki si želijo biti zaščiteni.« Afera, spočeta ob razkrivanju spolnega nadlegovanja, torej dobiva nove sociološke razsežnosti.

»Drage dame in tisti gospodje, kar vas je še ostalo.« S temi besedami je komik

Seth Meyers začel letošnjo podelitev zlatih globusov. Res čudno, da se v tej ženski debati ne oglasi skoraj noben pogumen moški ...

Strah pred islamom in migranti

Od kod migranti? Bistvo sedanjih migracij nam lepo razloži Tahir Abbas, britanski profesor in raziskovalec, velik poznavalec islamofobije in islamske radikalizacije. Od kod migracije? »Migracije so neizogibna posledica človeške civilizacije. Ljudje so ves čas na poti in iščejo boljše priložnosti. Plemena, narodi, imperiji tekmujejo med seboj. Ljudje se bodo vedno želeli seliti iz enega kraja v drugega. Ko se države želijo razširiti, morajo zasesti nova ozemlja, kar včasih pomeni instrumentalizacijo teh ozemelj z namenom pridobiti bogastvo, ustvariti dobiček, ki se nato koncentrira v središču, namesto da koristi vsem. To sta kolonializem in imperializem, podobno pa vidimo v različnih oblikah globalizacije, ki koristi redkim, ne mnogim. Nekateri lahko potujemo, imamo internacionaliziran svetovni nazor, a večina obtiči tam, kjer so se rodili. To so posledice neenakomernega razvoja družb in držav. Tako bodo neizogibno tudi slabe plati. Globalizacija pomeni, da se vsi ti procesi odvijajo še hitreje. Svet je bil sicer vedno 'globalen', a globalizacija v neoliberalnem smislu pomeni, da ni meja, posel je povsod, priložnosti so povsod, regulativa je vse bolj ohlapna. To pa ustvarja še večjo premoženjsko neenakost in povzroča več težav za svet kot pa koristi in

Tako so peš migrirali davni predniki čez Beringov preliv med Azijo in Severno Ameriko, umetniška upodobitev. / Foto: Wikipedija

Tako so z vlakom in peš potovali islamski migranti iz Sirije v Evropo. Na železniški postaji Keleti v Budimpešti, 4. 9. 2015. / Foto: Wikipedija

»Islama v Češki republici nočemo«, so na svoj transparent zapisali protestniki v Čeških Budejovicah. Jih je navdahnili Budweiser? Kaj bi na to porekel Dobri vojak Švejk? / Foto: Wikipedija

priložnosti.« Profesor Abbas nam razloži tudi poreklo evropskega strahu pred islamskim svetom. »Zgodovinsko gledano, se evropska domišljija glede muslimanskega sveta vleče vse do križarskih vojn. Tako je tudi v tem delu Evrope zaradi otomanskih sosedov in vplivov Otomanskega imperija na teh območjih. Ta strah najdemo v učbenikih, na televiziji, je del ljudske domišljije. Križarski boj kot odziv na širjenje islamskega sveta je še vedno del spomina številnih zahodnih držav. Nato imamo izkušnjo z evropskim kolonializmom, francoskim na severu Afrike, britanskim v južni Aziji in na Bližnjem vzhodu, v Afriki delno tudi nemškimi. Prevladujoče mnenje je, da je obstajala legitimna pravica iti v tiste dele sveta in jim prinesiti civilizacijo in tehnologijo, češ mi smo boljši kot oni. Ta znanstveni razizem se križa s ksenofobijo, vse skupaj pa se pomeša v islamofobijo. To pa ni le strah pred islamom, temveč strah pred muslimani, pred muslimansko kulturo, pred tem, da so muslimani vaši sosedje. Gre za idejo, da nas bodo prišli ti muslimani klat. To je zelo srednjeveška fantastična ideja, ki se ohranja v naši splošni kulturi in domišljiji. To počnejo tudi ustanove. V Sloveniji recimo tudi Katoliška cerkev spodbuja pogled, da se za vogalom skriva problem islama, kar je nevarno. To sicer ni stališče papeža in je morda značilno za lokalno miselnost. Izkušnja s sirskimi begunci je prestrašila ljudi. Slovenijo, ki ima dva milijona prebivalcev, je prešlo pol milijona ljudi. Na meji imate žičnato ograjo. Slovenija mora misliti tudi na odnos z EU-jem kot večjim partnerjem. Če hoče biti del kluba, mora Slovenija biti obmejni policist, zadnja linija obrambe pred vse bolj grozečim muslimanskim jugom. Idejo o muslimanih določa popularna kultura, pa tudi mediji, televizijski programi, Hollywood, televizijske serije. Nekateri novinarji in pisatelji ne opazijo, da njihovo delo vodijo njihovi predsodki. S tem se utrjuje predsodki in negativna podoba o muslimanih. Pogosto, predvsem v Sloveniji, večina ljudi sploh še ni spoznala muslimana. Od kod boš torej dobil vtis? Na televiziji, od politikov, iz časopisov.« Kaj je torej islamofobija? »Islamofobija ni le neki splošni strah pred islamom in muslimani, ampak se kaže v konkretnih ukrepih proti priseljevanju, na področju

azilne politike, medijskega izkrivljanja podobe, v obliki fizičnih napadov na vidne muslimanske skupnosti.«

Sicer pa imajo skrajni islamisti in skrajni protiislamisti več skupnega kot različnega. »Jeza in frustracije med moškimi na skrajni desnici so enake kot pri radikalnih islamistih. Čutijo, da je njihova prihodnost negotova. Ne počutijo se udobno glede raznolikosti, moči žensk, feminizma, pravic LGBT, liberalizacije spolnosti, zato se umikajo v konservativne vrednote. Te pri islamistih zaznamujejo patriarhalne kulturne interpretacije vere, pri skrajni desnici pa potreba po tem, da si spet moški, češ da so nam feministična gibanja odvzela prihodnost, zato moramo biti močnejši in strožji.« (Vir: MMC RTV SLO)

Kam gre vesolje?

Včasih je dobro odvrtni pogled od zemeljskih zadev in ga usmeriti v vesolje. A tisti, ki ga najbolj poznajo – astrofiziki, ne astrologi –, vidijo, da se tudi v neskončnih nebesnih širjavah dogaja velikanska drama z neznanim koncem ... Nove meritve hitrosti širjenja vesolja, pridobljene z veteranskim teleskopom Hubble, kažejo, da se vesolje širi nenavadno hitro. »Na videz suhoparen podatek ni nepomemben, nasprotno, je eden najusodnejših vseh časov. Tako kot ima način življenja pri človeku precejšen vpliv na način njegove smrti, tako hitrost širjenja vesolja določa njegovo ultimativno usodo. Še v prejšnjem desetletju je v znanstveni srenji veljalo prepričanje, da se prostor-čas od velikega poka naprej

razširja približno enakomerno. Na ta način bi se najbrž polagoma širil še zelo veliko časa in zagotavljal dokaj dolgotrajno, mirno ero obstoja. Toda leta 2011 je padla Nobelova nagrada za odkritje, da se prostor vesolja napihuje pospešeno. Še več, v letih zatem so bile opravljene še boljše meritve ter izračuni, ki so hitrost širjenja postavile na še višje številke. Vesolje se veča tako hitro, da človeštvo velike večine drugih galaksij ne bo nikoli fizično doseglo, saj nam bodo pobegnile. Še več, tako hitro odhajajo, da jih nekoč ne bomo mogli niti videti, so ugotovili znanstveniki. Temu scenariju v prid govori tudi sveža raziskava. Naredil jo je nihče drug kot nobelovec iz leta 2011, Adam Riess. S pomočjo vesoljskega teleskopa Hubble, nekaj premetenih znanstvenih metod in raziskovalne ekipe je z najvišjo natančnostjo do zdaj naračunal t. i. Hubblovo konstanto, številko, ki opisuje hitrost širjenja vesolja na določeni točki časa. S tem so potrdili dve stvari. Prvo je, pričakovano, omenjene konstante. Drugo: vse bolj očitno neskladje, ki nakazuje na obstoj čisto nove, še nepoznane fizike, piše v sporočilu za javnost Hubblove ekipe. Vesolje se namreč dandanes širi precej hitreje, kot bi lahko pričakovali glede na razvoj dogajanja v njegovem 'otročtvu'.« Kako vse to razložiti? »Pojasnjevanje bo zahtevalo še precej dela, navrzimo pa nekaj mogočih 'krivcev'. Prvi je temna energija, neznana zadeva, ki po dozdajšnjih izračunih zavzema kar dve tretjini vsega obstoječega v vesolju. Nihče ne ve zares, kaj to je, bila pa naj bi krivec za to, da se vesolje širi pospešeno. Najširše

sprejeta razlaga pravi, da tudi kar se da prazen prostor ni nič; temveč je dejavnik sam po sebi, ima lastno energijo. Ta po delovanju spominja na protitežnost, a ni to. Temna energija deluje kot pritisk narazen, kot protitlak, ki stvari potiska stran ...«

Kako se bo vse to končalo? »Pomembno vprašanje je, kako silna je temna energija in ali njena količina skozi čas stoji ali narašča, saj vpliva na širjenje vesolja, to pa pove, kaj se bo z vesoljem na koncu zgodilo. V grobem obstajajo trije scenariji. Prvi pravi, da se bo vesolje širilo vedno počasneje, vse dokler se ne bo ustavilo, in proces se bo obrnil, kar naj bi privedlo do krčenja in ponovne zgostitve na eni neskončno majhni točki – čemur naj bi sledil nov veliki pok. Po drugem scenariju se bo vesolje polagoma širilo v neskončnost. Fizika nalaga, da širjenje privede do hlajenja, kot je hladen prš, ki prihaja iz pločevinke s stisnjenim dezodorantom. Za zdaj meritve kažejo, da je ta scenarij pravi. Vesolje čaka toplotna smrt, ko se bo vse tako ohladilo, da se ne bo nič več premikalo in ne bo potekal noben proces več ... Nova meritev pa namiguje, da bi morda lahko držal tudi zadnji scenarij. Morda silnost temne energije čez čas narašča. Na splošno naj bi bila temna energija neločljiva lastnost prostora – ko v vesolju nastaja vse več prostora, naj bi s tem nastajalo tudi več temne energije. Če bo ta vse bolj prežemala vesolje, bo na koncu postala tako silna, da bo prav vse raztrgala na najmanjše mogoče koščke.« (Vir: Aljoša Masten, MMC RTV SLO) – Hudo!

Pogled na vesoljski teleskop Hubble iz vesoljskega plovila Atlantis, 19. 5. 2009 / Foto: Wikipedija

Galaksija AM 0644-741, fotografiral Hubble, 22. 4. 2004. Modri obroč te galaksije ima premer 150.000 svetlobnih let, od nas je oddaljena 300 milijonov svetlobnih let. / Foto: Wikipedija

Cveto Zaplotnik

Naravni prirast je bil po enajstih letih spet negativen

Po enajstih zaporednih letih s pozitivnim naravnim prirastom je bil lani v Sloveniji prirast spet negativen, to pomeni, da je več ljudi umrlo, kot se je rodilo. Na širšem gorenjskem območju je bil prirast negativen v polovici občin. Število delovno aktivnih se je v zadnjem letu povečalo v vseh občinah z izjemo ene, hkrati je v vseh, razen v dveh, upadlo število brezposelnih. Povprečne neto plače so bile lani v šestih gorenjskih občinah nad državnim povprečjem.

Po podatkih državnega statističnega urada je imela Slovenija 1. januarja letos 2.066.880 prebivalcev, kar je bilo 985 več kot leto prej. Med prebivalci je bilo 1.039.839 žensk in 1.027.041 moških. Število državljanov Slovenije se je v enem letu zmanjšalo za 6452, število tujih pa se je zvišalo s 114.438 na 121.875, tako da njihov delež predstavlja

že 5,9 odstotka. Med 24 občinami na širšem gorenjskem območju se je število prebivalcev v sedemnajstih zvišalo, v sedmih občinah, to so Bled, Bohinj, Gorje, Kranj, Kranjska Gora, Škofja Loka in Tržič, pa se je zmanjšalo. Na širšem gorenjskem območju je bilo 1. januarja letos 15.839 tujih državljanov, od tega v občini Kranj 4510, v občini Jese-

nice 1893, v občini Domžale 1892, v Kamniku 1596 in v Škofji Loki 1035. Delež tujih državljanov je bil največji v občinah Jesenice (9,1 odstotka) in Kranj (8,1), najmanjši pa v občinah Žirovnica (1,3 odstotka), Žiri (1,4), Gorenja vas - Poljane (1,6), Preddvor (1,9), Železniki (1,9) in Vodice (2,1). **(Tabela: Število prebivalstva po občinah)**

V večini občin na širšem gorenjskem območju se je lani število prebivalcev povečalo, ob tem pa je bil v polovici občin naravni prirast negativen.

Deset očetov starih šestdeset let ali več

Lani se je v Sloveniji rodilo 20.241 otrok, od tega 10.483 dečkov in 9758 deklic. Že deseto leto zapored se je rodilo več kot dvajset tisoč otrok, vendar je bila tudi lanska generacija številčneje šibkejša v primerjavi s prejšnjo, tokrat za 104. Največ otrok so rodile ženske v starosti od 27 do 32 let. Ženske, ki so rodile prvič, so bile v povprečju stare 29,4 leta, v dveh statističnih regijah, v osrednjeslovenski in obalno-kraški, pa več kot trideset let. Med vsemi ženskami, ki so lani rodile, je bilo 0,9 odstotka mlajših od dvajset let in 0,2 odstotka starih 45 let ali več. Očetje otrok, rojenih v posameznem letu, so navadno v povprečju tri leta starejši od mater teh otrok, tako je bilo tudi lani, ko so bili povprečno stari 33,6 leta; 59 očetov je bilo mlajših od dvajset let, deset pa je bilo starih šestdeset let ali več.

Število prebivalcev po občinah			
Občina	Popis 2002	1. 1. 2017	1. 1. 2018
SLOVENIJA	1.964.036	2.065.895	2.066.880
Bled*	10.899	7981	7873
Bohinj	5222	5149	5125
Cerklje na Gorenjskem	6369	7569	7619
Domžale	29.902	35.513	35.675
Gorenja vas - Poljane	6877	7500	7541
Gorje*	-	2816	2792
Jesenice	21.620	20.754	20.759
Jezerško	624	625	629
Kamnik	26.477	29.416	29.487
Komenda	4451	6108	6192
Kranj**	51.225	56.081	55.950
Kranjska Gora	5247	5286	5212
Medvode	14.161	16.236	16.362
Mengeš	6662	7752	7917
Naklo	4899	5350	5377
Preddvor	3200	3597	3619
Radovljica	18.164	18.822	18.872
Šenčur	8531	8557	8592
Škofja Loka	22.093	22.935	22.919
Tržič	15.151	14.870	14.766
Vodice	3872	4831	4861
Železniki	6811	6675	6709
Žiri	4868	4841	4871
Žirovnica	4071	4392	4411

* posledica ustanovitve samostojne občine Gorje
** posledica priključitve Hrastja h Kranju

Vir: Statistični urad RS

Poročene matere rodile 43 odstotkov otrok

Od nekaj več kot dvajset tisoč lani rojenih otrok se jih je 8611 rodilo v zakonski zvezi, preostalih 11.630, kar predstavlja več kot 57 odstotkov, pa se je rodilo neporočenim materam. Med vsemi statističnimi regijami je bil ta delež najvišji v koroški regiji, tam je znašal 72 odstotkov. V povprečju so vsakega desetega otroka rodile tuje državljanke, med njimi je bilo največ, skoraj dve petini, državljanek Bosne in Hercegovine.

Par leta: Luka in Zala

Že sedemnajsto leto zapored je največ novorojenih dečkov dobilo ime Luka, sledijo Jakob, Mark, Filip, Nik, Tim, Jaka, Žan in Jan, na seznam prvih desetih najpogostejših imen pa se je prvič uvrstilo ime Lovro. Največ živorojenih deklic je dobilo ime Zala, na lestvici »top 10« pa so še Eva, Ema, Lara, Sara, Maša, Mia, Ana, Neža in Zoja. **(Tabela: Najpogostejša imena v letu 2017 živorojenih otrok)**

Starost umrlih se še zvišuje

Lani je v Sloveniji umrlo 20.509 prebivalcev ali 4,2 odstotka več kot v letu prej. Več prebivalcev kot lani je po drugi svetovni vojni umrlo le še leta 1983. Naj-

Statistični podatki kažejo, da ljudje živijo vse dlje.

Najpogostejša imena v letu 2017 živorojenih otrok				
	Dečki		Deklice	
	Ime	Število	Ime	Število
1	Luka	310	Zala	268
2	Jakob	251	Eva	236
3	Mark	246	Ema	223
4	Filip	234	Lara	196
5	Nik	213	Sara	189
6	Tim	212	Maša	176
7	Jaka	171	Mia	174
8	Žan	171	Ana	171
9	Jan	160	Neža	171
10	Lovro	153	Zoja	169

Vir: Statistični urad RS

več prebivalcev umre pozimi. Povprečna starost umrlih prebivalcev se počasi zvišuje, lani je bila 77,7 leta – za moške je bila 74 let in za ženske 81,4 leta. Med umrlimi je bilo tudi 42 dojenčkov, Slovenija se po številu umrlih dojenčkov na tisoč živorojenih v Evropski uniji uvršča med države z najnižjo vrednostjo tega kazalnika. Delež prezgodnje umrljivosti, to je ob smrti starih manj kot 65 let, se za oba spola znižuje, v letu 2007 je za moške znašal 33 odstotkov in za ženske 13,7 odstotka, lani 23,7 oziroma 11 odstotkov. Gorenjska regija je imela lani delež prezgodnje umrljivosti pri moških med najnižjimi v Sloveniji.

Izstopata Preddvor in Kranjska Gora

Naravni prirast, ki kaže razliko med novorojenimi in umrlimi, je bil lani po enajstih zaporednih letih s pozitivnim prirastom spet negativen, torej je več ljudi umrlo, kot se jih je rodilo, razlika je bila 268. Na širšem gorenjskem območju je bil naravni prirast negativen v polovici od 24 občin. Najbolj negativen je bil v občinah Preddvor in Kranjska Gora, najbolj pozitiven pa v občinah Komenda, Gorenja vas - Poljane in Žirovnica. (Tabela: Živoorojeni, umrli in naravni prirast po občinah, 2017)

Ženini in neveste stari čez trideset let

Po podatkih državnega statističnega urada je bilo lani v Sloveniji sklenjenih 6481 zakonskih zvez, kar je bilo 186

manj kot leto prej. Ženini so bili ob sklenitvi zakonske zveze povprečno stari 35,3 leta in so bili v povprečju skoraj tri leta starejši od nevest, ki so bile povprečno stare 32,7 leta. Prvo zakonsko zvezo je sklenilo 5851 ženinov in 5827 nevest. Pri 5485 pari je bila to za oba prva zakonska zveza. Ženini, ki so se poročali prvič, so bili stari povprečno 32,2 leta, neveste, ki so se poročale prvič, pa so bile od njih v povprečju dve leti mlajše. Večina zakonskih zvez je bila sklenjenih med državljani Slovenije, pri 573 porokah je bil ženin državljan Slovenije, nevesta pa je bila državljanka kake druge države, največkrat Bosne in Hercegovine. Pri 520 porokah je nevesta, državljanka Slovenije, sklenila zakonsko zvezo z ženinom iz druge države, tudi med temi so bili najštevilnejši državljani Bosne in Hercegovine. Pri 163 zvezah sta bila oba, ženin in nevesta, prebivalca s tujim državljanstvom.

Največ parov se je poročilo v pomladno-poletnih mesecih, še zlasti septembra, julija in junija, najmanj pa januarja. Več kot tri četrtine vseh zvez je bilo sklenjenih v soboto, največ prav v soboto, 17. junija. Zanimivo: 101 nevesta in 77 ženinov je sklenilo zakonsko zvezo za svoj rojstni dan.

Razveze tudi po več kot petdesetih letih zakona

Lani je bilo v Sloveniji 2387 razvez zakonskih zvez, kar je bilo 5,7 odstotka manj kot leto prej. Mož je bil ob razvezi povprečno star 46,6 leta, žena pa 43,7 leta. Štirideset razvez je bilo že v prvem letu zakona, v povprečju pa je zakonska zveza do razveze trajala nekaj več kot 14 let. Zanimivo: devet parov se je razvezalo po petdesetih ali več letih zakona. Med razvezanimi zakonskimi zvezami je bila skoraj polovica takih, v katerih ob

Živoorojeni, umrli in naravni prirast po občinah, 2017				
Občina	Živoorojeni	Umrli	Naravni prirast	Naravni prirast na 1000 preb.
Slovenija	20.241	20.509	-268	-0,1
Bled	66	97	-31	-3,9
Bohinj	48	59	-11	-2,1
Cerklje na Gorenjskem	75	79	-4	-0,5
Domžale	349	260	89	2,5
Gorenja vas - Poljane	102	53	49	6,5
Gorje	25	33	-8	-2,9
Jesenice	205	215	-10	-0,5
Jezerško	8	9	-1	-1,6
Kamnik	330	235	95	3,2
Komenda	88	33	55	9,0
Kranj	589	412	177	3,2
Kranjska Gora	41	89	-48	-9,2
Medvode	174	164	10	0,6
Mengeš	81	117	-36	-4,6
Naklo	46	50	-4	-0,7
Preddvor	30	68	-38	-10,6
Radovljica	144	205	-61	-3,2
Šenčur	99	57	42	4,9
Škofja Loka	252	209	43	1,9
Tržič	137	165	-28	-1,9
Vodice	46	29	17	3,5
Železniki	90	58	32	4,8
Žiri	46	36	10	2,1
Žirovnica	58	31	27	6,1

Vir: Statistični urad RS

Skoraj v vseh občinah na širšem gorenjskem območju se je število delovno aktivnih prebivalcev lani še povečalo, ob tem pa se je zmanjšala tudi brezposelnost.

razvezi ni bilo mladoletnih vzdrževanih otrok, v preostalih zvezah, ki so bile razvezane, pa jih je bilo ob razvezi skupaj 1951. Približno sedemdeset odstotkov otrok je bilo dodeljeno materam, 21 odstotkov otrok obema staršema, nekaj več kot pet odstotkov otrok pa očetom.

Na Jezerskem več razvez kot porok

V 24 občinah na širšem gorenjskem območju je bilo lani največ sklenitev zakonskih zvez v občinah Komenda (4,9 na tisoč prebivalcev), Preddvor (4,4), Gorje (4,3) in Jesenice (3,8), najmanj pa v občinah Jezersko (1,6), Šenčur (1,9), Mengeš (2,0) in Vodice (2,1). Največ razvez je bilo v občinah Jezersko (3,2), Žirovnica (2,0), Naklo (1,7), Bled (1,6), Jesenice (1,6) in Cerklje (1,6), najmanj pa v občinah Žiri (0,4), Gorenja vas - Poljane (0,4), Gorje (0,4) in Vodice

(0,8). V občini Jezersko je bilo razvez celo več kot sklenitev zakonskih zvez.

Februarja lani je začel veljati zakon o partnerski zvezi in skladno s tem zakonom je dotedanji institut registrirane istospolne partnerske skupnosti nadomestila sklenitev partnerske zveze. Lani je bilo v Sloveniji sklenjenih petdeset tovrstnih zvez, od tega 24 moških in 26 ženskih. **(Tabela: Sklenitve in razveze zakonskih zvez po občinah, 2017)**

Delovno aktivnih manj le v Gorjah

Po podatkih državnega statističnega urada je bilo avgusta letos v Sloveniji 872.448 delovno aktivnih prebivalcev, od tega jih je bilo 780.983 zaposlenih v podjetjih, ustanovah in pri fizičnih osebah, 91.465 pa je bilo samozaposlenih, to je samostojnih podjetnikov posameznikov, ljudi, ki opravljajo osebno poklicno delo, in kmetov. Število delovno

aktivnih se je v enem letu zvišalo za 24.545 ali za 2,9 odstotka. Najbolj, za 3,4 odstotka, se je povečalo število zaposlenih v podjetjih in drugih pravnih osebah, število zaposlenih pri fizičnih osebah pa se je celo nekoliko zmanjšalo. Med samozaposlenimi, teh je bilo avgusta letos 91.465, se je število samostojnih podjetnikov posameznikov v enem letu povečalo za 1,9 odstotka in število samozaposlenih, ki opravljajo poklicno dejavnost, za 1,2 odstotka, število kmetov pa se je zmanjšalo za en odstotek. Med 24 občinami na širšem gorenjskem območju se je število delovno aktivnih prebivalcev zmanjšalo le v občini Gorje, pri tem pa se je število zaposlenih zmanjšalo v dveh občinah – Gorje in Bohinj, število samozaposlenih pa v šestih občinah – Komenda, Preddvor, Škofja Loka, Tržič, Železniki in Žiri. **(Tabela: Delovno aktivno prebivalstvo po občinah delovnega mesta)**

Sklenitve in razveze zakonskih zvez, 2017				
Občina	Sklenitve zakonskih zvez		Razveze zakonskih zvez	
	*število	*na 1000 prebivalcev	*število	*na 1000 prebivalcev
SLOVENIJA	6481	3,1	2387	1,2
Bled	23	2,9	13	1,6
Bohinj	12	2,3	7	1,4
Cerklje na Gorenjskem	22	2,9	12	1,6
Domžale	99	2,8	44	1,2
Gorenja vas - Poljane	19	2,5	3	0,4
Gorje	12	4,3	1	0,4
Jesenice	79	3,8	34	1,6
Jezersko	1	1,6	2	3,2
Kamnik	99	3,4	26	0,9
Komenda	0	4,9	7	1,1
Kranj	154	2,7	73	1,3
Kranjska Gora	15	2,9	8	1,5
Medvode	6	3,4	23	1,4
Mengeš	16	2,0	10	1,3
Naklo	14	2,6	9	1,7
Preddvor	16	4,4	4	1,1
Radovljica	52	2,8	23	1,2
Šenčur	16	1,9	8	0,9
Škofja Loka	66	2,9	33	1,4
Tržič	45	3,0	16	1,1
Vodice	10	2,1	4	0,8
Železniki	20	3,0	8	1,2
Žiri	13	2,7	2	0,4
Žirovnica	14	3,2	9	2,0

Vir: Statistični urad RS

Delovno aktivno prebivalstvo po občinah delovnega mesta						
Občina	Delovno aktivno prebivalstvo		Zaposleni		Samozaposleni	
	*8/2017	*8/2018	*8/2017	*8/2018	*8/2017	*8/2018
SLOVENIJA	847.903	872.448	757.524	780.983	90.379	91.465
Bled	3018	3051	2535	2558	483	493
Bohinj	1535	1537	1173	1169	362	368
Cerklje na Gorenjskem	3461	3741	3021	3294	440	447
Domžale	11.207	11.704	9480	9956	1727	1748
Gorenja vas - Poljane	1773	1873	1295	1366	478	507
Gorje	429	426	276	256	153	170
Jesenice	6717	6896	6272	6432	445	464
Jezersko	115	117	78	79	37	38
Kamnik	7951	8183	6672	6874	1279	1309
Komenda	2663	3089	2362	2799	301	290
Kranj	24.093	25.015	21.840	22.738	2253	2277
Kranjska Gora	1483	1524	1278	1315	205	209
Medvode	4272	4386	3618	3689	654	697
Mengeš	2380	2557	2052	2216	328	341
Naklo	2306	2348	2051	2086	255	262
Preddvor	759	788	553	589	206	199
Radovljica	6842	7233	5882	6270	960	963
Šenčur	2623	2752	2202	2313	421	439
Škofja Loka	9337	9841	8284	8811	1053	1030
Tržič	3266	3380	2651	2766	615	614
Vodice	1026	1037	778	785	248	252
Železniki	2719	2852	2416	2555	303	297
Žiri	2254	2363	2031	2145	223	218
Žirovnica	720	755	537	567	183	188

Vir: Statistični urad RS

V šestih občinah plače nad državnim povprečjem

Povprečna neto plača v Sloveniji je lani znašala 1062 evrov in je bila nekaj manj kot 32 evrov višja kot leto prej. Med 24 občinami s širšega gorenjskega območja so državno povprečje presegli v občinah Cerklje na Gorenjskem (1439 evrov), Komenda (1157), Kranj (1073), Škofja Loka (1094), Jesenice (1079) in Železniki (1064). Mejo tisoč evrov so presegli še v občinah Šenčur (1052), Žirovnica (1038), Gorenja vas - Poljane (1034), Bled (1009) in Medvode (1002). Najnižje plače so bile v občinah Bohinj (865 evrov) in Vodice (880), ki sta bili edini na širšem gorenjskem območju s povprečjem pod devetsto evrov. Povprečna neto plača se je lani zvišala v vseh občinah, najbolj v občini Železniki (za 8,3 odstotka), najmanj pa v občinah Vodice (0,7) in Mengeš (0,8). (Tabela: Povprečna mesečna neto plača (v evrih) po občinah)

Število osebnih avtomobilov se je lani povečalo prav v vseh občinah na širšem gorenjskem območju.

Povprečna mesečna neto plača (v evrih) po občinah		
Občina	Leto 2016	Leto 2017
SLOVENIJA	1030,16	1062,00
Bled	963,03	1009,22
Bohinj	828,48	865,32
Cerklje na Gorenjskem	1404,53	1438,70
Domžale	963,41	983,19
Gorenja vas - Poljane	1009,01	1034,08
Gorje	907,81	937,37
Jesenice	1036,17	1078,96
Jezerško	925,39	969,87
Kamnik	948,70	969,92
Komenda	1098,88	1156,69
Kranj	1044,37	1072,85
Kranjska Gora	900,34	938,11
Medvode	973,11	1001,94
Mengeš	947,73	955,72
Naklo	960,39	992,57
Preddvor	925,36	959,68
Radovljica	946,97	979,08
Šenčur	1014,19	1052,33
Škofja Loka	1055,94	1093,70
Tržič	899,64	922,00
Vodice	873,54	879,91
Železniki	982,69	1064,26
Žiri	935,21	959,61
Žirovnica	994,11	1038,13

Vir: Statistični urad RS

Število brezposelnih in registrirana brezposelnost po občinah				
Občina	Število registriranih brezposelnih		Stopnja registrirane brezposelnosti	
	Avgust 2017	Avgust 2018	Avgust 2017	Avgust 2018
SLOVENIJA	83.843	75.920	9,0	8,0
Bled	189	182	5,5	5,2
Bohinj	99	90	4,4	3,9
Cerklje na Gorenjskem	172	149	4,9	4,2
Domžale	1141	1074	6,8	6,2
Gorenja vas - Poljane	130	103	3,8	2,9
Gorje	88	65	7,3	5,4
Jesenice	607	539	6,6	5,8
Jezerško	14	11	5,2	3,9
Kamnik	922	838	6,7	6,0
Komenda	150	133	5,1	4,4
Kranj	1858	1610	7,2	6,1
Kranjska Gora	127	107	5,9	4,9
Medvode	534	517	7,2	6,8
Mengeš	235	216	6,6	5,8
Naklo	109	111	4,6	4,6
Preddvor	87	80	5,4	4,7
Radovljica	450	414	5,3	4,9
Šenčur	206	186	5,2	4,6
Škofja Loka	569	528	5,5	5,0
Tržič	512	456	7,6	6,7
Vodice	116	133	4,9	5,5
Železniki	108	103	3,4	3,2
Žiri	98	78	4,3	3,3
Žirovnica	98	70	5,1	3,5

Vir: Zavod za zaposlovanje RS

Brezposelnost porasla le v občinah Vodice in Naklo

V gospodarski krizi je število brezposelnih v Sloveniji preseгло mejo sto tisoč, junija 2016 je prvič padlo pod to mejo in se nato postopoma zniževalo. Ob koncu letošnjega avgusta je bilo registriranih 75.920 brezposelnih, kar je bilo 7923 ali 9,4 odstotka manj kot avgusta lani. Brezposelnost se je zmanjšala na območju vseh območnih služb (OS) Zavoda za zaposlovanje, na območju OS Kranj se je znižala za 10,3 odstotka na 4790, na območju OS Ljubljana, ki vključuje tudi del širšega gorenjskega območja, pa za 9,3 odstotka na 22.218. Poglejmo še »sliko« po občinah! Brezposelnost se je v zadnjem letu, med lanskim in letošnjim avgustom, zvišala le v občinah Vodice (s 116 na 133) in Naklo (s 109 na 111). Vse gorenjske občine so bile avgusta letos po stopnji registrirane brezposelnosti pod državnim povprečjem (osem odstotkov), sicer pa je bila stopnja najnižja v občinah Gorenja vas - Poljane (2,9), Železniki (3,2), Žiri (3,3) in Žirovnica (3,5), najvišja pa v občinah Medvode (6,8), Tržič (6,7), Domžale (6,2), Kranj (6,1) in Kamnik (6,0). (Tabela: Število brez-

poselnih in registrirana brezposelnost po občinah)

eŠola najhitreje rastoče podjetje

V Sloveniji vsako leto izberejo zlato gazelo, to je letos postalo podjetje Mebor iz Železnikov, hkrati pa sestavijo tudi seznam najhitreje rastočih podjetij v posameznih regijah in v Sloveniji. Iz slovenske lestvice povzemamo podatke o najhitreje rastočih podjetij na širšem gorenjskem območju, ki vključuje gorenjsko in del osrednjeslovenske regije. Najhitreje rastoče podjetje na tem območju je eŠola iz Tržiča, ki je v obdobju 2012–2017 obseg prodaje povečalo skoraj za sedemkrat. Le malenkost manj je obseg prodaje povečalo podjetje FMG Kadrovska agencija iz Kranja, na tretjem mestu pa je po rasti prodaje podjetje Solid World iz Radomelj. (Tabela: Najhitreje rastoča podjetja na širšem gorenjskem območju, 2017)

Število osebnih avtomobilov še narašča

Po podatkih iz matičnega registra vozil in listin je bilo v Sloveniji konec leta 2017 1.524.582 registriranih cestnih

vozil, od tega 1.477.392 motornih in 47.190 priklopnih vozil. Med motornimi vozili je bilo 1.117.935 osebnih avtomobilov, njihovo število se je v primerjavi z letom prej povečalo za dva odstotka, sicer pa se je zvišalo tudi v vseh 24 občinah na širšem gorenjskem območju. Med registriranimi osebnimi avtomobili jih je 51 odstotkov s pogonom na bencin, 47 odstotkov jih vozi na dizelsko gorivo, razliko predstavljajo vozila na utekočinjeni naftni plin, na stisnjeni zemeljski plin (ali na kombinacije s plinom) ter vozila na hibridni in električni pogon. Število osebnih avtomobilov na hibridni pogon se je lani v Sloveniji povečalo za 59 odstotkov in je preseгло mejo tri tisoč, število avtomobilov na električni pogon pa je poraslo za 70 odstotkov. (Tabela: Število avtomobilov po občinah na dan 31. december)

Najhitreje rastoča podjetja na širšem gorenjskem območju, 2017					
	Kratko ime podjetja	Občina	Indeks rasti prodaje 2017/2012	Čisti prihodki od prodaje (€)	Čisti poslovni izid (€)
1	eŠola, d. o. o.	Tržič	780	3.209.461	755.910
2	FMG KADROVSKA AGENCIJA, d. o. o.	Kranj	779	3.860.829	55.228
3	SOLID WORLD, d. o. o.	Domžale	539	2.728.975	229.344
4	ZUUM, d. o. o.	Kranj	510	6.277.416	570.192
5	CONDITUS, d. o. o.	Bled	469	3.283.200	254.202
6	ROLNET, d. o. o.	Jesenice	449	10.035.410	629.316
7	DRUŽINA KRUMPAK, d. o. o.	Domžale	427	13.873.103	72.276
8	STERK, d. o. o.	Komenda	414	2.180.993	920.462
9	PR, d. o. o.	Škofja Loka	403	6.920.981	329.610
10	ENOS, d. d.	Jesenice	383	8.253.042	1.059.667
11	3fs, d. o. o.	Kranj	365	2.954.024	436.793
12	BURGAR-TEH, d. o. o.	Mengeš	354	2.494.395	503.632
13	ALPREM OPREMA, d. o. o.	Kamnik	352	1.692.510	22.653
14	ALBOMAY, d. o. o.	Jesenice	339	6.332.668	255.982
15	JEZERŠEK, d. o. o.	Medvode	330	5.979.380	216.979
16	LIP Pohištvo, d. o. o.	Bohinj	320	2.981.365	95.048
17	FLORO, d. o. o.	Jesenice	315	4.139.144	48.729
18	PAX, d. o. o.	Kamnik	302	5.198.025	568.006
19	METAL-PROFIL, d. o. o.	Kamnik	302	5.215.599	372.456
20	GG Bled, d. o. o.	Bled	301	48.000.303	2.811.908

vir: Dnevnik

Število osebnih avtomobilov po občinah (na dan 31. 12.)			
Občina	2001	2016	2017
SLOVENIJA	881.487	1.096.523	1.117.935
Bled	5104	4434	4464
Bohinj	2170	2697	2737
Cerkije na Gorenjskem	3178	4422	4513
Domžale	14.385	18.757	19.147
Gorenja vas - Poljane	3031	4149	4195
Gorje	-	1514	1543
Jesenice	8131	9773	9972
Jezerško	302	372	376
Kamnik	11.707	15.410	15.719
Komenda	2238	3468	3558
Kranj	23.613	29.202	29.833
Kranjska Gora	2302	2858	2897
Medvode	6904	8626	8814
Mengeš	3147	4032	4088
Naklo	2558	2959	3024
Preddvor	1428	1929	1964
Radovljica	8076	10.002	10.219
Šenčur	4265	4982	5132
Škofja Loka	9798	11.970	12.114
Tržič	6493	7890	7976
Vodice	1906	2674	2745
Železniki	2803	3583	3606
Žiri	2106	2630	2637
Žirovnica	1920	2473	2501

Vir: Ministrstvo za infrastrukturo, SURS

Miha Naglič

Kranjske čebele in gorenjski pisatelji

V letu 2018 smo prvič zabeležili 20. maj kot svetovni dan čebel. Za takega ga je na pobudo Čebelarke zveze Slovenije razglasila Organizacija združenih narodov. Zakaj ravno 20. maja? Zato, kjer se je tega dne leta 1734 rodil gorenjski rojak Anton Janša, pionir novodobnega čebelarstva. Tu pa si oglejmo, kako so čebele navdihovale gorenjsko-slovenske pisatelje ...

Na Breznici pri Žirovnici rojeni Anton Janša je že zgodaj izkazal velik likovni talent, vendar se je kljub temu odločil za čebelarjenje. Postal je poklicni čebelar, kasneje pa še učitelj čebelarstva na čebelarški šoli, ki jo je na Dunaju ustanovila cesarica Marija Terezija. Čebelaril je na njenem vrtu Augarten. Napisal je tudi svojemu delu primeren učbenik, Pogovor o čebelnih rojih. Napisal ga je v nemščini (Abhandlung vom Schwärmen der Bienen, 1771), »na kranjsko« pa ga je »preložil in dopolnil« komendski duhovnik Peter Pavel Glavar.

Anton Janša in Peter Pavel Glavar

Glavar je bil župnik v Komendi, Janšev učbenik pa je izdal šest let po njegovem prvem natisu. V predgovoru je zapisal: »Že v letu 1771 je napisal A. Janša,

Kranjec, rojen pri Radovljici na Gorenjskem, v nemškem jeziku drobno knjižico o čebelnih rojih za svoje poduka željne dunajske čebelarje. Te knjižice, razdeljene po deželah, so prišle tudi na Kranjsko. Ker pa v naši deželi na kmetih nemščina ni v navadi, rabijo malokaterim. To in pa prošnje nekaterih izmed preprostih ljudi, ki se večidel ukvarjajo s čebelami, me je napeljalo, da sem našega kranjskega čebelarja na kranjski preložil. Ker pa sem tudi sam v deželi star čebelar in po dolgoletnih skušnjah zmožen, da dam o potrebnih čebelarških rečeh obilnejši poduk, sem sklenil iz svoje skušnje eno in drugo reč dodati in delo našega Janše izpolniti, tako da se bodo mogli lastniki čebel seznaniti s potrebnimi opravili pri svojih čebelah, zlasti pa s strežbo rojem in povečati njih število.«

Anton Janša na znamki, izdani ob 200. obletnici smrti, 1973. Avtor portreta je Božidar Jakac. / Foto: Wikipedija

Ivan Sivec o Glavarju

Gorenjski rojak Ivan Sivec, ki je ta čas zagotovo najbolj plodoviti slovenski pisatelj – napisal je skoraj 150 knjig (148 do novembra 2018) – je Glavarja upodobil v biografiji z naslovom In večno bodo cvetele lipe (1991). Glavarju so čebele prinašale duševni mir. »Največ tolažbe je našel pri čebelah. Ko sta v Vopovljah s krušnim bratom Jernejem opazovala te pridne delavke, sta jih občudovala le od daleč. Pozneje mu je stari Pasaj povedal toliko učenosti o njih, da se jih je lotil odkrivati tudi sam. Po ure in ure je presedel pred panji in opazoval, ali je vse tisto res, kar mu je povedal krušni oče. Ko je pozneje v Ljubljani odkril dve nemški čebelarški knjigi, je s takim užitek om segel po njiju, kot bi odkril največji zaklad. Iz leta v leto je rastle s čebelami vred. Življenje brez čebel bi se mu zdelo nevredno, zato je tudi na posestvu takoj na široko dalje čebelaril. Še naprej je odkrival

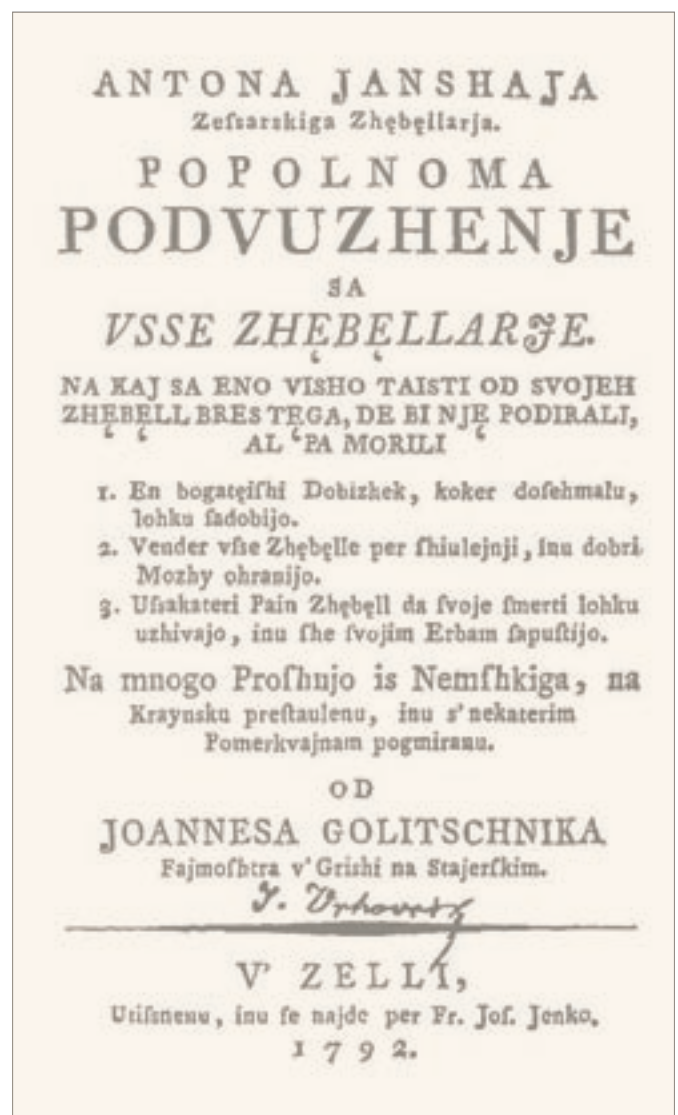

Janšev čebelnjak na Breznici / Foto: Wikipedija

skrivnosti o njihovem vzornem delu in življenju. ... Čebelnjak je stal pod graščino, na sončni strani, na tistem koščku komendskega posestva, od koder je imel lep razgled na večino domače zemlje. Za čebele je bil ta kraj še toliko ugodnejši, ker so jih sončni žarki prebujali ob prvem svojem poljubu ter se na večer med zadnjimi v komendski fari odpravil spat. V tem čebelnjaku je imel Peter Pavel kar nekaj ducatov panjev, ki so bili med seboj različni, a se je bil že dogovarjal z rezbarjem Janežičem s Klanca, da mu naredi nove, vse enake velikosti, takšnih mer, kot jih je sam določil za najbolj prikladne ... 'Ko bi le vsi Kranjci vedeli, kako pridna je tale zlata muha ...' si je Glavar zabrudil v brado, ko je opazoval male delavke. 'Vsaka muha res ne da kruha, ampak tale iz panjev bi bila lahko zgled vsej človeški skupnosti ...' Ampak s čebelami sem vse svoje farane močno zastrupil, si je dejal s posebnim zadovoljstvom, ko je primerjal število panjev nekdanj in v letu 1760. Skoraj ni bilo hiše, kjer ne bi imeli vsaj po nekaj panjev, marsikje pa so iz čebelarjenja naredili pravi posel. Celo po kajžah so na veliko čebelarili. Jeseni so njegovi vozniki vozili v velikih lončenih loncih med v Trst, v Kamniku so dobro uspevali medicarji in svečarji, v komendski fari pa ni bilo niti ene hiše več, kjer bi morali odhajati spat z mrakom. Sveče so bile nekaj povsem vsakdanjega, čeprav so drugod veljale za pravo malo razkošje.«

»Čebelmanje« Leopolda Suhodolčana

Letos mineva devetdeset let od rojstva pisatelja Leopolda Suhodolčana (1928–1980). Rodil se je v Žireh, večino svojih zrelih let je preživel v Prevaljah na Koroškem. Svoje žirovsko otroštvo je upodobil v knjigi Mornar na kolesu (1973). V njej je tudi imenitna zgodba z naslovom Čebelja pot. »Kako sem zmerom čakal na povabilo starega ata: 'Poldk, greva malo čebelcat!' ... Čebelnjak za našim kozolcem mi pomeni najlepši spomin na rano mladost ... Stari ata je počasi vlekel pipo. Prisluskovala sva čebelam, ki so oživele s pomladjo. Nepozabno šepetanje čebel, ko se spomladi pripravljajo za polet v svet, v sonce, v oblake, v krošnje dreves, na široke cvetoče travnike. Njihova govorica se je čez čebelnjak prelivala v veter, v šumenje bližnjih gozdov, v pojoči spomladanski zrak, med ptice, ki so se spuščale k nama. Takrat sem poznal vse čebele v najinih panjih (nikoli ne bom vedel, kdaj in kako me je stari ata tega naučil; lahko bi jih poklical po imenih, kadar bi jih zagledal na cveticah sredi polja. Ko je stari ata odprl panj, je najprej za pozdrav puhnil v čebele nekaj dima; tako so ga prepoznale in se niso razjezile. Potem sva zrla v njihovo življenje; neutrudno so se premikale sem in tja, a tudi v njihovem navideznem neredu je vladal neizprosni red, vsaka čebela je imela svoj popravek. Stari ata mi je s prstom pokazal čebelo, ki je krožila po satnici drugače kot druge čebele, rekel je: 'Vidiš, razlaga jim, kje je odkrila dobro pašo. Natanko jim bo povedala, v katero smer naj odletijo in kako dolga je pot do nove sladke paše ... Čebele nikoli ne pošljejo v svet neumnic. Vsaka najprej dobro spozna domači panj, vedeti mora, katera so domača dela. Najprej je pestunja, potem gradi satovje, nato jo postavijo pred vhod na stražo. Šele ko se dobro izuči, se odpravi v svet ...« Sledi opis čebel roparic in stavki o tem, kako sta jih pregnala. Sklene pa takole: »Veliko dela sva imela spomladi, ko so

Anton Janša, naslovna stran knjige Popolnoma podvučenje za vse čebelarje, izdane 1792 / Foto: Wikipedia

nama čebele rojile; na vsak roj sva se dobro pripravila. 'No, Poldk, kateri je zdaj na vrsti?' me je s smehljajem vprašal stari ata. Stopil sem k panjem, napel ušesa in prisluhnil, nato pa pokazal s prstom: 'Tale!' Nisem se zmotil. Ko pa je prišel čas polnih satnic, sva imela s starim atom nekaj dni dela čez glavo. V tistih dneh sem bil od jutra do večera od ust do ušes in tja do rok poln medu. Čebele so me obletavale, a pičila me ni nobena. Pozneje so mi pripovedovali, kako me je stari ata nekega dne zaman iskal okrog čebelnjaka, čeprav me je še nekaj trenutkov prej videl pri panjih. Potem je nenadoma opazil, da letajo čebele od čebelnjaka proti stari hruški. Odločil se je in stopil po tej čebelji poti. Našel me je, ležal sem v travi. V roki sem držal velik kos satu, ki je bil poln medu. Preobjedel sem se medu in omagal. Pa sem tiho legel v travo in nastavil sat čebelam. Ko je prva obvestila panj, so si čebele naredile do mene pravo čebeljo pot. Gledal sem jih, kako priletavajo in odletavajo; srečen sem se 'smehljajal, ko da jim vračam tisto, kar sva jim s starim atom vzela.« Lepo, mar ne! In še marsikaj bi se našlo, a naj za prvo pašo zadostuje.

Urša Peternel

Prvič praznovali svetovni dan čebel

Dvajsetega maja je svet na pobudo Slovenije prvič praznoval svetovni dan čebel. Dvajseti maj je rojstni dan prvega učitelja sodobnega čebelarstva Antona Janše z Breznice, ki je svoj nauk utemeljil na znanju gorenjskih čebelarjev. Osrednja prireditev je bila zato prav na Breznici.

Pobudo, da bi ves svet praznoval svetovni dan čebel prav na dan, ko se je rodil Anton Janša (1734–1773), je vzniknila na Čebelarški zvezi Slovenije oziroma pri idejnem pobudniku, predsedniku zveze Boštjanu Noču. Zato, da bi se svetovna javnost vsaj enkrat na leto zavedla, da brez čebel ni življenja in da je treba ustvarjati take pogoje, da bodo čebele sploh lahko preživele. Od prve ideje do proglasitve svetovnega dneva čebel decembra 2017 pri OZN v New Yorku pa so minila tri leta. Prepričati je bilo treba ves svet ... A uspelo je in odslej bo 20. maja ves svet praznoval svetovni dan čebel, s ciljem, da bi svetovno javnost ozavestili o pomenu čebel in drugih opreševalcev za človeštvo.

- Dvajseti maj je postal svetovni dan čebel na pobudo Slovenije.
- V Sloveniji je nekaj več kot deset tisoč čebelarjev, ki v povprečju čebelarijo s po 16 panji.
- Slovenija je s skoraj petimi čebelarji na tisoč prebivalcev ena najbolj čebelarskih držav med članicami Evropske unije.
- Količinsko je Slovenija med najmanjšimi pridelovalkami medu v Evropski uniji, največ medu smo v Sloveniji pridelali leta 2001, in sicer 2550 ton.
- Prebivalec Slovenije zaužije malo več kot kilogram medu na leto, kažejo podatki Statističnega urada Slovenije.

Ob prvi obeležitvi svetovnega dne čebel se je zvrstil niz dogodkov: v Žirovnici je potekala svetovna čebelarška konferenca o globalnih izzivih v čebelarstvu, v Višnji Gori slovesnost ob odkritju obeležja kranjski sivki, na Brdu pri Kranju mednarodna ministrska konferenca o pomenu čebel in drugih oprasovalcev. Na konferenci so ministri sprejeli politično deklaracijo, s katero so se zavezali h krepitvi sodelovanja držav na mednarodni ravni, in sicer na področjih ukrepov za zaščito čebel in drugih oprasovalcev, ozaveščanju javnosti, izobraževanju in izmenjavi dobrih čebelarških praks. V nedeljo, 20. maja, pa je na Breznici potekala osrednja proslava v počastitev svetovnega dneva čebel v organizaciji

Čebelarške zveze Slovenije in Občine Žirovnica ter pod pokroviteljstvom predsednika Boruta Pahorja.

Zbrane so poleg predsednika Pahorja nagovorili še generalni direktor Organizacije združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO) Jose Graziano da Silva, predsednik Čebelarške zveze Slovenije in idejni oče svetovnega dneva čebel Boštjan Noč ter župan Žirovnice Leopold Pogačar, ki so poudarili pomen čebel in nujnost ohranitve čebel tudi z vidika pridelave hrane.

"Za kilogram medu morajo čebele obleteti štiri milijone cvetov in preleteti štiri dolžine ekvatorja. Ni čudno, da so simbol pridnosti in marljivosti," je v svojem nagovoru med drugim dejal Pahor.

Proslavi je sledilo srečanje slovenskih čebelarjev. Udeleženci so lahko obiskali tudi medeno vas, v kateri je bilo na več kot osemdesetih stojnicah mogoče kupiti čebelje pridelke in izdelke domače obrti. Da je celotna prireditev nemoteno potekala, je skrbela Občina Žirovnica skupaj z več kot 250 prostovoljci. Tisti, ki še niso bili pri Janševem spominskem čebelnjaku, so si ga imeli tokrat priložnost ogledati prenovljenega. Lahko so si ogledali tudi igrani prizor iz njegove mladosti, ker pa je bila na ta dan tudi binkoštna nedelja, je v farni cerkvi na Breznici potekala tudi maša za čebelarje.

Banka Slovenije je v sklopu praznovanja dala v obtok priložnostni kovanec za dva evra ob svetovnem dnevu čebel. Na kovancu je satovje v obliki globusa in napis Svetovni dan čebel in Slovenija 2018.

A proglasitev svetovnega dneva čebel je šele prvi korak; naslednji je proglasitev čebel za ogrožene na ravni Evropske unije.

Kaj lahko za čebele naredimo sami?

- Kupimo med in ostale čebelje pridelke pri najbližjem lokalnem čebelarju.
- S sajenjem medovitih rastlin čebelam zagotovimo več hrane, da lažje preživijo zimo in naslednjo pomlad spet opravljajo svojo glavno nalogo, to je oprasovanje. Na balkone, terase in vrtove zato sadimo medovite rastline: paradiznik, papriko, buče, borovnice, jagode in sadno drevje, sivko, meto, rožmarin, timijan, žajbelj, origano, meliso, baziliko ... Na njivah so v korist čebelam ajda, detelja, oljna ogrščica in facelija. Med grmovnicami in drevesi imajo čebele rade akacijo, smreko, jelko, lipo, javor, dišeče vrtnice, lesko, vrbo, glog, ribez in kosmuljo.
- Na travnike bi morali vrniti travniško cvetje.
- Če je škropljenje rastlin res potrebno, uporabljajmo čebelam neškodljive pesticide, in to v brezvetrnem vremenu zgodaj zjutraj ali pozno zvečer, ko se čebele umaknejo v panje.

Urša Peternel

Med v kulinariki

Medeni golaž? Piščančja obara z medenimi žličniki? Meso, opečena zelenjava in žličniki z medom? Zakaj pa ne! Kulinarični navdušenci čebelarških društev dokazujejo, da so možnosti uporabe medu v kulinariki neskončne.

Med se že dolgo ne uporablja le kot sladilo. Kako pestra je uporaba medu v kulinariki, kaže bogata dediščina jedi z medom: kaše, pečena jabolka, potice, razni štruklji, sladice iz medenega testa ... A medu ne uporabljamo le v sladkih jedeh, z njim lahko kuhamo tudi zanimive slane jedi. Kot pravi Tanja Magdič s Čebelarške zveze Slovenije, med lahko uporabimo kot dodatek marinadam za razne vrste mesa, predvsem pri svinjini, divjačini, govedini, domači in divji perutnini, drobnici, pri svežih in prekajenih ribah. Pa ne le to – med lahko dodamo morski hrani in zelenjavi, ki je lahko dušena, pečena ali ocvrta.

»Meso lahko glaziramo tako, da zmešamo olje in med, temu dodamo še manjšo količino želeja rdečega ribeza ali brusnic in namažemo po mesu pred koncem pečenja. Pri hladnih začetnih jedeh med dodajamo k raznim sirom, ki jih kombiniramo s sadjem in oreščki, hladnim pečenkam in dodajamo v prelive za razne solate. Lahko popestri okus raznim hladnim in toplim juham ter omakam. Razne jedi iz riža, testenin, stročnic, zelenjave, oreščkov, lahko tudi mesa dobijo sladko-kisel priokus eksotičnih kuhinj. Med je lahko dodan kipnikom, pudingom, kruhu, kremam, strjenkam, sladoledom ter zmrzlinam. Uporabljamo ga lahko pri vlaganju

sadja in zelenjave. Odlično tekne k svežemu sadju,« možnosti uporabe medu v kulinariki našteva Magdičeva. A kot dodaja, je zelo pomembno, da izberemo kakovosten med, obenem pa najprimernejši okus za posamezno jed.

Tekmovanje v kuhanju medenega kotlička

Prav zato, da bi prikazali neskončne možnosti uporabe medu v kulinariki, pod okriljem Čebelarške zveze Slovenije že nekaj let poteka projekt kuhanja medenega kotlička. Na dosedanjih tekmovanjih so se najbolje odrezali prav

Ekipa Coolinariki Čebelarškega društva Radovljica je že tri leta zapored osvojila prehodni pokal na tekmovanju v kuhanju medenega kotlička. / Foto: Gorazd Kavčič

Med se že dolgo ne uporablja le kot sladilo. Kako pestra je uporaba medu v kulinariki, kaže bogata dediščina jedi z medom: kaše, pečena jabolka, potice, razni štruklji, sladice iz medenega testa ... A medu ne uporabljamo le v sladkih jedeh, z njim lahko kuhamo tudi zanimive slane jedi.

Gorenjci, ekipa Coolinariki iz Čebelarškega društva Radovljica. Letos so že tretje leto zapored osvojili prehodni pokal, tokrat z mesno jedjo, imenovano VOU. Svoje kulinarčne spretnosti so pokazali na praznovanju prvega svetov-

nega dne čebel, ki je potekalo 20. maja na Breznici. In zanimivo, njihovi tekmeči iz ČD Spodnje Savinjske doline je skuhalo medeni golaž, ekipa iz ČD Vitomarci pa piščančjo obaro z medenimi žličniki.

Kako pestra je uporaba medu v kulinariki, nam kaže bogata dediščina jedi z medom: kaše, pečena jabolka, potice, razni štruklji, sladice iz medenega testa ...

Vse tri ekipe so presenetile kritičnega predsednika komisije, Uroša Štefelina iz Vile Podvin, ki je z navdušenjem okušal vse pripravljene jedi in ugotovil, da bi vsako od teh jedi brez težav postregli v najboljših restavracijah. Vseeno pa so ga od vseh ekip najbolj prepričali Gorenjci z jedjo vou. Izredno zahteven krožnik je sestavljalo meso v omaki, opečena zelenjava in vodni žličniki – vlivanci (spatzli). Jedem so, kot je v imenu ekipe Coolinariki povedal Sandi Marolt, dodali slovenski med z zaščiteno geografsko označbo z namenom: pri kolerabi zaradi skladnosti okusov, pri orehovitih vlivancih dokazuje, da je to lahko hitra samostojna jed, mesu v notranjosti doda okus, površinsko z opekanjem razvije na žaru želene arome – meso ni sladko kljub kar veliki količini dodanih sladkorjev.

ČEBELARSTVO JE NAČIN ŽIVLJENJA

Čebelarско društvo (ČD) Naklo so ustanovili leta 1932. Razen med drugo svetovno vojno je bilo društvo aktivno ves čas. Po drugi svetovni vojni so ga čebelarški navdušenci oživili. Poseben zanos je društvo dobilo z ustanovitvijo samostojne Občine Naklo leto 1995. Med zelo zagnanimi zadnjimi predsedniki ČD Naklo je bil Ivan Košnjek, ki ga je nasledil prav tako zelo dejaven Janez Pivk. V vseh letih organiziranega delovanja se njihovi čebelarji trudijo predvsem za to, da na našem območju gojijo svetovno znano čebelo kranjsko sivko. Čebelarji z ljubeznijo skrbijo, da bi naše čebele imele čim boljše pogoje pri opravljanju svoje oprašitvene dejavnosti. Čebelarji ČD Naklo, približno 33 jih je trenutno povezanih v društvo, se redno predstavljajo ob prazniku občine Naklo na prireditvi Na vasi se dogaja, odlično sodelujejo z Osnovno šolo Naklo, Združenjem podjetnikov Naklo, letos so z udeležbo počastili prvi svetovni dan čebel 21. maja na Breznici pri Žirovnici ... Janez Pivk je poudaril: »Leta 1999 je ČD Naklo organiziralo ocenjevanje medu za čebelarje iz vse Slovenije. Med, ki so ga prinesli v ocenjevanje, smo potem na našo pobudo razdelili med Osnovne šole Naklo s podružnicama Duplje in Podbrezje. Danes to poznamo pod imenom Slovenski medeni zajtrk in ponosni smo na to, da se je ta ideja razvila ravno pri nas.«

ČEBELARSKO DRUŠTVO NAKLO

Cegelnica 30, 4202 Naklo

E: janez.pivk@tele-cable.net

T: 040 257 446

Bodoči čebelarji pred čebelnjakom v Podbrezjah / Foto: Janez Pivk

Recept zmagovite jedi vou

Vou – narečno (gorenjsko) vol; danes beseda izraža začudenje

Navedene količine so za 10 oseb; krožnik sestavljajo meso, opečena zelenjava in vodni žličniki – vlivanci (spatzle).

MESO

- 2,7 kg rostbifa – zadnji del nizkega hrbta
- 5 zvrhanih velikih žlic gozdnega medu
- 2 žlici drobno sesekljanega rdečega korenja
- 2 žlici drobno sesekljanega gomolja zelene
- 2 spasirana stroka česna
- dvojna količina soli kot običajno
- poper
- 1 dl osnove z madeiro

Vzamemo 5 kosov rostbifa in ga začnimo z navedenimi sestavinami, vse skupaj močno ohladimo in vakuumsko zapakiramo, da se meso vsaj 24 ur prej hladno marinira. Tako predpripravljenega potem za 18 ur toplo mariniramo pri temperaturi 59 °C. Nato meso vzamemo iz vakuuma in tekočino zreduciramo in pripravimo omako za polivanje mesa ob serviranju. Meso opečemo na žar ponvi – da dobi videz in okus pečenega mesa toliko časa, da se dobro poznajo sledovi žara zaradi okusa. Po pečenju ga pustimo vsaj 10 minut na toplem, da se sokovi v njem umirijo, ga delno narežemo in položimo na ogret krožnik. V prerezu je meso med rdečo in rožnato barvo, saj v vakuumu ni spremenilo barve (posivelo) – oksidiralo,

nikakor pa ni pa surovo, na površini pa je zapečeno. Je zelo mehko, okusno, sočno, malenkost prelito z omako iz lastnih sokov.

VLIVANCI – osnova

V večjo posodo presejemo

- 1000 g bele moke
- 10 celih jajc
- 6 rumenjakov
- 300 ml vode
- 100 g surovega masla
- ščepec muškarnega oreščka
- ščepec soli

V večji posodi s kuhalnico temeljito zmešamo navedene sestavine. Testo je najboljšje, ko ga s kuhalnico dvignemo iz posode in se ne pretrga, je elastično. Potem ga razdelimo na tri enake dele v različne posode, da pred uporabo malo počiva.

ZELENI VLIVANCI

- 3 vejice peteršilja
- ščepec timijana
- ščepec rožmarina
- ščepec bazilike
- nekaj listov kopriv ali špinače (lahko čemaža)

Sestavine drobno sesekljam z mešalnikom in dodamo tretjini osnovne mase.

ORANŽNI VLIVANCI

- 50 g rdečega korenja
- 1 žlička mlete sladke paprike

Korenje fino zmeljemo v pire in ga dodamo v tretjino osnovne mase. Ko je enakomerno vmešano, dodamo žličko paprike. Masa naj bo elastična.

OREHOVI VLIVANCI

- 100 g res fino zmletih orehov
- pol žličke mletega cimeta

Sestavini vmešamo v osnovno maso. Po potrebi lahko dodamo še malenkost tekočine.

Vse mase za vlivance zakuhamo v dovolj veliki količini slanega kropla. Preventivno jih pustimo, da vrejo kako minuto, odcedimo in na hitro v večji ponvi povajljamo v maslu in malo soli; orehovim lahko v ponvi dodamo še dve žlički medu, premešamo in serviramo ob mesu na ogretem krožniku.

ZELENJAVA V VOKU

- 300 g narezane oranžne kolerabe
- 300 g mladih zelenih belušev, ovitih v panceto
- 300 g gomoljne zelene, malenkost blanširane in narezane podobno kot koleraba
- fino zdrobljen strok česna
- 2 janeževi zvezdi
- maslo za opekanje
- sol

Na močnem ognju na hitro ločeno opečemo sestavine; pred koncem odstranimo janež. Predvsem kolerabi med praženjem dodamo žličko medu.

PRIPRAVA KROŽNIKA

Krožnik (za to priložnost izbran trikotni krožnik) ogrejemo, v vsak vogal naložimo svojo barvo vlivancev, priložimo isto barvo opečene zelenjave, na sredino položimo meso in ga prelujemo z omako.

ČEBELARSTVO *pr'* ŠPAN od 1986

Nudimo:

- slovenski sortni med
- darilne pakete
- cvetni prah
- matični mleček
- bio čebelji vosek, primeren za kremne mešanice

Kmetič Zoran,
Cerkljanska Dobrava 4,
4207 Cerklje, 031 256 833,
kmeticzoran@gmail.com

Zmagovalna jed vou: meso v omaki, opečena zelenjava in vodni žličniki – vливanci

Mladi mojstri kuhali z medom

V sklopu projekta Kuhnapato so učenci osnovnih šol kuhali regijsko značilne jedi z medom. Gorenjsko so zastopali učenci Osnovne šole Gorje z zelenjavnimi polpetki z medom.

V okviru praznovanja svetovnega dneva čebel so svoje kuharsko znanje prikazali tudi mladi kuharski mojstri v sklopu projekta Kuhnapato. Tokrat so se predstavili z regijsko značilnimi jedmi z okusom po različnih vrstah medu. Stopili so izven okvirjev »klasike« in raziskali najprimernejši okus medu za svojo jed. Gorenjsko so zastopali učenci Osnovne šole Gorje, ki so pripravili zelenjavne polpetke z medom. Uporabili so naribane bučke in korenje, dodali sesekljano in prepraženo čebulo, kuhano ajdovo kašo, sir, drobtine in jajce, nato pa oblikovali majhne polpetke in jih na malo olja popekli. Na koncu so jih prelili z medom. In kaj še je dišalo iz loncev šol iz ostalih regij? Ješprenove kroglice z zeleno in drugo zelenjavo, kraška skuta s šetrajem in šetrajem čaj, solata z zeleno in prekajenimi račjimi prsmi, zdrobovi cmoki v

Mladi kuharji iz Osnovne šole Gorje / Foto: Gorazd Kavčič

rožičih, vsaka od jedi pa je vsebovala svoj okus medu.

Kot so povedali zadovoljni organizatorji projekta Kuhnapato, zdrave tradicional-

ne jedi niso le »krožnik za komisijo«, saj po vstopu otrok v velike šolske kuhinje omenjene jedi postajajo del šolskih jedilnikov tudi ob rednih kosilih.

ČEBELARSKI CENTER GORENJSKE

Ponudba za čebelarje in vse, ki si želite spoznati skrivnostni svet čebel in njihove blagodejne pridelke.

ZA ZAKLJUČENE SKUPINE

- **vodeni ogledi:** Obiskovalcem predstavimo čebelo, njen razvoj in življenje v panju, pokažemo kako poteka delo čebelarja in kako v centru predelujemo čebelji vosek v satnice. Obiskovalci izvedo vse o medu in različnih vrstah slovenskega medu, ki jih je možno ob zaključku ogleda tudi degustirati.
- **naravoslovni dnevi za šolske skupine**
- **ustvarjalne delavnice:** Izdelava svečk iz čebeljega voska ali poslikava panjskih končnic.

ZA ČEBELARJE

Prodaja satnic, izdelava satnic, javna svetovalna služba ČZS in strokovna predavanja.

NAJEM DVORANE

Dvorana sprejme do 100 obiskovalcev. Tehnično je opremljena z računalnikom, projektorjem, internetom in ozvočenjem. Dvorana je dostopna za invalide. Možnost pogostitve ali odmora s kavo v Kavarni Panj.

Spremljajte naš program dogodkov na spletni strani: cricg.si ali [fb.com/cebelarskicentergorenjske](https://www.facebook.com/cebelarskicentergorenjske)
Dodatne informacije po e-pošti: cebelarski.center@gmail.com ali na tel. št.: 031 628 499.

Čebelarški razvojno izobraževalni center Gorenjske – ČRICG
Rožna dolina 50a, Lesce

Trgovina Medeni darovi

čebelarška oprema, vse vrste medu, propolis, cvetni prah, matični mleček, proizvodi z medom, darilni program...

Kavarna Panj

kava ali čaj, sveži sokovi, smutiji, naravne limonade, medeno pivo...

Apinega

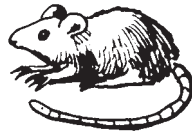
nega telesa in obraza s čebeljimi pridelki, zvočna masaža, limfna drenaža...

ČEBELARSKI CENTER GORENJSKE

PODGANA – SHU

Ure, ki jim vlada podgana: od 23.00 do 1.00; stran neba: sever; ustrezno zahodno znamenje: strelec; ustrezno znamenje: zmaj, opica; neustrezno znamenje: konj; barva: svetlo modra; stalni element: voda, letni čas: zima – december

Leta podgane so: 1900 – element kovina, 1912 – element voda, 1924 – element les, 1936 – element ogenj, 1948 element zemlja, 1960 element kovina, 1972 – element voda, 1984 element les, 1996 – element ogenj, 2008 – element zemlja.

Podgane ste odkritosrčne in poštene. Delavne in varčne, velikodušne pa le s tistimi, ki jih imate zelo radi. Ste privlačne, vendar nikoli ne iščete občudovalcev. Na prvi pogled delujete zelo zadržano, vendar in resnici nikoli niste tako mirne, hitro se vznemirite. Imate malo prijateljev in veliko znancev, ravno zaradi samoobvladanja. Ker se rade vpletate in izražate, vam družba zelo prija in seveda ožji krog zaveznikov. Privlačijo vas osebe, rojene v znamenju bivola, ker se vam zdijo močne, zanesljive in znajo ceniti vašo vdanost. Sanjaški petelini vas v glavnem spravijo v obup, težko pa se uprete inteligentnim kačam in bleščečim in oblastnim opicam, s katerimi imate isto valovno dolžino. Kot vedno boste zaposleni s kovanjem novih načrtov. Leto prašiča vam prinaša na neki način opozorilo, da je prišel čas za počitek in da se malo umirite. Začeli boste bolj skrbeti zase in manj za druge. Čuvajte svoje premoženje in bodite še bolj pazljivi pri naložbah. Lahko da se boste zaradi tega komu zamerili, pa kaj zato. Otrok podgana svojo tekmovalnost skriva za navidezno sramežljivostjo, z jokom izsiljuje pozornost ter se rad naveže na eno ali dve osebi, s katerima se identificira. Vztraja pri večji polovici jabolka, šteje bombone, da ne dobi kakšnega premalo, in težko ga je s čim prevarati. Na splošno se hitro uči in nikdar ne zamudi ničesar novega. Kmalu se zaveda pomembnosti pisane besede kot informacije in tudi sam se rad dobro izraža.

Najboljši dnevi v letu vam bodo torki, srečne številke so: 5, 8, 19, 21, 22, 26, 34.

Znane osebe, rojene v letu podgane, so: Janez Škof, Goran Višnjič, Karel Erjavec, princ Charles ...

TIGER – HU

Ure, ki jim vlada: od 3.00 do 5.00; stran neba: vzhod-severovzhod; ustrezno zahodno znamenje: vodnar; ustrezno znamenje: konj, pes; neustrezno znamenje: opica; barva: zelena; stalni element: les; letni čas: zima – februar

Leta tigra so: 1902 – element voda, 1914 – element les, 1926 – element ogenj, 1938 – element zemlja, 1950 – element kovina, 1962 – element voda, 1974 – element les, 1986 – element ogenj, 1998 – element zemlja, 2010 – element kovina.

Obdarjeni ste s čudovitim smislom za humor, s srcem ste pri stvari in to okolici ogromno pomeni. Zaradi svoje sicer nezaupljive narave ste včasih neodločni in spet drugič prenagljeni. Neradi se izpoveste, težko pa tudi potlačite čustva. Ste nemirni in predzrni, zato pa vedno pripravljeni na akcijo. Seveda ste radi v središču dogajanja. Vaše živahnosti se nalezajo vsi, ki so v vaši bližini. Kadar ste ljubosumni, ste pretirano posesivni in prepirljivi, a v duši večni romantik, igriv in strasten. Ne potrebujete materialističnega občutka varnosti, več vam pomeni dobra glasba in spontane avanture ter ljudje, ki so sposobni ujeti vaš hitri ritem. Vaš ego ne bo pohojen, ker tega enostavno ne boste dovolili. Praktični in zvesti psi vam bodo stali ob strani. S kozami in kačami bo strpen odnos še naprej. Še posebej pa se ognite opicam, saj niste kos njihovim pretkanosti. V letu prašiča boste morali prilagoditi svojo svobodomiselnost naravo, ker vsi začetki žal ne bodo trajali dolgo. Svetuje se vam ne tvegati z naložbami ali začeti poslov z novi sodelavci in poslovnimi partnerji.

Otrok tiger je živahno bitje, ki se iskriko zaganja v razne dejavnosti. Celo najmirnejši tiger ve, kje je dogajanje in najkrajša pot do tja. Zgodaj ga je treba učiti samoobvladovanja in sklepanja kompromisov. Na grobost se ne bo odzival. Življenje z njim je pestro, toda brez njega je prazno. Je sveženj radosti, bister in samozavesten. Vaš najboljši dan bo četrtek, srečne številke so: 14, 16, 17, 18, 20, 22, 30.

Znane osebe, rojene v letu tigra, so: France Bevk, Fran Milčinski - Ježek, Oton Župančič, Branko Djurič, Hugh Hefner ...

BIVOL – NIU

Ure, ki jim vlada: od 1.00 do 3.00; stran neba: sever-severozahod; ustrezno zahodno znamenje: kozorog; ustrezno znamenje: petelin, kača; neustrezno znamenje: koza; barva: vijolična; stalni element: voda; letni čas: zima – januar

Leta bivola so: 1901 – element kovina, 1913 – element voda, 1925 – element les, 1937 – element ogenj, 1949 – element zemlja, 1961 – element kovina, 1973 – element voda, 1985 – element les, 1997 – element ogenj, 2009 – element zemlja.

Vaše znamenje simbolizira napredek, dosežen z delavnostjo in pogumom. Ste zanesljivi, mirni, neutrudni in se držite rutine in običajev. Čeprav znate poslušati in ste poštene, vas je težko o čem prepričati, ker ste trmasti in imate določene predsodke. V času zagat znate že samo s svojo prisotnostjo vzpostaviti red, saj imate prirojeno samozaupanje. Javno mnenje vam ni pomembno in vedno izpolnite dane besede in obljube. Izjema so izredni primeri, ko vam zmanjka potrpežljivosti, takrat je najbolje, da se vam čisto vsi umaknejo, saj dolgo časa kuhate zamere in bes se vam težko ohladi. Barviti petelini vam bodo lepšali dneve, saj so vam kot sončni žarek, najmanj pa se boste ukvarjali z muhastimi kozami in uporniškimi tigri. V letu prašiča ne pričakujte kakšnih posebnih rezultatov. Navezali boste nove stike, koristne za prihodnost. Manjša trenja pričakujte v sredini leta, tako v družini kot na službenem področju. Leto bo dejavno in malce naporno. Morda se boste le naučili, da se pomoči ne odklanja in ni treba, da ste za vse sami.

Otrok bivol je zaprt vase in precej tih. Ima močno voljo in je zanesljiv, ampak naiven glede življenjskih stvarnosti, zato potrebuje zaščito in moralno podporo s strani družine in učiteljev. Ni siten, ampak nikoli ne odstopa od svojih sicer skromnih zahtev. Spodbujati ga je treba k izražanju čustev in razvoju smisla za humor. Starejši otroci ga spoštujejo, ker je poslušen, mlajši pa zato, ker je dober vodja.

Vaš dober dan bo sobota, srečne številke so: 4, 11, 12, 25, 30, 32, 35.

Znane osebe, rojene v letu bivola, so: Urška Hočevar Čepin, Sebastijan Cavazza, Jonas Žnidaršič, Walt Disney ...

MAČKA – TU

Ure, ki jim vlada: od 5.00 do 7.00; stran neba: vzhod; ustrezno zahodno znamenje: ribi; ustrezno znamenje: koza, prašič; neustrezno znamenje: petelin; barva: blede zelena; stalni element: les; letni čas: pomlad – marec

Leta mačke (zajca) so: 1903 – element voda, 1915 – element les, 1927 – element ogenj, 1939 – element zemlja, 1951 – element kovina, 1963 – element voda, 1975 – element les, 1987 – element ogenj, 1999 – element zemlja, 2011 – element kovina.

Po kitajski mitologiji je mačka simbol dolgega življenja in črpa svojo moč iz Lune, kjer stoji poleg skale pod akacijevem drevesom in drži napoj nesmrtnosti. Ste znamenje miline, čistosti, miru, prijaznosti in dovtetnosti za vso lepoto. Medtem ko nekateri sami sebe prehitujejo v nori naglici, se vi zavedate, da bo jutri svet še vedno obstajal. Raje se posvetite dobri kavi in brezskrbni družbi prijateljev. Znate se obvladati in se držite načela: živi, in pusti živeti. Za nikogar se ne boste spuščali v boj. Če vas bo kdo preveč nadlegoval, se boste enostavno umaknili iz njegovega življenja. In res; ste dober poslušalec, ampak ne tolažite, temveč realno skušate pomagati rešiti težave. Najraje uberete lažjo in boljšo možnost, kar ni nič narobe. Med konji in petelini raje ne iščite prijateljev, še naprej ostajajte v družbi psov, prašiča ali koze. Čaka vas srednje uspešno leto. Videti bo obetavnejše, kot dejansko bo, zato je nezanesljivo jamčiti ali obljubljeni. Bodite manj zaupljivi, bolj previdni, da boste imeli lahko bolj stvaren pogled na situacijo in si boste s tem prihranili razočaranje ob možnih težavah.

Otrok maček je bolj ali manj zgovoren, a nikoli žaljiv in surov. Zna si izboriti pravico do svojega mnenja, po drugi strani pa vedno spretno prikriva svoje občutke in izraža le tisto, kar ve, da bo drugim všeč. Po navadi ima rahel spanec in zelo slabo prenaša boleznin. Pravilom se ne upira naravnost, temveč po ovinkih. Vljudni malček ve, kaj hoče.

Najboljši dan bo ponedeljek, srečne številke so: 1, 3, 5, 8, 12, 30, 33.

Znane osebe, rojene v letu mačke, so: Borut Pahor, Bojan Emeršič, Mito Trefalt, Albert Einstein ...

ZMAJ – LONG

Ure, ki jim vlada: od 7.00 do 9.00; **stran neba:** vzhod-jugovzhod; **ustrezno zahodno znamenje:** oven; **ustrezno znamenje:** podgana, opica; **neustrezno znamenje:** pes; **barva:** zeleno modra; **stalni element:** les; **letni čas:** pomlad – april

Leta zmaja so: 1904 – element les, 1916 – element ogenj, 1928 – element zemlja, 1940 – kovina, 1952 – element voda, 1964 – element les, 1976 – element ogenj, 1988 – element zemlja, 2000 – element kovina, 2012 – element voda.

Ne priznavate poraza, zato si vedno izberete najhujše nasprotnike. Kadar ste prepričani v svoj prav, greste čez vse meje. Po naravi ste odkriti in se berete kot odprta knjiga. Če znate izkoristiti ugoden splet okoliščin, ste sposobni čudežev. Potrebujete ljudi, ki verjamejo v vas. Niste zviti in prekanjeni, a vendar močni in odločni. Življenjskega pomena vam je imeti cilj, brezdelje vam škodi do te mere, da lahko zbolite. Otožnost vas težko prevzame, in če ste kdaj potrti, se hitro poberete. Ker pa ste včasih preveč zaverovani v prihodnost, si pozabite zaščititi hrbet in ste večkrat razočarani. Za vsako ceno zahtevate spoštovanje in ste zato pripravljeni vse narediti. Prezirate prilizovanje. Leto prašiča bo za vas dobro leto. Vse skupaj se vam spet postavi v ravnovesje. Pri delu in denarju bodo zmerni, zadovoljivi dosežki. Domače življenje bo urejeno. Čaka vas veliko potovanj in zanimivih srečanj. Samski zmaji v tem letu spoznajo svojo ljubezen in se prepustijo čarom čustev, ki jih ta prinaša. Vašo moč dobro dopolnjujejo kače in podgane. Psi se radi cinično umaknejo vašim čarom. Najbolj vas bodo še vedno privlačile opice. Otrok zmaj kmalu izrazi svoje življenjske nadzore. Ceni starše in učitelje, saj v njih vidi vzor. Prizadet je, če se mu kdo smeje, ker se loti tudi čisto preproste naloge, kot bi opravljal zapleten projekt. Vse stori, kar zmore, samo da se ne bi izneveril zaupanju. Njegova čustva se dvigajo do neba in spuščajo do neskončnih globin. Vaš najboljši dan bo nedelja, srečne številke so: 8, 9, 10, 20, 21, 23, 27. Znane osebe, rojene v letu zmaja, so: Alenka Godec, Andrej Šifrer, Lado Bizovičar, John Lennon ...

KAČA – SHE

Ure, ki jim vlada: od 09.00 do 11.00; **stran neba:** jug-jugovzhod; **ustrezno zahodno znamenje:** bik; **ustrezno znamenje:** bivol, petelin; **neustrezno znamenje:** prašič; **barva:** rdeča; **stalni element:** ogenj; **letni čas:** poletje – maj

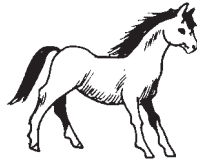
Leta kače so: 1905 – element les, 1917 – element ogenj, 1929 – element zemlja, 1941 – element kovina, 1953 – element voda, 1965 – element les, 1977 – element ogenj, 1989 element zemlja, 2001 – element kovina, 2013 – element voda.

Po naravi ste vljudni, lepo govorite, imate na splošno izbran okus. Predvsem pa se vedno zanašate le na svojo presojo. Ste skeptični in skrbno varujete svojo zasebnost in skrivnosti. Morda so le bivoli tisti, ki bi se jim pustili ujeti v past in bi odvrgli masko oziroma kožo. Brez oklevanja boste odstranili vse, ki vam bodo stopili na prste. Ste zelo radodarni, kadar pa hočete doseči pomemben cilj, ste skrajno neumljeni. Za vašim spokojnim videzom se skrivajo pravi občutki in vedno boste budno na preži. Vaša dejanja bodo dobro preiščljena in preračunana. Še naprej bodite čim več obkroženi s pogumnim petelini in sijajnimi zmaji, ognite pa se kljubovalnim tigrom in zahtevnim konjem. Morda je res pred vami malce težje leto, a sposobni ste veliko več, kot pokažete navzven. Bodite pazljivi, da dovolj časa posvetite ljudem, ki so vam resnično blizu. Uspelo vam bo 'odmeriti' neke stare zamere in veliko lažje boste živeli. V letu, ki je pred nami, se boste morali bolj truditi za vsak uspeh kot sicer. Potrebno bo veliko energije, kajti leto bo vročično. Raznorazna tveganja bodo le redko obrodila sadove. Zelo pazljivi bodite tudi pri odločitvah, saj so nasprotno lahko izgube neprijetne.

Že kot otrok je kača kompleksna osebnost. Previdno se izogiba nevshečnostim. Njena prijateljstva so maloštevilna, a trajna. Podrobno in pazljivo načrtuje vsako potezo. Ker je zadržana, ne pokaže bolečine, ampak tudi ne pozablja zamer. Najboljši dan bo ponedeljek, srečne številke so: 3, 6, 20, 11, 12, 16, 29. Znane osebe, rojene v letu kače, so: Vlado Kreslin, Robert Pešut, Artur Štern, Slavko Avsenik ...

KONJ – MA

Ure, ki jim vlada: od 11.00 do 13.00; **stran neba:** jug; **ustrezno zahodno znamenje:** dvojčka; **ustrezno znamenje:** tiger; **neustrezno znamenje:** podgana; **barva:** oranžna; **stalni element:** ogenj; **letni čas:** poletje – junij

Leta konja so: 1906 – element ogenj, 1918 – element zemlja, 1930 – element kovina, 1942 – element voda, 1954 – element les, 1966 – element ogenj, 1978 – element zemlja, 1990 – element kovina, 2002 – element voda, 2014 – element les.

Pred nami je leto v znamenju prašiča. Čeprav se s prašiči dobro razumete, pa imate z njimi zelo malo skupnega. Morda ravno tukaj tiči razlog, da je pred vami sicer dobro leto, a brez kakšnih posebnosti. Nikakor se ne morete spremeniti in niti nimate namena, da bi se. Vaš duh je nemiren in dolgo časa ne zdržite brez pustolovščine. Nič se bati, vse vam bo šlo kot po maslu. Le priložnosti vam same ne bodo hodile na pot, morali jih boste poiskati sami in se tudi večkrat kot sicer prilagoditi in pokazati več potrpljenja. Ste veseli, priljubljeni in duhoviti. Ker ste temperamentni in spremenljive narave, ste včasih zaletavi in trmast. Ste neodvisni in se ne pustite podrežati. Navajeni ste – no, pa tudi skoraj prepričani –, da se svet vrti okoli vas, še najbolj v domačem okolju. Bodo trenutki, ko vam bo spodletelo, ampak se bo vse hitro postavilo na svoje mesto. Podganam in bivolum se ognite, z vsemi ostalimi pa se boste kot po navadi razumeli. Ko bo mimo prva polovica leta, se tudi vam pokaže sonce in uspelo vam bo vse nadoknaditi. Do takrat pa rmarite v nižji prestavi. Otrok konj je domisel, glasen in živahen, vedre narave in s strastno ljubeznijo do življenja. Ni cmera. Pohajkuje po sosesi, toda vedno pride domov ob dogovorjenem času. Njegov raziskovalni duh mora biti vedno z nečim zaposlen. Srečen je, če lahko brez premisleka ravna skladno s trenutkom. Je stvaren, zato se zna prilagoditi disciplini in obvladati svojo vihravost.

Vaš najboljši dan bo sreda, srečne številke so: 21, 23, 27, 29, 30, 31, 37. Znane osebe, rojene v letu konja, so: Miša Molk, Anja Rupel, Jurij Zrnc, Theodore Roosevelt ...

KOZA – YANG

Ure, ki jim vlada: od 13.00 do 15.00; **stran neba:** jug-jugoza-hod; **ustrezno zahodno znamenje:** rak; **ustrezno znamenje:** maček, prašič; **neustrezno znamenje:** bivol; **barva:** rožnata; **stalni element:** ogenj; **letni čas:** poletje – julij

Leta koze so: 1907 – element ogenj, 1919 – element zemlja, 1931 – element kovina, 1943 – element voda, 1955 – element les, 1967 – element ogenj, 1979 – element zemlja, 1991 – element kovina, 2003 – element voda, 2015 – element les.

Za navidezno podrejenostjo ste v sebi zelo odločni in preudarni. Čeprav sovražite spopade, se na izzive odzivajte goreče in brez oklevanja. To bodo na svoji koži okusile osebe, ki vam bodo stopile na pot, na primer premetene podgane. Psi so preveč praktični in z vami nimajo potrpljenja niti vi sami preveč ne iščete njihove družbe. Ne marate pretirane discipline in tudi tokrat vam bo uspelo brez vnaprej načrtovanih urnikov. Globoko v sebi ste velikokrat zaskrbljeni in pesimistični. Od okolice pričakujete, da vam odžene temne misli in vas razvedri. Ker nič ni samoumevno, ne čakajte, ampak povejte na glas svoje tegobe. Vaša, če temu rečemo slaba lastnost je, da se težko čemu odrečete in ste zelo zapravljeni. Nimate se namena spremeniti. V preteklosti ste doživeli razočaranje s strani ljudi, ki ste jim zaupali. Ni vse črno, in ne belo. Življenje je cela paleta barv. Z malo truda se lahko najde srednja pot. Vsaka stvar se vedno zgodi z razlogom. V letu prašiča boste celili stare rane in se predajali premišljevanju. V nekem smislu vas čaka okrevanje. Miniti mora nekaj časa, da znova dobite nazaj zaupanje – tako v poslovnem svetu kot v domačem okrilju. Otrok koza slabo prenaša, če ga kdo draži, kritizira ali spravlja v zadrego. Takrat se potegne vase in dolgo traja, da se stanje normalizira. Je brezmejno sočuten, skromen, potrpežljiv in zelo ustvarjalen. Hitro se naveže na oblačilo ali igračo. Vesel je priznanj in rad posluša nasvete.

Vaš najboljši dan bo petek, srečne številke so: 10, 12, 14, 16, 21, 23, 31. Znane osebe, rojene v letu koze, so: Erazem Pintar, Pero Lovšin, Petra Majdič, Michelangelo ...

OPICA – HOU

Ure, ki jim vlada: od 15.00 do 17.00; **stran neba:** zahod-jugo-zahod; **ustrezno zahodno znamenje:** lev; **ustrezno znamenje:** zmaj, podgana; **neustrezno znamenje:** pes; **barva:** zlata; **stalni element:** kovina; **letni čas:** poletje – avgust

Leta opice so: 1908 – element zemlja, 1920 – element kovina, 1932 – element voda, 1944 – element les, 1956 – element ogenj, 1968 – element zemlja, 1980 – element kovina, 1992 – element voda, 2004 – element les, 2016 – element ogenj.

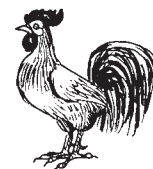
Nikoli ne prikrivate svojega ponosa in iskreno verjamete, da vas nihče ne more preliščiti. Od drugih znamenj se najbolj razlikujete ravno zato, ker imate tako čudovito veselje do življenja. Kakršnokoli grajanje ali obtožbe so neučinkovite, saj se preprosto odbijejo od vas brez posledic. Kadar vam priljubljenost zaniha, vas to nikoli ne gane, saj je jutri vedno nov dan. V odnosih z drugimi ljudmi vas zanimajo zgolj dejstva, saj se za tuje mnenje ne menite preveč. Nekje v sredini leta boste morali uporabiti vso svojo spretnost, da vas ne ujamejo pri nečem, na kar ne bi bili ponosni. Po naravi ste veseljak, zna se zgoditi, da se boste prisiljeni zresniti, a to vam ne bo vzelo hudomušnega in nagajivega duha. Tigri se vam bodo umikali, s prašiči in petelini vas bodo družili skupni interesi, podgane boste kot vedno očarali, z vsemi ostalimi boste dobro sodelovali in krmarili. Težave, ki se vam bodo pojavile v tem letu, se bodo dobro reševale le s kompromisi. Če se boste odločali po drugi poti, za vas ne bo dobro. Preveč bo čutili splošno obojestransko nezaupljivost. S trudom se vedno lahko najde srednja pot. Vzemite vse skupaj kot preizkušnjo.

Otrok opica je veseljaško nagajiv in zelo tekmovalen. Nikdar ni zadovoljen s tistim, kar ima, ambiciozno in potuhnjeno vedno pogleduje po tujih stvarih. Nenehno se spodbuja in je ponosen na svoje znanje in spretnosti. Hkrati se posveča več stvarim in jih tudi izpolnjuje. Pritožuje se, kadar ima kdo več od njega, pri sebi pa vse to spregleda. Vaš najboljši dan bo torek, srečne številke so: 3, 5, 10, 11, 12, 35, 36.

Znane osebe, rojene v letu opice, so: Salome, Jernej Šugman, Tanja Ribič, Lojze Slak, Mick Jagger ...

PETELIN – JI

Ure, ki jim vlada: od 17.00 do 19.00; **stran neba:** zahod; **ustrezno zahodno znamenje:** devica; **ustrezno znamenje:** pes, kača; **neustrezno znamenje:** mačka, podgana; **barva:** zelena; **stalni element:** kovina; **letni čas:** jesen – september

Leta petelina so: 1909 – element zemlja, 1921 – element kovina, 1933 – element voda, 1945 – element les, 1957 – element ogenj, 1969 – element zemlja, 1981 – element kovina, 1993 – element voda, 2005 – element les, 2017 – element ogenj.

Za seboj imate dobro leto in morda se niti še niste zavedeli vseh sprememb. Teh pa še zdaleč ni konec. Tudi v letu prašiča vas čaka veliko novosti. Radi imate vse, kar je lepega in bleščečega, taki ste sami in to pričakujete od drugih. Obstajata dve vrsti petelinov: eni so hitri in izredno klepetavi, drugi pa strogo resni in rentgenski opazovalci. Obojni pa ste spretni, ostri, precizni in organizirani, le v slabih trenutkih znate biti sebični, prepričani v svoj prav in seveda z odličnim mnenjem o sebi. Radi imate hvalo in odvrčate kritiko. Ste ljubitelji težkih nalog in teh vam ne bo manjkalo. Uspelo vam bo rešiti vse tisto, kar vašim predhodnikom ni uspelo. Zelo dobro ste podkovani z različnim znanjem, kar boste imeli priložnost dokazati. Seveda boste tudi temu primeroma nagrajeni. Čeprav ste prepričani, da ste na osebnem področju prišli do resnice, to ne drži. Ko se boste dejansko prepustili in čutili, se bo začel metuljev ples. Kritični psi vas bodo postavljali pred dejstva in vas s tem delali nemirne, dobro boste sodelovali z zmaji, kače in mačke pa vas bodo kot vedno občudovale. V drugi polovici leta se vam svetuje previdnost pri poslovnih svetovalcih. Zaupljivost ni dovolj. Že ste bili razočarani, zato ne dovolite, da se to ponovi. Ljudje niso vedno tisto, za kar se izdajajo.

Otroci petelini se radi pohvalijo s svojimi številnimi sposobnostmi, ostale lastnosti pa preobčutljivo tajijo. Sami ne potrebujejo pomoči in sovražijo tuje šibkosti. Čeprav bi jih okolica obsojala, stojijo in hodijo po svoji poti.

Vaš najboljši dan bo sobota, srečne številke so: 4, 5, 11, 13, 22, 23, 28.

Znane osebe, rojene v letu petelina, so: Nuša Derenda, Jasna Kuljaj, La Toya Lopez, Elton John ...

PES – GOU

Ure, ki jim vlada: od 19.00 do 21.00; **stran neba:** zahod, severozahod; **ustrezno zahodno znamenje:** tehtnica; **ustrezno znamenje:** konj, tiger; **neustrezno znamenje:** prašič; **barva:** rumena; **stalni element:** kovina; **letni čas:** jesen – oktober

Leta psa so: 1910 – element kovina, 1922 – element voda, 1934 – element les, 1946 – element ogenj, 1958 – element zemlja, 1970 – element kovina, 1982 – element voda, 1994 – element les, 2006 – element ogenj, 2018 – element zemlja.

Imeli ste lepe obete za preteklo leto, a marsikateri pes tega ni občutil in ne doživel. Dogajale so se stvari, ki niso bile pričakovane, in vaša samopodoba je bila večkrat na dnu. Po naravi ste borec, branite sebe in vse, ki jih imate brezpogojno radi. Zlepa ne odnehate, dobrsrčni ste do skrajnih meja, pa čeprav tudi v svojo škodo – le da so vsi okoli vas zadovoljni. Sedaj se le še bolj zavedate, kaj je tisto, kar pričakujete od življenja: ne nekih ostankov, ki jih drugi zavržejo in kar pač pride samo od sebe na pot. Ne. Želite in hočete vse, vse, kar je dobro in lepo. Vaša pot je prava in slej ko prej pridete do cilja. Ljudje, s katerimi ste prišli navzkriž, bodo iskali vašo bližino, a vprašanje je, ali jih boste sploh hoteli vzeti nazaj. Zna se zgoditi, da boste imeli te odnose za navlako, ki pa je več ne potrebujete. Ste pošteni, lojalni, preprosti in živahni in taki boste ostali. Konje, tigre, zmaje in peteline boste pustili v svojo bližino, ostalih se boste izogibali. Prašič vam prinaša dokaj mirno leto brez pretresov. Močno se vam bo izboljšalo finančno stanje. Pridobili boste nova vplivna prijateljstva, ki jih boste z veseljem sprejeli.

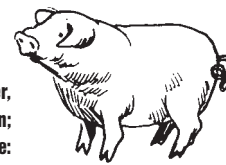
Otroci, rojeni v znamenju psa, so zelo zaščitniški do drugih. Včasih se še bolj zavzemajo za tuje interese kot za svoje. Ne pustijo si ukazovati. Kadar niso sprejeti in cenjeni, postanejo cinični in trpki. So igrivi in radi pohajkujejo. V večini so srečni in z velikim občutkom za harmonijo.

Najboljši dan bo četrtek, srečne številke so: 2, 5, 7, 19, 20, 21, 29.

Znane osebe, rojene v letu psa, so: Dimitrij Rupel, Milena Zupančič, Zoran Predin, Elvis Presley ...

PRAŠIČ – ZHU

Ure, ki jim vlada: od 21.00 do 23.00; **stran neba:** sever, severozahod; **ustrezno zahodno znamenje:** škorpiljon; **ustrezno znamenje:** mačka, koza; **neustrezno znamenje:** kača; **barva:** modra; **stalni element:** voda; **letni čas:** zima – december

Leta prašiča so: 1911 – element kovina, 1923 – element voda, 1935 – element les, 1947 – element ogenj, 1959 – element zemlja, 1971 – element kovina, 1983 – element voda, 1995 – element les, 2007 – element ogenj, 2019 – element zemlja.

Nikar ne mislite, da morate vedno vsem ustreči. Seveda dane obljube vedno izpolnite, a ni vam treba iti preko sebe in samo v korist drugim. Vsekakor izkoriščanja ne boste več dovolili. Ne v domačem okolju in ne v poslovnem. Pretekle izkušnje so vas naučile, da se morate postaviti zase, kajti nihče drug se ne bo. Ne uporabljate nizkih udarcev in ste naravni kavalirji stare šole. Prevzimate tuja bremena in najraje ostajate v ozadju. Srce imate na pravem mestu, ste izvrsten poslušalec in življenje znate živeti strastno. Čaka vas kar nekaj dobrih priložnosti, ne boste jih prepustili drugim, ampak boste sami zavihali rokave. Boste več kot uspešni. V čustvenem razmerju boste prišli do točke, ko si boste želeli veliko več, in samo od vaših odločitev bo odvisno, kaj vse se bo dejansko zgodilo. Treba je samo vzeti, kajti sreča čaka na vas. Zvijajčne in premetene opice za vas niso najboljša družba, raje se držite v okolici pametnih mačk in prijaznih koz. Trenja, ki se vam bodo pojavljala, ne bodo dolgotrajna. Šele v času zime ali pa tam od meseca oktobra naprej pa do februarja boste resnično zaživeli svoje leto. Umaknile se bodo blokade in začeli se vam bodo urediti načrti, stari in novi.

Otrok prašič je družaben in dovteten, a se zanaša samo nase. V šoli je dejaven in vztrajen. Pred težavami se ne umika in se skoraj nikoli ne pritožuje. Ljudi, ki jih ima rad, obzujuje in zanje naredi vse. Nagrade prepušča drugim in je odličen za skupinske projekte. Vaš najboljši dan bo nedelja, srečne številke so: 3, 7, 12, 13, 14, 15, 18.

Znane osebe, rojene v letu prašiča, so: Adi Smolar, Gojmir Lešnjak, Nina Osenar, Woody Allen ...